DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN • FEBRUARI 2016

Liahona

Zij herkenden Hem — hoe u dat ook kunt, p. 14

Het zoeken, meenemen en leren van familiehistorisch werk, p. 22

Acht manieren die u staande houden als een kind niet meer naar de kerk gaat, p. 28

Hertrouwen: hoe twee gezinnen één werden, p. 36

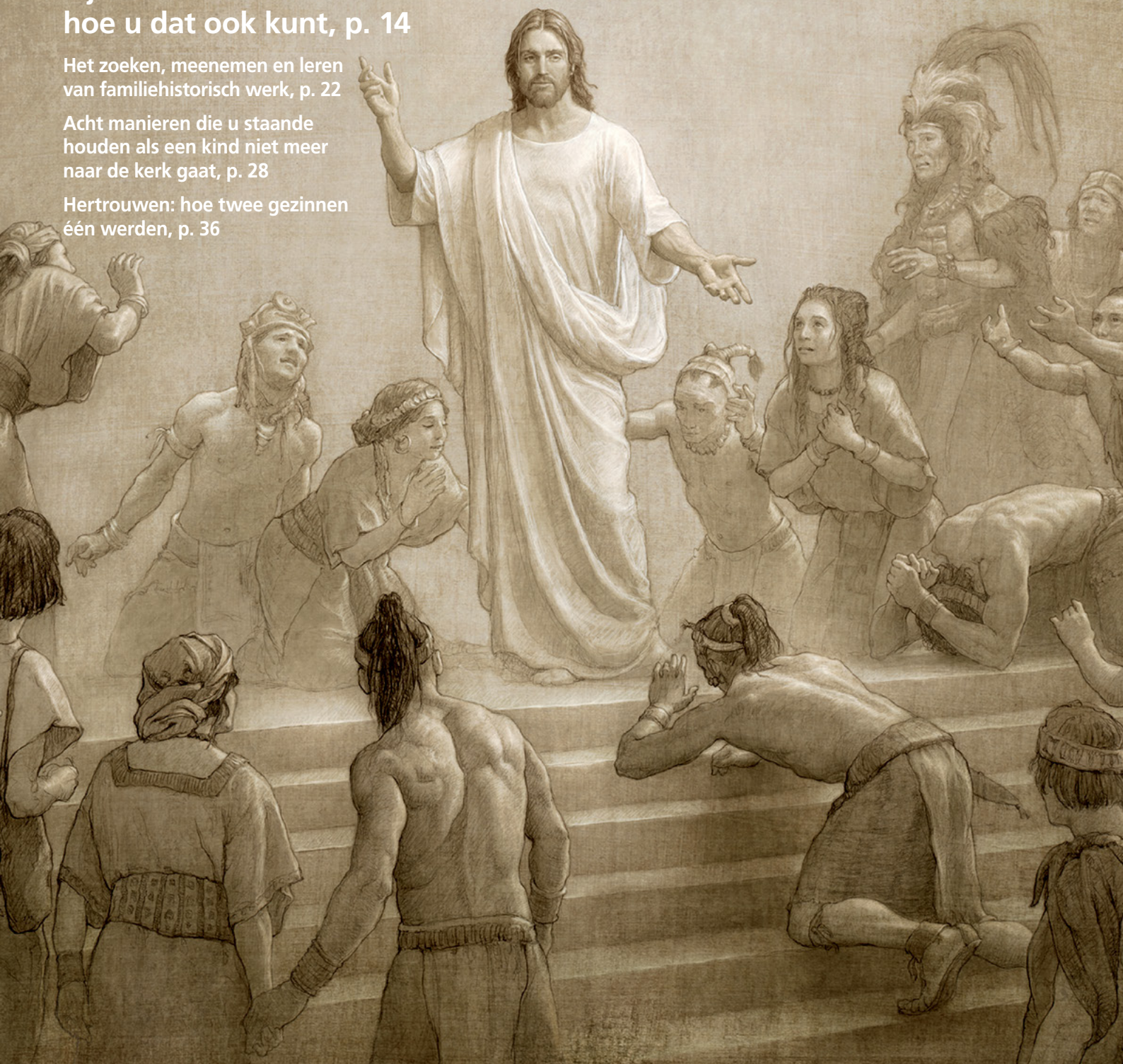

'Kent gij de betekenis van de boom die uw vader zag?
'En ik antwoordde hem, zeggende: Ja, het is de liefde Gods, die zich alom uitstort in het hart der mensenkinderen; daarom is zij boven alles het begerenswaardigst.'

1 Nephi 11:21–22

Liahona, februari 2016

BOODSCHAPPEN

4 **Boodschap van het Eerste Presidium: Veilig landen bij turbulentie**
President Dieter F. Uchtdorf

7 **Huisbezoekboodschap: Het huwelijk is van Godswege geboden**

HOOFDARTIKELEN

14 **Houd u aan de roede vast**
Ouderling Daniel L. Johnson
Er zijn vier groepen op het pad naar de boom des levens. Tot welke groep wilt u behoren?

18 **Mormons wonderbaarlijke boek**
John L. Sorenson
U zult het Boek van Mormon nog meer waarderen als u weet onder welke omstandigheden Mormon het vervaardigde.

22 **De vreugde van familiehistorisch werk**
Ouderling Quentin L. Cook
Door onze familie en onze familiegeschiedenis voorrang te geven, beschermen we ons goddelijk lot.

28 **Als een kind de kerk verlaat**
Robin Zenger Baker
Het doet pijn als een kind de kerk verlaat. Deze ideeën kunnen nut hebben.

32 **Een groepsdiscussie in goede banen leiden**
Dustin West
U kunt met gebruik van deze beginselen een evangeliediscussie tot een vloeiende symfonie afstemmen.

36 **Hertrouwen: een avontuur in geduld en liefde**
Heidi Eljarbø Morrell Andersen
Twee gezinnen samenvoegen vergt twee keer zoveel liefde en twee keer zoveel geduld.

RUBRIEKEN

8 **Notities oktoberconferentie 2015**

10 **Wij spreken over Christus: Mijn ex-man vergeven**
Anoniem

12 **Bespiegelingen: De les van de santolboom**
Irene Taniegra

13 **Dienen in de kerk: We kozen ervoor te dienen**
Irmgard Meissner

40 **Onder heiligen der laatste dagen**

80 **Tot we elkaar weerzien: Ware grootheid**
President Howard W. Hunter

OP DE OMSLAG
Voor: illustratie Joseph Brickey. Binnenzijde vooromslag: Foto Kevron2001/iStock/Thinkstock. Binnenkant achteromslag: Foto Cody Bell.

JONGVOLWASSENEN

44 **Wat leert het Boek van Mormon ons over geluk?**
Hank R. Smith
Er zijn duidelijke richtlijnen waarmee we waar geluk kunnen ervaren.

50 **Waarom afstuderen aan het instituut ertoe doet**
Matthew Porter Wilcox
De vier nieuwe hoeksteencursussen zullen het geloof van jongvolwassenen vergroten.

JONGEREN

52 **Poster: Spring eruit**

53 **Uw geloof groeit**
Ouderling Neil L. Andersen

54 **Mijn verkoeverkamer**
Sara N. Hall
Het moeilijkste jaar van mijn leven werd het beste.

56 **Je toekomst: een geweldig ontwerp**
Je kunt nu al aan een succesvolle toekomst werken!

60 **Hulp van de Heilige Geest**
Ouderling Chi Hong (Sam) Wong
De hoogleraar rekende het antwoord van iedere student automatisch fout, maar mijn antwoord was goed, met dank aan de Heilige Geest voor zijn hulp.

62 **Vraag en antwoord**
Sommige vrienden van mij vinden het zonde van hun tijd om naar de kerk te gaan. Hoe kan ik ze laten inzien dat het een grote zegen kan zijn?

64 **Antwoorden van kerkleiders: Vreugde vinden**
Ouderling Dallin H. Oaks

65 **Mijn bijna gemiste zendingservaring**
Anne Laleska
Het kwam pas bij me op om Brenda voor de kerk uit te nodigen toen iemand anders haar voor haar kerk uitnodigde.

Kijk eens of je de Liahona kunt vinden die we in deze uitgave hebben verstopt. Hint: Haal je houtbewerkingsgereedschap uit de kast.

KINDEREN

66 **Antwoord van een apostel: Hoe kan ik van de zondag een bijzondere dag maken?**
President Russell M. Nelson

67 **Muziek: Als ik luister met mijn hart**
Sally DeFord

68 **Kinderen die pal staan: Anderen over normen vertellen**
Hilary Watkins Lemon

70 **Getuigenisschat**
Leonardo Rodrigues
Sabrina kwam erachter dat haar getuigenisschat groter werd als ze erover sprak.

72 **Schriften uit de oude en nieuwe wereld**
Combineer teksten uit het Boek van Mormon met profeten over de hele wereld.

74 **Held uit het Boek van Mormon: Enos bad veel**

75 **Ik kan het Boek van Mormon lezen**

76 **Verhalen uit het Boek van Mormon: Nephi's familie steekt de oceaan over**

79 **Kleurplaat: Ons gezin is bijzonder**

FEBRUARI 2016 JAARGANG 116 NUMMER 2
LIAHONA 13282 120
Tijdschrift van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Het Eerste Presidium: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Het Quorum der Twaalf Apostelen: Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund

Verantwoordelijk redacteur: Joseph W. Sitati
Assistent-redacteurs: James B. Martino, Carol F. McConkie
Adviseurs: Brian K. Ashton, Randall K. Bennett, Craig A. Cardon, Cheryl A. Esplin, Christoffel Golden, Douglas D. Holmes, Larry R. Lawrence, Carole M. Stephens

Hoofddirecteur: David T. Warner
Directeur bedrijfsvoering: Vincent A. Vaughn
Directeur kerkelijke tijdschriften: Allan R. Loyborg
Zakelijk manager: Garff Cannon

Hoofdredacteur: R. Val Johnson
Assistent-hoofdredacteur: Ryan Carr
Publicatieassistent: Megan VerHoef
Redactieteam: Brittany Beattie, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Lori Fuller, Garrett H. Garff, LaRene Porter Gaunt, Jill Hacking, Charlotte Larcabal, Mindy Anne Leavitt, Michael R. Morris, Sally Johnson Odekirk, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Paul VanDenBerghe, Marissa Widdison

Leidend artdirector: J. Scott Knudsen
Artdirector: Tadd R. Peterson
Grafisch team: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, Mandie M. Bentley, C. Kimball Bott, Tom Child, Nate Gines, Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Mark W. Robison, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst
Coördinator intellectuele eigendom: Collette Nebeker Aune
Productiemanager: Jane Ann Peters
Productieteam: Connie Bowthorpe Bridge, Julie Burdett, Katie Duncan, Bryan W. Gygi, Denise Kirby, Ginny J. Nilson, Gayle Tate Rafferty
Drukvoorbereiding: Jeff L. Martin

Directeur drukwerk: Craig K. Sedgwick
Directeur distributie: Stephen R. Christiansen

Vertaling: Jos Peeters
Kerkelijk vertaalbureau
Diestseweg 40/4, B-2440 Geel
E-mail: peetersjmg@gmail.com

Distributie:
Corporation of the Presiding Bishop of
The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints
Steinmühlstrasse 16, 61352 Bad Homburg, Duitsland

Jaarabonnement:
Neem voor bestelling van abonnementen of adreswijziging contact op met Customer Service op 00800 2950 2950 (gratis) of 0049 6172 492833 (of 34).
E-mail: orderseu@ldschurch.org
Online: store.lds.org
Prijs jaarabonnement: 7,50 EURO

Bijdragen:
Stuur manuscripten en vragen online naar liahona.lds.org, of per brief aan: *Liahona,* Rm. 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; of per e-mail naar: liahona@ldschurch.org.

De *Liahona* (Een woord uit het Boek van Mormon dat 'kompas' of 'aanwijzer' betekent) verschijnt in de volgende talen: Albanees, Armeens, Bahasa Indonesia, Bislama, Bulgaars, Cambodjaans, Cebuano, Chinees, Chinees (vereenvoudigd), Deens, Duits, Engels, Ests, Fiji, Fins, Frans, Grieks, Hongaars, IJslands, Italiaans, Japans, Kiribati, Koreaans, Kroatisch, Lets, Litouws, Malagasi, Marshallees, Mongools, Nederlands, Noors, Oekraïens, Pools, Portugees, Roemeens, Russisch, Samoaans, Sloveens, Spaans, Swahili, Tagalog, Tahitiaans, Thai, Tongaans, Tsjechisch, Urdu, Vietnamees en Zweeds. (Frequentie verschilt per taal.)

Uitgever: © 2016 Intellectual Reserve, Inc. Alle rechten voorbehouden. Gedrukt in de Verenigde Staten van Amerika.

Tekst- en beeldmateriaal in de *Liahona* mag gereproduceerd worden voor incidenteel, niet-commercieel gebruik in de kerk of thuis. Beeldmateriaal mag niet gereproduceerd worden als de bronvermelding dat aangeeft. Voor vragen over het auteursrecht kunt u zich richten tot het Intellectual Property Office, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA; e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:
February 2016 Vol. 116 No. 2. LIAHONA (USPS 311) Dutch (ISSN 1522-9173) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is $10.00 per year; Canada, $12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 707.4.12.5). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

Ideeën voor de gezinsavond

In deze uitgave staan artikelen en activiteiten die u voor de gezinsavond kunt gebruiken. Hieronder staan twee voorbeelden.

'De vreugde van familiehistorisch werk', p. 22: Ouderling Cook nodigt ons uit om aan onze familiegeschiedenis te beginnen door een 'Family Tree-bijeenkomst' te houden. U kunt tijdens de gezinsavond op FamilySearch.org familiegegevens, -verhalen en -foto's toevoegen. Ouderling Cook belooft: 'U [zult] gezegend […] worden met een hechtere band en meer vreugde in uw familie en met de goddelijke bescherming voor wie zich trouw in zijn dienst begeven, als u voorbij de banden van tijd en sterfelijkheid ziet en helpt wie zichzelf niet kunnen helpen.'

'Getuigenisschat', p. 70: Toen Sabrina besefte dat haar getuigenis als een schat was, wilde ze die met iedereen delen. U kunt uw gezinsleden helpen om hun eigen 'getuigenisschatten' te herkennen door te bespreken waarom het evangelie van Jezus Christus zoveel voor hen betekent, hoe ze zich erover voelen, of hoe het in hun dagelijkse leven van toepassing is. U kunt de antwoorden van ieder gezinslid bewaren door ze die te laten opschrijven of die als geluidsfragment op te nemen. Overweeg iedereen te vragen om deze week na te denken of ze iemand kennen met wie ze over hun getuigenisschat kunnen praten.

IN UW TAAL

De *Liahona* en andere kerkmaterialen staan in vele talen op languages.lds.org**.**

Ga naar **facebook.com/liahona.magazine** om ideeën te vinden voor de gezinsavond, zondagse lessen en informatie waar u vrienden en familieleden over kunt vertellen.

ONDERWERPEN IN DEZE UITGAVE

De nummers verwijzen naar de eerste pagina van het artikel

Aanbidding, *62, 66*
Boek van Mormon, *14, 18, 43, 44, 60, 70, 72, 74, 75, 76*
Dienen, *13, 66, 68, 80*
Familiegeschiedenis, *22*
Gebed, *28, 54, 74*
Geduld, *12, 36*
Gehoorzaamheid, *12, 44, 64, 68*
Geloof, *4, 12, 28, 41, 54, 64*
Getuigenis, *40, 43, 70*
Gezin, *7, 22, 36, 41, 44, 66, 79*
Heilige Geest, *32, 60, 65*
Hoop, *28, 54*
Huwelijk, *7, 36*
Instituut, *50*
Jezus Christus, *4, 10, 12, 14*
Liefde, *10, 36*
Onderwijs, *32*
Sabbat, *62, 66*
Schriften, *10, 14, 18, 76*
Schriftstudie, *10, 14, 54*
Tegenspoed, *4, 10, 12, 28, 54*
Tempelwerk, *13, 22, 28, 44, 54*
Voorbeeld, *62, 68, 80*
Voorbereiding, *56*
Vreugde, *22, 44, 64*
Werk, *46, 56*
Woord van wijsheid, *68*
Zendingswerk, *13, 40, 41, 42, 65, 68, 70*

President Dieter F. Uchtdorf
Tweede raadgever in het Eerste Presidium

VEILIG LANDEN BIJ TURBULENTIE

Onlangs keken mijn vrouw, Harriet, en ik op een luchthaven naar de landende vliegtuigen. Het waaide die dag hard en de naderende vliegtuigen kregen te maken met forse windstoten, waardoor ze tijdens de landing heen en weer slingerden.

Terwijl we naar die strijd tussen natuur en machine keken, moest ik aan mijn eigen pilotenopleiding denken en aan de beginselen die ik toen leerde — en waar ik later andere piloten in opleiding in instrueerde.

'Vecht bij turbulentie niet met de besturing', zei ik altijd. 'Blijf kalm; reageer niet te sterk. Houd uw blik op de middellijn van de landingsbaan gericht. Als het vliegtuig van de gewenste aanvliegroute afwijkt, corrigeer uw koers dan meteen, maar wel gecontroleerd. Vertrouw op uw vliegtuig. Doorsta de turbulentie.'

Ervaren piloten beseffen dat ze de omstandigheden niet altijd in de hand hebben. Ze kunnen de turbulentie niet gewoon uitschakelen. Ze kunnen de regen of sneeuw niet laten verdwijnen. Ze kunnen de wind niet uitschakelen noch zijn richting veranderen.

Maar ze weten ook dat je turbulentie of hevige windstoten niet hoeft te vrezen — en je er zeker niet door moet laten verlammen. Als de omstandigheden verre van ideaal zijn, land je veilig door de juiste eindnaderingskoers aan te houden en het glijpad zo goed mogelijk te volgen.

Terwijl ik naar de vliegtuigen keek die een voor een landden en aan de beginselen dacht die ik als piloot geleerd had, vroeg ik me af of we daaruit geen les voor ons dagelijks leven konden halen.

We hebben niet altijd controle over de stormen die het leven op ons pad brengt. Soms gaat het ons eenvoudigweg niet voor de wind. Dan kan het zijn dat we wankelen en ons door de turbulentie van ontgoocheling, twijfel, angst, verdriet of stress laten wegblazen.

In zo'n periode is het makkelijk om ons alleen maar op alles wat er fout gaat te focussen en nergens anders meer aan te denken. We worden verleid om ons op onze beproevingen te richten in plaats van op de Heiland en ons getuigenis van de waarheid.

Dat is echter niet de beste manier om met onze problemen om te gaan.

Net zoals een ervaren piloot zich niet op de storm, maar op het midden van de landingsbaan en het juiste landingspunt concentreert, moeten wij ons ook op de kern van ons geloof richten: de Heiland, zijn evangelie en het plan van onze hemelse Vader — en op ons uiteindelijke doel, namelijk om naar onze hemelse bestemming terug

te keren. We dienen op God te vertrouwen en ons best te doen om op het pad van discipelschap te blijven. We dienen onze blik, ons hart en ons verstand te richten op de levenswijze waarvan we weten dat het de juiste is.

Als we ons geloof en vertrouwen in onze hemelse Vader laten blijken door zijn geboden opgewekt te onderhouden, zullen we geluk en heerlijkheid ontvangen. En als we op het pad blijven, zullen we elke turbulentie doorstaan — hoe hevig die ook lijkt — en veilig naar ons hemelse thuis terugkeren.

Of de lucht nu helder of vol van onheilspellende wolken is, als discipel van Jezus Christus zoeken we eerst het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid, in het besef dat we dan alles krijgen wat we nodig hebben (zie Mattheüs 6:33).

Wat is dat een belangrijke levensles!

Hoe meer we over onze problemen, moeilijkheden, twijfels en angsten tobben, hoe moeilijker we het krijgen. Maar hoe meer we ons op onze hemelse bestemming en op de vreugden van het pad van discipelschap richten — waarbij we God liefhebben en onze naaste dienen — hoe meer kans we hebben om tijden van beproeving en turbulentie te doorstaan.

Lieve vrienden, hoe hevig de winden ook om ons heen gieren, het evangelie van Jezus Christus biedt ons altijd de beste route naar een veilige landing in het koninkrijk van onze hemelse Vader. ■

LESGEVEN MET DEZE BOODSCHAP

President Uchtdorf raad ons aan om 'op God te vertrouwen en ons best te doen om op het pad van discipelschap te blijven.' U kunt de mensen die u onderwijst vragen hoe ze zich in tijden van beproeving 'op onze hemelse bestemming en op de vreugden van het pad van discipelschap' geconcentreerd hebben. U kunt hun vragen om manieren te bedenken waarop ze zich in moeilijke tijden op hun getuigenis en op Christus kunnen concentreren en om onder gebed een of meer van die ideeën toe te passen.

AFBEELDING © ISTOCK/THINKSTOCK

Een basis voor mijn getuigenis

Jennifer Weaver

Toen ik zestien was, stond een vriendin van mij opeens met de zendelingen voor de deur. Binnen een maand na de eerste les waren al mijn vragen duidelijk beantwoord. Ik voelde dat de Heilige Geest getuigde van de waarheid van de boodschappen over de herstelling. Ik had nog nooit zoiets gevoeld en ik wist dat het allemaal waar was.

Maar ik kreeg met meer afwijzing en tegenwerking te maken dan ooit tevoren. Ik was alleen, vermoeid en verward. Als ik het goede deed, waarom kreeg ik dan met zoveel tegenwerking te maken? Ik begreep niet hoe mijn beproevingen voor mijn welzijn waren. De zendelingen leerden me vasten en bidden, zelfs als ik op school was. Als een en ander ondraaglijk werd, stortte ik mijn hart uit en voelde ik meteen de troost van de Geest.

De week van mijn doop was vol beproevingen. Mijn baas dreigde me te ontslaan als ik mijn doop niet uitstelde om in te vallen voor iemand anders, ik kwam met nierstenen in het ziekenhuis terecht en mijn ouders stuurden me het huis uit. Toen er zoveel dingen waren waar ik geen controle over had, kon ik me alleen nog maar tot de Heer wenden.

Elk van die beproevingen bleek *inderdaad* voor mijn welzijn te zijn. Ze zorgden ervoor dat ik mij meer in de leerstellingen van het evangelie ging verdiepen, wat mij een basis voor mijn getuigenis gaf.

De auteur woont in Idaho (VS).

Hij zal ons naar huis leiden

Als we het voorbeeld van Jezus Christus volgen, is het net alsof we een recht pad volgen dat naar Hem toe leidt. We kunnen veilig en gelukkig zijn, zoals een vliegtuig dat veilig op de landingsbaan landt. Leid het vliegtuig door de doolhof naar de landingsbaan terug!

DETAIL, *GOD ONTDEKKEN*, JULIE ROGERS; ILLUSTRATIE STEVE KROPP

Bestudeer dit materiaal onder gebed om te bepalen wat u het beste kunt bespreken. Hoe zal uw begrip van 'Het gezin: een proclamatie aan de wereld' uw geloof in God vergroten en hoe is het hen over wie u door huisbezoek waakt tot zegen? Ga voor meer informatie naar ***reliefsociety.lds.org****.*

Het huwelijk is van Godswege geboden

Profeten, apostelen en leiders blijven plechtig verklaren dat 'het huwelijk tussen man en vrouw van Godswege is geboden en dat het gezin centraal staat in het plan van de Schepper voor de eeuwige bestemming van zijn kinderen.'[1]

Ouderling D. Todd Christofferson van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft gezegd: 'Een gezin dat op het huwelijk van een man en een vrouw is gebaseerd, biedt de beste omstandigheden voor de optimale uitwerking van Gods plan. […]

'Wij noch andere stervelingen kunnen deze hemelse orde van het huwelijk veranderen.'[2]

Bonnie L. Oscarson, algemeen jongevrouwenpresidente, heeft gezegd: 'Iedere vrouw, ongeacht haar huwelijkse staat of aantal kinderen, kan een verdedigster zijn van het plan van de Heer zoals dat in de proclamatie over het gezin beschreven is. Als dat het plan van de Heer is dan zou het ook ons plan moeten zijn!'[3]

Ouderling Christofferson zei verder: 'Sommigen van u lijkt de zegening van een huwelijk niet beschoren

wegens een gebrek aan geschikte potentiële partners, aantrekking tot hetzelfde geslacht, lichamelijke of psychische beperkingen, of eenvoudigweg de angst om te falen. […] Of misschien bent u getrouwd geweest maar is dat huwelijk gestrand. […] Sommigen van u die getrouwd zijn, kunnen geen kinderen krijgen. […]

'Niettemin [kan iedereen] het goddelijke plan in elke generatie helpen ontvouwen.'[4]

Ter overweging

Hoe streef ik er persoonlijk en gestaag naar om tot Christus te komen?

Aanvullende Schriftteksten

Genesis 2:18–24; 1 Korinthe 11:11; Leer en Verbonden 49:15–17

NOTEN

1. 'Het gezin: een proclamatie aan de wereld', *Liahona*, november 2010, 129.
2. D. Todd Christofferson, 'Waarom een huwelijk, waarom een gezin', *Liahona*, mei 2015, 52.
3. Bonnie L. Oscarson, 'Verdedigsters van de Proclamatie over het gezin', *Liahona*, mei 2015, 15.
4. D. Todd Christofferson, 'Waarom een huwelijk, waarom een gezin', 52.
5. Larry M. Gibson, 'Fulfilling Our Eternal Destiny', *Ensign*, februari 2015, 21–22.
6. David A. Bednar, 'Het huwelijk is onmisbaar voor zijn eeuwige plan', *Liahona*, juni 2006, 54.

Uit het leven gegrepen

Broeder Larry M. Gibson, voormalig eerste raadgever in het algemeen jongemannenpresidium, heeft verteld wat Shirley, met wie hij nu getrouwd is, ooit tegen hem zei:

'"Ik hou van je, omdat ik weet dat je de Heer meer liefhebt dan mij." […]

'Dat antwoord raakte me. […]

'[En] ik wilde ervoor zorgen dat ze altijd zou voelen dat ik de Heer boven alles liefhad.'[5]

Ouderling David A. Bednar van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft gezegd: 'Het focuspunt in een verbondshuwelijk is de Heer Jezus Christus. [Stel u voor] dat de Heiland Zich bij de bovenste hoek van [een] driehoek bevindt en aan de basis een vrouw bij de ene hoek en een man bij de andere hoek. Kijk nu eens wat er gebeurt in de relatie tussen de man en de vrouw naarmate ze ieder gestadig tot Christus komen en eraan werken om in Hem vervolmaakt te worden (zie Moroni 10:32). In en door de Verlosser komen de man en de vrouw dichter tot elkaar.'[6]

NOTITIES OKTOBERCONFERENTIE 2015

'Wat Ik, de Heer, heb gesproken, heb Ik gesproken, […] hetzij door mijn eigen stem, hetzij door de stem van mijn dienstknechten, dat is hetzelfde' (LV 1:38).

U kunt deze pagina's (en de conferentienotities in toekomstige uitgaven) gebruiken om de leringen te onderzoeken en toe te passen die de levende profeten, apostelen en andere kerkleiders in de algemene oktoberconferentie 2015 hebben besproken.

LEERSTELLIG ACCENT

De sabbat heiligen

'Sabbatheiliging [is] een vorm van rechtschapenheid die gezinnen sterkt en tot zegen is, ons met onze Schepper verbindt, en geluk bevordert. De sabbat scheidt ons van het lichtzinnige, ongepaste en immorele. De sabbat maakt het ons mogelijk in de wereld, maar niet van de wereld te zijn. […] De sabbat echt heiligen [beschermt] ons tegen de stormen van het leven. Het is ook een teken van onze toewijding aan onze Vader in de hemel.'

Ouderling Quentin L. Cook van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'Shipshape and Bristol Fashion: tempelwaardig in goede en slechte tijden', *Liahona*, november 2015, 41–42.

PROFETISCHE BELOFTE

Hij waardeert uw werk

'Ongeacht uw roeping […] hebt u misschien wel eens het gevoel gehad dat uw hemelse Vader Zich niet om u bekommerde. U kunt bidden om zijn wil te weten te komen, en als u dat doet met het oprechte verlangen om *alles* wat Hij van u vraagt te doen, zult u antwoord ontvangen.

'Onze hemelse Vader zal u laten voelen dat Hij u kent, dat Hij uw inspanningen waardeert, en dat u de begroeting van de Heer die u zo graag wilt horen waardig bent: "Goed gedaan, goede en trouwe [dienstknecht], over weinig bent u trouw geweest, over veel zal ik u aanstellen; ga in, in de vreugde van uw heer" [Mattheüs 25:23].'

President Henry B. Eyring, eerste raadgever in het Eerste Presidium, 'U staat er in het werk niet alleen voor', *Liahona*, november 2015, 82.

Voor alleenstaande leden

Drie sprekers zeiden het volgende over alleenstaand zijn:

- 'Nu is een *deel* van de eeuwigheid. Die begint niet na onze dood! Geloof en hoop houden in dat je je ogen opent voor het geluk dat je hebt.' — President Dieter F. Uchtdorf, 'Een zomer bij oudtante Rose', 19.
- 'Zonder partner door het leven gaan, is voor menigeen ook pijnlijk. Wie in die omstandigheid verkeren, doen er goed aan te bedenken dat onze Heiland die pijn ook heeft ondervonden en dat Hij, door zijn verzoening, de kracht biedt om ermee om te gaan.' — Ouderling Dallin H. Oaks, 'Gesterkt door de verzoening van Jezus Christus', 63.
- 'Heb […] geduld. Wacht op de Heer. Ik getuig dat de Heer je verlangens kent en je vanwege je trouwe toewijding aan Hem liefheeft. Hij heeft een plan voor je, of het nu in dit of het volgende leven is. Luister naar zijn Geest. […] Hij komt zijn beloftes in dit leven of in het hiernamaals na.' — Ouderling Robert D. Hales, 'Met de moeilijkheden van deze tijd omgaan', 46.

GOEDE VERHALEN UIT DE CONFERENTIE

Wat trekt nu meer onze aandacht dan een goed verhaal? Dit zijn twee van de vele verhalen uit de conferentie:

- Wat kunnen we uit het verhaal van Chloe en haar autostoeltje leren over liefde en de geboden onderhouden? — Zie Carole M. Stephens, 'Als u Mij liefhebt, neem dan Mijn geboden in acht', 118.
- Hoe kunnen we net als Pablo's vader onze kinderen helpen om het evangelie te begrijpen? — Zie Bradley D. Foster, 'Het is nooit te vroeg en het is nooit te laat', 50.

U kunt de toespraken van de algemene conferentie op **conference.lds.org** lezen, bekijken of beluisteren.

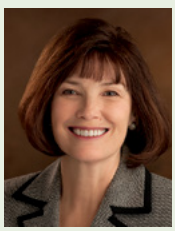

AAN DE NORMEN VAN DE HEER VOLDOEN

'Zusters, Satan heeft in deze tijd […] een vaandel opgericht dat op dat van Korihor lijkt. Welke middelen gebruikt hij? Verleidelijke romans, tv, soaps, getrouwde vrouwen die via sociale media contact met vroegere vriendjes zoeken, en pornografie. […] We kunnen niet met Satans vurige pijlen spelen en ons niet branden. […]

'Als we ergens naar kijken, iets lezen of iets ervaren wat onder de norm van onze hemelse Vader is, dan verzwakt dat ons. Of we nu jong of oud zijn, laten we datgene wat we bekijken, lezen, beluisteren of doen, dat niet met de normen van de Heer in *Voor de kracht van de jeugd* strookt, uitzetten, weggooien, kapot scheuren, en buitensluiten.'

Linda S. Reeves, tweede raadgeefster in het algemeen ZHV-presidium, 'Onze beloofde zegeningen waardig', *Liahona*, november 2015, 10.

MIJN EX-MAN VERGEVEN

Anoniem

Door het voorbeeld van liefde en vergevensgezindheid van Christus te bestuderen, kon ik de pijn van mijn echtscheiding verwerken.

Toen ik mij opeens op vreemd terrein bevond, een echtscheiding die ik niet wilde, ervoer ik ongekende pijn en afwijzing. Ik was in de veertig en moest de opvoeding van mijn kinderen in de tienerleeftijd alleen zien klaar te spelen, een voltijdbaan zien te houden en de hypotheek zien te betalen. Ik was onthutst, uitgeput en bezorgd, maar boven alles had ik nog nooit zoveel ondraaglijke pijn gevoeld.

Vanwege mijn begrip van het evangelie en mijn verlangen om rechtschapen te leven, wist ik dat ik mijn ex-man moest vergeven. Ik wist dat ik hem niet in het bijzijn van mijn kinderen mocht kritiseren, maar hoe rekende ik af met de afwijzing die ik voelde, die mij ertoe bracht het uit te schreeuwen van de pijn?

Overdag en 's nacht zocht ik vertwijfeld in de Schriften, op zoek naar de leiding van de Geest. Ik wilde weten wat ik op deze onbekende tweesprong in mijn leven moest doen om het voorbeeld van de Heiland te volgen, om gehoor te geven aan zijn oproep om Hem te volgen.

Bij mijn Schriftstudie schreef ik elke eigenschap van Jezus Christus op die ik wilde ontwikkelen. Ik noteerde de leringen uit de verhalen en gelijkenissen die Hij tijdens zijn aardse bediening vertelde. Ik schreef datgene over vergeving op wat mijn hart beroerde. In mijn notitieboekje noteerde ik ijverig de beproevingen en tegenspoed waarmee de Heiland te maken kreeg en hoe Hij ze overwon.

Mettertijd besefte ik dat zijn pijn veel erger dan de mijne was, en toch vergaf Hij wie Hem gekwetst hadden. Hij was het volmaakte voorbeeld. Dat notitieboekje met lessen uit het leven van de Heer is een bron van grote kracht voor me geweest. Het was mijn reddingslijn. Ik volgde zijn voorbeeld en was vastberaden om mijn beproeving zo goed mogelijk te doorstaan. Ik was bereid om mijn pijn het hoofd te bieden.

VERGEVING: DE ESSENTIE VAN HET EVANGELIE

'Een geest van vergeving en een houding van liefde en mededogen tegenover wie ons onrecht aangedaan hebben, is de essentie van het evangelie van Jezus Christus. Ieder van ons heeft die geest nodig. De hele wereld heeft die nodig. De Heer heeft erin onderwezen. Hij was er het ultieme toonbeeld van.

President Gordon B. Hinckley (1910–2008), 'Of You It Is Required to Forgive', *Ensign*, juni 1991, 2.

En dat werkte! Nu, een paar jaar later, heb ik een goede verstandhouding met mijn ex-man. Hoewel hij hertrouwd is, hebben we als de ouders van onze kinderen een goede verstandhouding. De pijn is geweken. Door Christus' voorbeeld te volgen, wat inhield geen kritiek op mijn ex-man te hebben, heb ik met de negatieve gevoelens van pijn en afwijzing afgerekend. Ik kan liefhebben!

Wat heb ik in deze intense beproeving een waardevolle les geleerd. Ik ben dankbaar voor het volmaakte voorbeeld van mijn Heiland. Hij is mijn rots en mijn fundament. En ik voel me nooit alleen. Zijn liefde, zijn verzoening, zijn volmaakte voorbeeld, en de liefde en zegeningen van mijn geliefde hemelse Vader zijn er voor mij. ■

WAT HEBBEN WE IN BEPROEVINGEN AAN DE SCHRIFTEN?

'De Schriften kunnen een verontruste ziel kalmeren doordat ze vrede en hoop schenken, en herstel van het vertrouwen dat men de problemen van het leven kan overwinnen. Ze hebben een sterk vermogen om emotionele problemen te genezen als er geloof is in de Heiland.' (Richard G. Scott, 'De kracht van de Schriften', *Liahona*, november 2011, 6.)

Overweeg om te doen wat deze zuster deed om haar beproeving te doorstaan: eigenschappen van de Heiland en andere getrouwe mensen in de Schriften opzoeken en bestuderen. Hun voorbeeld kan u met uw moeilijkheden of vragen helpen. Als u weet welk onderwerp u wilt bestuderen — zoals 'Volharden', 'Vergeven' of 'Geduld' — kan de Gids bij de Schriften u Schriftteksten aanreiken om mee te beginnen.

DE LES VAN DE SANTOLBOOM

Irene Taniegra

We hebben veel weg van santolvruchten in een storm.

Op 23 juni 2009 werden de Filipijnen door een tyfoon geteisterd. Die middag was er in heel ons gebied een waarschuwing voor zwaar noodweer. De rest van die dag en nacht hoorden we iets op ons dak kloppen. Toen mijn zoon vroeg wat dat was, zei ik dat het onze santolboom was die door de wind heen en weer geblazen werd.

Ik had spijt dat ik de zoete vrucht van de santol de dag ervoor niet geplukt had, zoals ik van plan was geweest. Maar mijn moeder had me gezegd dat de vruchten nog niet rijp waren en dat ik ze moest laten hangen.

Om vijf uur 's ochtends ging ik naar buiten om naar de boom te kijken. Ik vreesde dat alle vruchten op de grond zouden liggen. Ik kon de boom niet goed zien — het was buiten nog donker — maar ik zag vier kleine vruchten in onze achtertuin liggen.

Een uur later ging ik de boom weer bekijken. Tot mijn vreugde zag ik nog veel grote geelgroene vruchten aan de takken hangen. Ik raapte de gevallen vruchten op en merkte dat twee ervan onderaan bruine plekken hadden. Een andere vrucht had kleine zwarte stippen en de laatste was misvormd en had een oneffen schil.

Ik had verwacht dat de grote, zwaardere vruchten zouden vallen; die waren dubbel zo groot als de vruchten die ik opgeraapt had. Maar die hingen nog veilig aan de boom.

Ik dacht na over die ervaring en kwam tot het besef dat wij veel weg hebben van de twee soorten santolvruchten — de vruchten die vielen en de vruchten die aan de boom bleven hangen. Wij kunnen ook vallen als we door de levensstormen worden gegeseld en ons niet aan onze levensboom, onze Heiland, Jezus Christus, vastklampen (zie 1 Nephi 8:10; 11:8–9, 20–23).

De vruchten die van onze santolboom vielen, waren door ziekte verzwakt en legden het af tegen de wind. De vruchten die aan de boom bleven hangen, haalden het omdat ze gezond en sterk waren. Als we niet geestelijk sterk en gezond blijven — door de Schriften en de woorden van hedendaagse profeten te bestuderen, de geboden te onderhouden, anderen te dienen — kunnen wij ook vallen als de tegenstander zijn troepen op ons afstuurt.

Op het ogenblik dat de broze vruchten geen kracht meer uit de santolboom konden putten, ontwikkelden ze zich niet verder. Zo maken wij ook geen geestelijke vooruitgang als wij onszelf van Christus, de ware wijnstok, afscheiden (zie Johannes 15:1; 1 Nephi 15:15).

Soms moeten ook wij met de wind meebuigen. Beproevingen maken deel uit van het leven maar zijn wij nederig van geest, dan kunnen we ons in moeilijke tijden naar de wil van God voegen. Dankzij nederigheid kunnen we ons van onze zonden bekeren, anderen vergeven en onrecht vergeten.

Nederigheid is nauw verwant aan geduld. Als we onze beproevingen geduldig doorstaan en net iets langer aan ons geloof vasthouden, krijgen we misschien de verlangde antwoorden. Vroeg of laat zal de Heiland de storm stillen. We zullen vrede en verlossing ontvangen. Als we gehoorzaam en getrouw blijven, kan niets ons van de liefde van God scheiden (zie Romeinen 8:38–39). ■

De auteur woont in San Jose (Filipijnen).

ILLUSTRATIE ALLEN GARNS

WE KOZEN ERVOOR TE DIENEN

Irmgard Meissner

Mijn man had kanker, maar we accepteerden zonder enige aarzeling de roeping om in de Frankfurttempel te dienen.

Op 12 december 1994 werden we door iemand in Salt Lake City (Utah, VS) opgebeld. Een vriendelijke stem zei ons dat president Thomas S. Monson, toenmalig tweede raadgever in het Eerste Presidium, met ons wilde spreken.

'De president van de Frankfurttempel (Duitsland) wil u als zijn raadgever en uw vrouw als assistente van de tempelmater roepen', zei president Monson tegen mijn man, Gerhard. President Monson zei vervolgens dat hij zich zorgen maakte over de gezondheid van mijn man.

Gerhard kampte al elf jaar met chronische lymfatische leukemie. Ondanks die beproeving had de Heer ons geroepen en we gingen zonder enige aarzeling op de roeping in.

Toen ik ter voorbereiding op mijn roeping mijn baas mijn ontslag aanbood, vroeg hij: 'Blijft u als ik uw salaris verhoog?'

'Nee, we gaan', antwoordde ik en ik legde uit dat we de Heer beloofd hadden op zending te gaan. 'We wilden pas over een paar jaar op zending gaan, maar ik weet niet of mijn man dan nog leeft.'

Toen Gerhard minder dan twee weken later zijn periodieke controle kreeg, zei de dokter: 'Blijf hier; er is een grote kans dat u zult sterven.'

Zijn gezondheid was achteruitgegaan. We waren er kapot van en konden ons niet voorstellen hoe we onze roeping konden vervullen, maar we waren vol geloof, hoop en vertrouwen. We legden alles in de handen van de Heer. Als Hij een taak voor ons had, zou Hij het voor ons mogelijk maken om die uit te voeren.

Op 2 januari 1995 vertrokken we op zending. Ik besefte plots wat ik achterliet: mijn moeder, mijn kinderen, mijn kleinkinderen, mijn loopbaan, mijn huis en mijn tuin. Maar de daaropvolgende dag waren we in de Frankfurttempel, waar een donkere nacht een heldere nieuwe dag voor ons werd. Alle stress van ons dagelijkse leven verdween.

Op die heilige plek vonden we liefde, licht, hoop, vreugde, vertrouwen, warmte, geborgenheid, bescherming en de vrede die van onze Heiland afstraalt. We leerden mensen uit veel verschillende landen kennen. Hoewel ze een andere taal spraken, schiep de taal van de liefde een band tussen ons. Onze roeping in de tempel maakte ons erg gelukkig.

De geest van de tempel en de kracht van de Heer hielden mijn man 26 maanden op de been. Kort nadat we van onze tempelroeping ontheven waren, ging Gerhard op een dag naar het ziekenhuis voor zijn standaardbehandeling. Deze keer hielden de artsen hem daar. Een paar maanden later is hij naar zijn hemelse thuis teruggekeerd.

Als ik er nu op terugkijk, zie ik die jaren in de tempel als een geschenk uit de hemel — ik mocht aan mijn mans zijde in het huis van onze liefdevolle Vader dienen en zo de belofte van een gezamenlijke zending in vervulling laten gaan. Ik ben met heel mijn hart dankbaar voor die ervaring. ■

De auteur woont in Beieren (Duitsland).

ILLUSTRATIE BEN SOWARDS

Ouderling
Daniel L. Johnson
van de Zeventig

HOUD U AAN DE ROEDE VAST

Door voortdurend de Schriften te bestuderen, kunnen we onze blik, ons verstand en ons hart op de Heiland gericht houden, en door de leringen in de Schriften toe te passen en na te leven, worden we meer zoals Hij.

Tijdens hun reis door de wildernis vonden Lehi en zijn gezin toen ze op zekere ochtend opstonden plots 'een ronde bal van vernuftige makelij' op de grond. In de bal bevonden zich twee wijzers 'en de ene wees de richting aan die [ze] moesten gaan' (1 Nephi 16:10).

Op deze bal, de Liahona, werd ook 'een nieuw schrijven' aangebracht dat hun 'inzicht gaf in de wegen des Heren'. Die tekst werd van tijd tot tijd 'veranderd, overeenkomstig het geloof en de ijver die [ze] eraan schonken' (zie 1 Nephi 16:28–29).

Lehi en zijn gezin hadden de koperen platen al, die de geschriften en profetieën van verschillende profeten uit het Oude Testament bevatten. De koperen platen en de Liahona maakten samen hun Schriften uit, en van Lehi's volk werd verwacht dat ze die voortdurend bestudeerden en er gehoor aan gaven. Deden ze dat, dan boekten ze op hun reis vooruitgang; deden ze dat niet, dan doolden ze in de wildernis rond en leden ze honger en dorst.

Wat probeerde de Heer hun — en ons — door de werkwijze van de Liahona duidelijk te maken?

Een van de hoofddoelen van de Schriften is ons te helpen de Heiland te leren kennen, Hem te begrijpen en meer zoals Hij te worden (zie 3 Nephi 27:27). Door de Schriften voortdurend te bestuderen, houden we onze blik, ons verstand en ons hart op Hem gericht. Door de leringen in de Schriften toe te passen en na te leven, worden we meer zoals Hij. In de mate dat we Hem evenaren, komen we voor het eeuwige leven in aanmerking (zie Johannes 5:39).

De droom van Lehi

In de droom, of het visioen, van Lehi waren vier groepen vertegenwoordigd. De eerste drie groepen bewandelden het pad dat naar de boom des levens leidde. De poort die toegang tot dat pad geeft, is de doop (zie 2 Nephi 31:17–18), dus in die eerste drie groepen hebben we het over leden van de kerk.

Ik ga het niet over de vierde groep hebben — degenen die rechtstreeks naar het grote en ruime gebouw gingen. Terwijl ik de andere drie groepen bespreek, doet u er goed aan uzelf innerlijk te evalueren om vast te stellen tot welke groep u behoort en uzelf af te vragen tot welke groep u zou willen behoren.

Groep 1

'En ik zag talloze menigten mensen, van wie er zich velen naar voren drongen om het pad te bereiken dat voerde naar de boom waar ik bij stond.

'En het geschiedde dat zij naar voren kwamen en het pad betraden dat naar de boom voerde.

'En het geschiedde dat er een mist van duisternis opsteeg, ja, een buitengewoon dichte mist van duisternis, waardoor zij die zich op het pad hadden begeven hun weg kwijtraakten, zodat zij afdwaalden en verloren gingen' (1 Nephi 8:21–23).

De leden van deze groep lazen of bestudeerden de Schriften blijkbaar niet; ze keken of luisterden niet naar de algemene conferentie, lazen de *Liahona* niet en woonden hun zondagse bijeenkomsten niet bij. Door al die zaken zouden ze het woord van God te weten komen. Daardoor gingen ze verloren.

ILLUSTRATIE J. KIRK RICHARDS

GELOOF VERWERVEN

'we [verwerven en behouden] het nodige geloof door de Schriften te lezen, te bestuderen en te overpeinzen.'

President Thomas S. Monson, 'Wees een voorbeeld en een licht', *Liahona*, november 2015, 87.

Groep 2

'En het geschiedde dat ik anderen naar voren zag dringen, en zij kwamen en grepen het uiteinde van de roede van ijzer vast; en zij drongen naar voren door de mist van duisternis heen, zich vastklampende aan de roede van ijzer, totdat zij tevoorschijn kwamen en van de vrucht van de boom namen. […]

'En toen zij van de vrucht hadden geproefd, schaamden zij zich wegens hen die de spot met hen dreven; en zij geraakten op verboden paden en gingen verloren' (1 Nephi 8:24, 28).

Merk op dat de mensen in deze groep de roede van ijzer vastgrepen en vastklampten. Ze hielden de roede vast totdat ze de boom des levens bereikten en van de vrucht namen. Maar ze begonnen zich voor het evangelie van Jezus Christus te schamen, richtten zich niet meer op de Heiland en werden door de aanlokkelijkheid, verleidingen en rijkdommen van de wereld afgeleid. Daardoor gingen zij ook verloren.

De sleutel tot begrip van deze verzen is de zinsnede 'zich vastklampende aan de roede van ijzer'. Ik vergelijk het woord *vastklampen* met wat we in het Engels een 'white-knuckle' ervaring noemen — een bloedstollende ervaring. Als u ooit bent gaan raften, dan herinnert u zich vast wel dat u zich zo stevig aan de raft vastklampte dat uw knokkels er wit van werden. Maar wat deed u toen u in stille waters terechtkwam? *U liet de raft los!*

In de context van het evangelie kunnen we dat vergelijken met wanneer u een toespraak moet houden of een crisissituatie doormaakt, zoals bij een sterfgeval in uw gezin of het beëindigen van een relatie. U zoekt conferentietoespraken op waar u zelden naar luistert of gaat bij de Schriftteksten te rade die u meestal verwaarloost. U zoekt vanwege uw geestelijke zwakheid geestelijke leiding en steun. En als de crisissituatie voorbij is, *laat u los!* U zet de Schriften terug in de boekenkast, vervalt in oude gewoonten zoals onregelmatig kerkbezoek, en niet meer dagelijks bidden — tot de volgende crisissituatie of wildwaterervaring zich voordoet. Met andere woorden, u vraagt de Heiland alleen in een noodsituatie in plaats van voortdurend om hulp.

De leden van deze groep hebben zich laten dopen en velen van hen hebben waarschijnlijk het priesterschap en tempelverordeningen ontvangen, zijn op zending geweest en in de tempel getrouwd. Maar *ze hebben losgelaten!* Ze lezen niet meer *voortdurend* in de Schriften, zijn op verboden paden geraakt en verloren gegaan.

Gelukkig blijven de meeste jongvolwassenen en teruggekeerde zendelingen trouw aan de evangeliewaarheden waarin ze zijn onderwezen en waarin ze onderwezen hebben. Ze richten hun leven ook op de Heiland door dagelijks de Schriften te bestuderen en te bidden. We zijn dankbaar voor hen en hun getrouwheid. Zij zijn de toekomst van de kerk en de toekomstige ouders van de mensen die de kerk voort zullen zetten.

Groep 3

'Zie, [Lehi] zag andere menigten naar voren dringen; en zij kwamen en grepen het uiteinde van de roede van ijzer vast; en zij drongen naar voren, zich voortdurend vasthoudende aan de roede van ijzer, totdat zij tevoorschijn kwamen en neervielen en van de vrucht van de boom namen' (1 Nephi 8:30).

Let op de zinsnede 'zich voortdurend vasthoudende aan de roede van ijzer'. Deze groep las *voortdurend* in de Schriften. Zij richtten zich *voortdurend* op de Heiland.

De Schriften zijn het allerbelangrijkste studiemateriaal. Zij dienen voorrang te krijgen boven chemie, natuurkunde, boekhouden, dansen, muziek, sport en elke andere wereldse studie of activiteit.

Begin elke dag met de Schriften. Gebed en Schriftstudie gaan hand in hand. Ze zijn onafscheidelijk. Voortdurend bidden leidt tot Schriftstudie en voortdurend de Schriften bestuderen leidt tot gebed. Ze zorgen ervoor dat u zich op de Heiland blijft richten en bieden u toegang tot openbaring en de vrede die u alleen krijgt door zich voortdurend aan de roede van ijzer vast te houden. Gebed en Schriftstudie leiden u naar de tempel. Ze zorgen ervoor dat u de sabbat wilt heiligen. Ze staan u toe de verleidingen van de tegenstander te mijden en teniet te doen.

Nu wil ik uw aandacht vestigen op de zinsnede 'totdat zij tevoorschijn kwamen en *neervielen* en van de vrucht van de boom namen'. In 1 Nephi, hoofdstuk 11 staat de sleutel tot begrip van die zinsnede:

'En het geschiedde, nadat ik de boom had gezien, dat ik tot de Geest zeide: Ik zie dat Gij mij de boom hebt getoond die kostbaar is boven alles.

'En Hij zeide tot mij: Wat verlangt gij?

'En ik zeide tot hem: De betekenis ervan te kennen.'

De Geest antwoordde: 'Kijk!' Vervolgens zag Nephi in een visioen de maagd Maria die de Geest 'de moeder van de Zoon Gods' noemde. Daarna zag Nephi Maria een kind — 'het Lam Gods' — in haar armen dragende.

Let nu op vers 24: 'En ik keek en zag de Zoon Gods uitgaan onder de mensenkinderen; en ik zag velen aan zijn voeten *neervallen* en Hem aanbidden' (zie 1 Nephi 11:9–24; cursivering toegevoegd).

De boom vertegenwoordigt de liefde van God die door zijn Zoon, Jezus Christus, tot uiting komt (zie 1 Nephi 11:21–22). De leden van groep 2 die de boom bereikten, vielen niet neer zoals de leden van groep 3. Is het mogelijk om in de tegenwoordigheid van de Zoon van God te zijn en dat niet te beseffen? Het antwoord staat in het Nieuwe Testament. De Heiland onderwees en verrichtte drie jaar lang wonderen, maar weinigen herkenden Hem.

Onderzoek de Schriften

Stel uzelf deze vragen:

- Wat kan ik doen om ervoor te zorgen dat ik me voortdurend aan de roede van ijzer vasthoud, zodat ik de Heiland zal herkennen, zal neervallen en Hem zal aanbidden als ik de boom des levens bereik?
- Wat kan ik doen om mijn blik, verstand en hart op de Heiland gericht te houden?
- Wat kan ik doen om meer zoals de Heiland te worden?

Het antwoord op die drie vragen staat in de Schriften. 'Onderzoekt de Schriften,' zei de Heiland, 'want u denkt daardoor eeuwig leven te hebben, en die zijn het die van Mij getuigen' (Johannes 5:39). Als u zich uw leven lang dagelijks in de Schriften onderdompelt, zult u de kracht hebben om ernstige overtredingen te voorkomen; en nog belangrijker: u zult de Heiland leren kennen. U zult uw blik, verstand en hart op Hem gericht kunnen houden.

Door Jezus Christus te leren kennen, zijn leringen toe te passen en zijn voorbeeld te volgen, zult u meer zoals Hij worden. In de mate dat u Hem evenaart, komt u in aanmerking om voor eeuwig in zijn tegenwoordigheid te wonen. ■

Naar de toespraak 'Continually Holding Fast to the Rod of Iron', gehouden op 12 mei 2015 tijdens een devotional aan de Brigham Young University–Idaho. De volledige, Engelstalige tekst vindt u op web.byui.edu/devotionalsandspeeches.

Mormons
WONDERBAARLIJKE BOEK

John L. Sorenson
Emeritus hoogleraar antropologie, Brigham Young University

Mormon voerde de moeilijke opdracht van het samenvatten van de Nephitische kronieken op een doeltreffende en wonderbaarlijke manier uit.

Toen Mormon zag dat zijn Nephitische volk op het punt stond om uitgeroeid te worden, begon hij 'een korte samenvatting' van hun kronieken te maken (Mormon 5:9). Dat project begon op de laatste kampplaats van de Nephieten vóór ze uiteindelijk samenkwamen in het land Cumorah. De omstandigheden waarin de Nephieten vertoefden, moeten moeilijk geweest zijn; het waren vluchtelingen die geen zekerheid qua voedsel, kleding en onderdak hadden. Mormon bleef waarschijnlijk schrijven tot in de vier jaar durende voorbereidingsperiode op de laatste strijd waarmee de Lamanitische aanvoerder akkoord gegaan was, maar hoe dan ook was de verkorte geschiedenis voltooid en de kroniek vóór de laatste veldslag in de heuvel Cumorah begraven (zie Mormon 6:6).

SCHILDERIJ JOSEPH BRICKEY

Het is duidelijk dat het samenstellen van het Boek van Mormon moeilijk werk was, vooral door de oorlogssituatie waarin Mormon moest werken en omdat hij zijn manschappen ook moest klaarstomen voor de laatste veldslag. Het is dan ook te begrijpen dat het eindproduct niet foutloos is.[1]

Beperkingen van Mormons werk

Laten we even stilstaan bij een aantal beperkingen waarmee Mormon rekening moest houden bij het bereiken van zijn doel:

1. De grootte van zijn kroniek moest wel zeer beperkt zijn. Het boek moest draagbaar genoeg zijn, zodat Moroni het naar een veilige plek kon brengen.
2. Het boek moest de tand des tijds kunnen doorstaan.
3. Slechts één van de mogelijke schriftsystemen die Mormon kon gebruiken, was beknopt genoeg om in het boek te passen.
4. Zijn commentaar moest kort zijn, en de historische feiten in de kronieken moesten correct weergegeven en op gepaste manier verwoord zijn.
5. Hij had weinig tijd. Mormon had een dikke drie jaar om ruim zeshonderd jaar geschiedenis bijeen te brengen en op te schrijven. Misschien heeft hij zelfs geen tijd gehad om alle kronieken in zijn bezit door te nemen, en er was zeker geen tijd voor stilistische verfijning of revisie.

Hoe koos Mormon gezien al deze beperkingen welke informatie hij moest opschrijven en welke hij kon weglaten?

In zekere zin is zijn geïnspireerde prestatie van het schrijven van het Boek van Mormon even verrassend en bewonderenswaardig als de prestatie van Joseph Smith die de kroniek later in zo'n korte tijd vertaalde.

Een schriftsysteem kiezen

In het Boek van Mormon staat meermaals dat de schrijvers moeite hadden om hun boodschap te

verwoorden (zie Jakob 4:1; Mormon 9:33; Ether 12:23–25, 40). Mormon zei: 'Er [zijn] vele dingen die wij volgens onze taal niet kunnen opschrijven' (3 Nephi 5:18). 'Onze taal' verwijst hier uiteraard naar hun schriftsysteem, niet hun gesproken taal. Moroni vertelt ons ook dat er 'geen onvolmaaktheid' (Mormon 9:33) geweest zou zijn, hadden ze in het Hebreeuws, een alfabetisch systeem, geschreven.

De 'lettertekens' waarmee ze schreven, werden door de Nephitische geschiedschrijvers 'Hervormd-Egyptisch' genoemd (Mormon 9:32). Dat systeem bestond uit 'de geleerdheid der Joden en de taal der Egyptenaren' (1 Nephi 1:2). Egyptische schrifttekens werden in het oude Palestina af en toe gebruikt om de uitspraak van Hebreeuwse woorden op te schrijven.[2] Uit het voorbeeld van de lettertekens in het 'Anthon Transcript',[3] dat beweert een kopie te zijn van de lettertekens op de platen die Joseph Smith vertaalde, wordt duidelijk dat ze niet rechtstreeks naar het voorbeeld van het alledaagse Egyptische schrift uit Lehi's tijd ontworpen waren. Ze lijken meer op tekens van het hiëratische Egyptisch, een ouder, vergelijkbaar tekensysteem dat ze gebruikten als ze met penseel en inkt schreven in plaats van in steen graveerden.

Het hiëratische schrift was beknopter dan het alfabetische Hebreeuwse schrift, maar ook onduidelijker, omdat het merendeel van de tekens volledige, complexe morfemen of woorden vertegenwoordigde (die we nu logogrammen noemen) in plaats van afzonderlijke uitgespelde geluiden die samen zoals in een alfabet woorden vormen. Men moest de betekenis van elk logogram uit het hoofd leren. Die onduidelijkheid kan een onderdeel van het probleem van 'de rangschikking van onze woorden' (Ether 12:25) geweest zijn, waarover Moroni sprak.

Een bijkomende oorzaak van 'onvolmaaktheden' is misschien te wijten aan het feit dat het hiëratische Eqyptisch vooral als schuinschrift gebruikt werd. Als men het gebruikte om een kroniek in metalen platen te graveren, kon een kleine uitwijking van de hand van de graveur tot gevolg hebben dat men de tekens verkeerd las, aangezien hij geen gum had om zijn fout ongedaan te maken.

Meerdere platen

Naast de grote platen van Nephi gebruikte Mormon op bepaalde ogenblikken andere documenten om zijn kroniek mee samen te stellen. Hij zei meermaals dat hij van '[Alma's] eigen verslag' afhankelijk was (Alma 5:2; de inleiding van hoofdstuk 7; 35:16). Hij gebruikte ook 'de kronieken van Helaman' en 'van zijn zonen' (inleiding tot het boek Helaman), en we lezen ook over 'de kroniek van Nephi' (3 Nephi 5:10).

Soms gebruikte Mormon ook andere originele geschriften, die hij niet altijd noemde. Mogelijke aanvullende verslagen zijn:

- De tekst van de grote toespraak van koning Benjamin (Mosiah 2:9–Mosiah 5).
- Het verslag op de platen van Zeniff (Mosiah 9–22).
- Alma's persoonlijke verslag van zijn prediking in Zarahemla, Gideon en Melek (Alma 5, 7, en 8).
- Het verhaal van de ervaringen van Alma en Amulek in Ammonihah (Alma 9–14).
- Het gedetailleerde verslag van de bediening van de zonen van Mosiah en hun metgezellen onder de Lamanieten (Alma 17–27).
- Alma's woorden tot zijn zonen Helaman, Shiblon en Corianton (Alma 36–42).

Moroni voegde ook nog zijn vertaling en samenvatting van Ethers geschiedenis van de Jaredieten toe, die Moroni als het boek van Ether voorbereidde en toevoegde, en ook uittreksels uit leringen en brieven van zijn vader, Mormon (Moroni 7–9).[4]

De belangrijke heilige kronieken werden omwille van duurzaamheid op metaal bewaard; ze namen aan dat verslagen die op vergankelijke materialen geschreven werden, na verloop van tijd onleesbaar zouden worden (zie Jakob 4:2). Uit het verbranden van de boeken van Alma's bekeerlingen in Ammonihah blijkt dat men papieren kopieën van de Schriften voor alledaags gebruik had (zie Alma 14:8; vergelijk Mosiah 2:8; 29:4; en Alma 63:12). Aangezien het moeilijk was om metalen platen te vervaardigen (zie Mormon 8:5) en er in te graveren, was er slechts een beperkte voorraad.

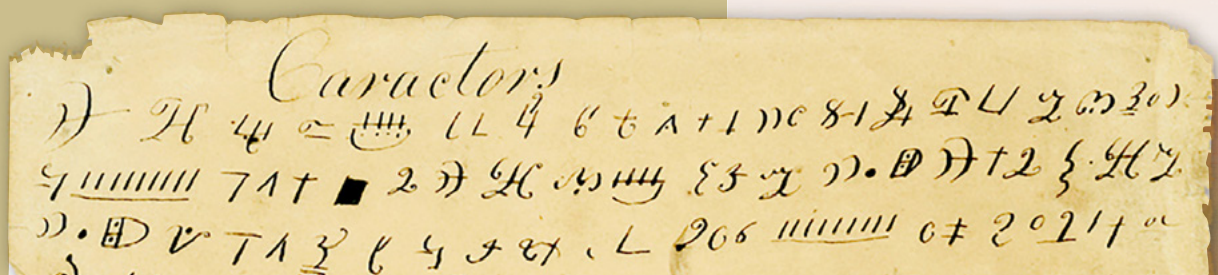

Mormon maakte gebruik van de verschillende materialen die hij ter beschikking had en stelde zijn geschiedenis op 'volgens de kennis en het inzicht die God' hem gegeven had (Woorden van Mormon 1:9). Soms kreeg hij rechtstreekse en specifieke goddelijke hulp, zoals toen de Heer hem opdroeg om geen uitgebreider verslag van Jezus' leringen aan de Nephieten te schrijven (zie 3 Nephi 26:6–12), maar er is geen aanwijzing die erop wijst dat aanvullende historische informatie aan hem geopenbaard werd.

'En aldus zien wij'

Mormon zegt meermaals dat zijn samenvatting slechts een fractie van het historisch materiaal op de grote platen van Nephi kon bevatten (zie Woorden van Mormon 1:5; 3 Nephi 5:8; 26:6; zie ook Jakob 3:13–14; 4:1). Hoe maakte hij dan zijn keuze uit het beschikbare materiaal?

Hij vermeldt zijn hoofdcriterium regelmatig in zijn boek. Het was zijn doel dat de lezers, vooral de toekomstige bewoners van het Amerikaanse beloofde land en in het bijzonder de afstammelingen van Lehi, het belang van de belofte en profetie aan vader Lehi zouden inzien: 'Voor zoverre gij mijn geboden onderhoudt, zult gij voorspoedig zijn in het land' (Jarom 1:9). Het is eigenlijk zelfs Amarons *negatieve* versie van Lehi's dictum die Mormon benadrukt: 'Voor zoverre gij mijn geboden *niet* onderhoudt, zult gij *niet* voorspoedig zijn in het land' (Omni 1:6; cursivering toegevoegd).

Mormons lessen tonen op dramatische wijze het contrast tussen goed en kwaad. De mensen in zijn kroniek benadrukken aan de ene kant gehoorzaamheid en deugd en aan de andere kant koppige goddeloosheid. Hij beschrijft schurken als door en door slecht en zegt dat ze hun lot verdienen; hij beschrijft helden als prijzenswaardig op bijna alle gebieden. Er komen bijna geen 'grijze' personages in voor. Mormon wilde dat de lezer er niet aan twijfelde dat goed en kwaad tegenpolen zijn (zie Mormons eigen woorden over dat contrast in Moroni 7:5–19). Mormon kleurde zijn verslag zeker met zijn eigen geïnspireerde interpretatie. Die wordt vaak voorafgegaan door het gebruik van woorden zoals 'en aldus zien wij' (bijvoorbeeld in Alma 42:4, 7, 14; Helaman 3:23–31; 6:34–40).

Mormon en Moroni stellen hun 'korte' kroniek aan de toekomstige lezer voor als een unieke verklarende geschiedenis. Ze schreven hun verslag niet zoals een geschiedschrijver zou doen; hun verslag is een krachtige morele boodschap die de lezer onderwijst in de lessen die de twee mannen in hun langdurige, moeilijke dienst aan hun volk en hun God leerden. Ze gebruikten de beste beschikbare bronnen op de doeltreffendste manier die ze kenden. Hun werk en toewijding zijn alle mensen in deze tijd tot zegen.

Ik ben hen uitermate dankbaar. ■

NOTEN

1. Bijvoorbeeld kleine fouten (te vergelijken met typfouten) kunnen de zaken zijn die Moroni op het titelblad van het Boek van Mormon 'de vergissingen van mensen' noemt. Daaronder kunnen we het foutieve verslag van de verovering van de stad Nephihah rekenen (vergelijk Alma 51:26 met Alma 59:5) en een fout waarbij dezelfde gebeurtenis volgens de ene passage in het 26e jaar (Alma 56:9) en volgens een andere in het 28e jaar (Alma 53:22–23) van de regering der rechters plaatsvond. Zulke fouten tonen de menselijke kant van de taak van de geschiedschrijver, hoewel ze voor de lezer geen ernstige problemen veroorzaken.
2. Zie John A. Tvedtnes en Stephen D. Ricks, 'Jewish and Other Semitic Texts Written in Egyptian Characters', *Journal of Book of Mormon Studies*, deel 5, nr. 2 (1996), 156–163; en John A. Tvedtnes, 'Linguistic Implications of the Tel-Arad Ostraca', *Newsletter and Proceedings of the Society for Early Historic Archaeology*, nr. 127 (1971).
3. Zie B. H. Roberts, *New Witnesses for God*, 3 delen (1909), deel 2, 93–104.
4. Zie 'Een korte uitleg van het Boek van Mormon' in het Boek van Mormon voor meer informatie over de verschillende bronnen van de kroniek.

Ouderling Quentin L. Cook
van het Quorum der Twaalf Apostelen

DE VREUGDE VAN familie-historisch werk

Elia's belofte maakt duidelijk dat ieder van ons een plicht heeft jegens de generaties die ons zijn voorgegaan en jegens de generaties die na ons komen.

Vergeet nooit dat familiegeschiedenis — en de tempelverordeningen die daardoor mogelijk zijn — een essentieel onderdeel van het heilswerk is, en dat deelname aan dit heilige werk voor de doden de levenden tot zegen is. Het sterkt ons geloof in en onze toewijding aan het evangelie, het helpt ons verleiding te weerstaan, brengt onze familie dichter tot elkaar en versterkt onze wijken en ringen.

Ik wil het 'zoeken, meenemen en leren' van familiehistorisch werk beklemtonen. Met *zoeken* bedoelen we de FamilySearch-website of het boekje *Mijn familie: verhalen die ons dichter tot elkaar brengen*[1] gebruiken om de naam van één of meer voorouders of hun nakomelingen op te zoeken. *Neem* die namen dan mee naar de tempel, of geef ze door aan anderen zodat zij ze kunnen meenemen. (Ga zo mogelijk als gezin of familie naar de tempel.) *Leer* tot slot uw familieleden en daarna anderen hetzelfde te doen.

Het plan van onze Vader is op families gericht, met een grote boom als symbool. Een boom heeft wortels en takken nodig om te leven en te groeien. Zo moeten ook wij verbonden zijn met onze wortels — onze ouders, grootouders en andere voorouders — en met onze takken — onze kinderen, kleinkinderen en andere nakomelingen. In diverse veelzeggende Schriftteksten staat een boom met wortels en takken symbool voor de familieband (zie Jesaja 11:1; Jakob 5).

ILLUSTRATIE BRAD TEARE; FOTO-ILLUSTRATIES WELDEN C. ANDERSEN, ALEXANDER BORGES EN LES NILSSON

Elia verscheen samen met Mozes in het midden des tijds op de berg van verheerlijking aan de Heiland en aan Petrus, Jakobus en Johannes.

De zending van Elia

De profeet Maleachi, in het laatste boek van het Oude Testament, heeft geprofeteerd van een tijd waarin de profeet Elia naar de aarde zou terugkeren 'voordat de dag van de Heere komt, die grote en ontzagwekkende dag. Hij zal het hart van de vaders tot de kinderen terugbrengen, en het hart van de kinderen tot hun vaders, opdat [Hij] niet zal komen en de aarde met de ban zal slaan' (Maleachi 4:5–6).

Toen de engel Moroni in 1823 aan de zeventienjarige Joseph Smith verscheen, citeerde hij diezelfde verzen uit Maleachi maar gaf ze anders weer. Moroni zei op die avond in september:

'Zie, Ik zal u het priesterschap openbaren, door de hand van de profeet Elia, voor de komst van de grote en geduchte dag des Heren.

'[…] En hij zal de aan de vaderen gedane beloften in het hart der kinderen planten, en het hart der kinderen zal zich tot hun vaderen wenden. Als dat niet zo was, zou de gehele aarde bij zijn komst volslagen worden verwoest' (Geschiedenis van Joseph Smith 1:38–39).

De engel Moroni herhaalde Maleachi's woorden vier keer aan de jonge Joseph.

Stel u voor dat alles wat we over deze grote profeet Elia wisten was wat Joseph Smith er uit de Bijbel over wist. We weten uit dat Schriftuurlijke boek dat Elia in een roerige tijd, bijna 900 jaar voor de geboorte van Christus, leefde. Het goddeloze duo Achab en Izebel regeerde als koning en koningin in goddeloosheid over Israël. Ze zetten hun onderdanen er onder andere toe aan om de afgod Baäl te aanbidden en doodden de profeten van de Heer.

Elia was een opmerkelijke profeet. Christenen en Joden over de hele wereld aanvaarden de oudtestamentische woorden aangaande Elia.

In de Schriften staat opgetekend hoe Elia op wonderbaarlijke wijze in leven bleef en hoe hij een weduwe van de hongersnood redde en haar zoon uit de dood opwekte (zie 1 Koningen 17). Elia beschrijft hoe 'het suizen van een zachte stilte' hem verzekerde

DETAIL, *DE VERHEERLIJKING*, CARL HEINRICH BLOCH

dat hij niet alleen stond in zijn toewijding aan Jehova (zie 1 Koningen 19:4–14). Uiteindelijk onderging Elia een gedaanteverandering en werd hij opgenomen zonder de dood te smaken (zie 2 Koningen 2:7–12).

Alleen dankzij hedendaagse openbaring is Elia's volledige taak geopenbaard. Hij was de laatste profeet vóór de tijd van Jezus Christus die de verzegelbevoegdheid van het Melchizedeks priesterschap bezat. Hij verscheen samen met Mozes in het midden des tijds op de berg van verheerlijking aan de Heiland en aan Petrus, Jakobus en Johannes (zie Mattheüs 17:1–4; Markus 9:2–5). Als cruciaal element van de herstelling verscheen Elia in 1836 in de Kirtlandtempel aan Joseph Smith en Oliver Cowdery. Daar droeg hij wederom de sleutels van de verzegelbevoegdheid over, ditmaal om gezinnen in deze bedeling als vervulling van de profetie van Maleachi te verzegelen (zie LV 110:13–16). Elia is in deze bedeling gezonden, zodat de volheid van het heil zowel de levenden als de doden ter beschikking staat.

De zending van Elia wordt door de zogenoemde geest van Elia bevorderd, die volgens president Russell M. Nelson, president van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'een manifestatie is van de Heilige Geest die getuigt van de goddelijke aard van de familie'.[2] Daarom noemen we de manifestaties van de Heilige Geest in verband met familiegeschiedenis en tempelwerk vaak de geest van Elia.

In de Leer en Verbonden lezen we over de mensen die ons zijn voorgegaan: 'Zonder hen kunnen wij niet tot volmaking komen; evenmin kunnen zij zonder ons tot volmaking komen' (LV 128:18). Wat betekent dat? Het antwoord is in de Schriften te vinden.

'En nu, mijn innig geliefde broeders en zusters, laat mij u verzekeren dat dit beginselen zijn in verband met de doden en de levenden waar niet zomaar aan voorbij kan worden gegaan, met betrekking tot ons heil. *Want hun heil is noodzakelijk en onontbeerlijk voor ons heil*, zoals Paulus zegt aangaande de vaderen — dat zij zonder ons niet tot volmaking kunnen komen — net zo min als wij zonder onze doden tot volmaking kunnen komen' (LV 128:15; cursivering toegevoegd).

'Hun heil is noodzakelijk en onontbeerlijk voor ons heil' betekent dat het heil van de hele menselijke familie onderling van elkaar afhankelijk en met elkaar verweven is — zoals de wortels en takken van een grote boom.

Een Family Tree-bijeenkomst houden

Familieverplichtingen en -verwachtingen verdienen onze hoogste prioriteit. Daarmee stellen we onze goddelijke bestemming zeker. Families die hun familiehistorische werk ter hand willen nemen, raad ik aan een zogenoemde Family Tree-bijeenkomst te houden. Dat zou een terugkerend evenement moeten zijn. Iedereen kan bestaande familiegeschiedenissen, verhalen en foto's naar die bijeenkomsten meenemen, inclusief dierbare bezittingen van grootouders en ouders. In het boekje *Mijn familie* kunt u informatie, verhalen en foto's van de familie opnemen, die iemand vervolgens naar Family Tree op FamilySearch.org kan uploaden.

Dat mag echter geen eenmalige gebeurtenis zijn. Daar moeten we ons hele leven aan werken. Voor wie de sabbatdag met het gezin nuttiger willen besteden, biedt het bespoedigen van dit heilige werk volop gelegenheid.

Het centrum voor familiegeschiedenis is thuis in het gezin. We moeten onze jonge mensen liefde laten opvatten voor dit werk. Bij vele jongeren is hun hart al tot de vaderen gekeerd. Onze jonge mensen zijn erg benieuwd

naar het leven van onze familieleden — waar ze vandaan kwamen en hoe ze geleefd hebben. Sommigen raken zo enthousiast over het werk dat ze de tijd vergeten en het jammer vinden dat ze moeten stoppen.

Jonge mensen zijn dol op verhalen en foto's, en hebben nu eenvoudig toegang tot de technologische expertise om die herinneringen in Family Tree te bewaren op FamilySearch.org. Ze kunnen familieleden vinden voor wie tempelverordeningen nodig zijn met een nieuwe 'Record Hint'-functie op FamilySearch.org.[3]

Die recordhints over familieleden zijn gebaseerd op de indexeringsactiviteiten van kerkleden over de hele wereld. Met die miljoenen gegevens kunt u meer voorouders vinden die mogelijk nog niet aan uw familie gekoppeld zijn en voor wie plaatsvervangende verordeningen in de tempel nodig zijn. Er zijn nog meer websites die hints gebruiken voor gegevens van over de hele wereld, zoals Ancestry.com, Findmypast.com en MyHeritage.com, die alle kerkleden gratis kunnen raadplegen.

Hoewel het centrum voor familiegeschiedenis thuis in het gezin is, blijft de kerk in centra voor familiegeschiedenis voorzien waar men voorouders samen kan opzoeken en waar internettoegang is als daar thuis geen mogelijkheid voor bestaat.

Alle daartoe waardige leden van de kerk vanaf twaalf jaar kunnen een tempelaanbeveling voor beperkte toegang krijgen om dopen voor de doden te verrichten na een normengesprek met een of twee kerkleiders. Daar vallen ook pasgedoopte leden onder.

Een ondertekende aanbeveling die je in de tempel kunt laten zien, geeft veel vreugde. Een aanbeveling biedt tevens heilige bescherming. President Boyd K. Packer (1924–2015) heeft als president van het Quorum der Twaalf Apostelen gezegd:

'Geen enkel werk biedt de kerk een betere bescherming dan het tempelwerk en het familiehistorisch onderzoek. Geen enkel werk geeft ons zoveel geestelijke ontwikkeling. Geen enkel werk geeft ons meer kracht. Geen enkel werk vereist een hogere norm van rechtschapenheid.

'Ons werk in de tempel voorziet ons van een schild en een bescherming, zowel individueel als collectief.'[4]

Onze plicht jegens onze voorouders

Familiegeschiedenis is een familieaangelegenheid, maar niet alle familieleden verkeren in dezelfde situatie. Vele overleden verwanten waren niet getrouwd of zijn kinderloos gebleven. Sommigen zijn gescheiden en anderen zijn meerdere keren getrouwd. Velen hadden kinderen die beperkingen hadden of op jonge leeftijd stierven. Iedereen heeft een verhaal.

Iedere ziel, levend of dood, die toerekeningsvatbaar is, heeft de zegeningen van heilige tempelverordeningen nodig. Wij kunnen ervoor zorgen dat onze familieleden die ontvangen. Het maakt niet uit of u alleenstaand bent, of uw man of vrouw minderactief is, of dat u zelf minderactief of geen lid van de kerk bent: ook u kunt aan het heil van zielen meewerken. Er is geen belangrijker, heerlijker werk dat meer voldoening geeft.

Het hoofd van dit werk is onze Heer en Heiland, Jezus Christus. Na zijn dood opende Hij de deur naar de gevangenis waarin de doden opgesloten waren:

ILLUSTRATIE ROBERT BARRETT

'Uit de rechtvaardigen stelde Hij zijn heerscharen samen en wees boodschappers aan, bekleed met macht en gezag, en machtigde hen om uit te gaan en het licht van het evangelie aan hen te brengen die zich in de duisternis bevonden, ja, aan alle geesten der mensen. […]

'En de uitgekozen boodschappers gingen uit om de aangename dag des Heren uit te roepen en bevrijding te verkondigen aan de gevangenen die gebonden waren, ja, aan allen die zich van hun zonden wilden bekeren en het evangelie aanvaarden' (LV 138:30–31).

Onze boodschap is zowel eenvoudig als diepzinnig. Er komt geen hoogdravende retoriek of ingewikkelde leer aan te pas. Het gaat om een gebroken hart en een verslagen geest en het vaste voornemen om onze Heiland te volgen.

Als apostel van de Heer Jezus Christus beloof ik dat u gezegend zult worden met een hechtere band en meer vreugde in uw familie en met de goddelijke bescherming voor wie zich trouw in zijn dienst begeven, als u voorbij de banden van tijd en sterfelijkheid ziet en helpt wie zichzelf niet kunnen helpen.

Elia's belofte maakt duidelijk dat ieder van ons een plicht heeft jegens de generaties die ons zijn voorgegaan en jegens de generaties die na ons komen. Moge u ouders, en jullie jongeren en kinderen, vreugde vinden en in elk ander aspect van uw leven gezegend worden als u de vanuit de hemel opgedragen plicht vervult om aan het heilige werk voor de doden deel te nemen. ■

Uit de toespraak 'Our Father's Plan Is about Families', gehouden tijdens het RootsTech-congres voor familiegeschiedenis 2015 op 14 februari 2015 in Salt Lake City (Utah, VS). Ga naar RootsTech.org voor meer informatie over het RootsTech-congres 2016.

NOTEN

1. Ga voor informatie over het boekje *Mijn familie* naar familysearch.org/campaign/myfamily.
2. Russell M. Nelson, 'A New Harvest Time', *Ensign*, mei 1998, 34.
3. De Record Hints-functie toont de resultaten van een uitgebreide zoekactie naar uw voorouders in de collectie van FamilySearch (zie familysearch.org/blog/en/give-research-boost-record-hints/).
4. Boyd K. Packer, 'De heilige tempel', *Liahona*, oktober 2010, 35.

Het hoofd van dit werk is onze Heer en Heiland, Jezus Christus. Na zijn dood opende Hij de deur naar de gevangenis waarin de doden opgesloten waren.

Als een kind de kerk verlaat

Onze kinderen zijn gezegend met keuzevrijheid. Dat beginsel dienen we niet uit het oog te verliezen, zelfs als ze hun keuzevrijheid gebruiken om een richting op te gaan waarmee we het niet eens zijn.

Robin Zenger Baker

Er waren weken voorbijgegaan sinds mijn volwassen dochter naar een andere stad verhuisd was en ik maakte me telkens zorgen als ze op zondag niet naar de kerk ging. Zou ze ooit weer naar de kerk gaan? Ik probeerde alles wat ik kon bedenken om haar naar de kerk te laten gaan: aanmoediging, logica, smeken, haar wakker bellen, bidden, vasten; ik belde zelfs haar bisschop op. Aangezien we ruim drieduizend kilometer bij elkaar vandaan woonden, was het moeilijk voor me om met haar mee te gaan, maar zelfs dat probeerde ik!

Ik dacht steeds dat als ik de situatie maar een klein beetje kon bijsturen, mijn dochter haar geestelijke koers zou heroverwegen. Wat er nodig was, zo dacht ik, was gewoon de juiste persoon — haar huisbezoekster, haar bisschop, een vriend of familielid — die ergens op haar pad precies het juiste zou zeggen of doen dat haar zou terugbrengen. Maar niets werkte. Ik was overbezorgd, voelde me schuldig en had verdriet, omdat ik als ouder tekort had geschoten.

Dit komt velen van ons bekend voor. Als kinderen het evangeliepad verlaten, kan het heel moeilijk zijn voor getrouwe ouders om daarmee om te gaan. Eén moeder was zo verdrietig door de keuzes van haar dochter dat zelfs ademhalen pijn deed. Een vader had het gevoel dat zijn kinderen hem en zijn levenswijze verwierpen. Een jonge moeder maakte zich zorgen dat haar eigen jonge kinderen op een dag zoveel twijfels zouden hebben dat ze de kerk zouden verlaten.

Wat doen we met de pijn die we voelen als kinderen de kerk verlaten? We kunnen verschillende dingen doen.

Van andere ouders leren die hetzelfde is overkomen

Zelfs de meest rechtschapen ouders in de Schriften hadden opstandige kinderen. Sariah en Lehi hadden kinderen die de leringen van hun ouders verwierpen (zie 1 Nephi 2:8–12). Adam en Eva ook (zie Genesis 4:8). Zelfs onze hemelse Ouders treurden toen een derde van hun geestkinderen een ander pad kozen (zie LV 29:36). Het plan van geluk omvat keuzevrijheid. En dat betekent dat zelfs in rechtschapen gezinnen kinderen ervoor kunnen kiezen om de beginselen van het evangelie te verwerpen. We kunnen troost putten uit de verhalen in de Schriften over gezinnen die het er moeilijk mee hadden. We krijgen meer begrip van keuzevrijheid en empathie, en door dat begrip kunnen we genezen en doorgaan.

Inzien dat onze kinderen ook Gods kinderen zijn

Een zekere moeder werd bijna verteerd door gevoelens van schuld en onvermogen toen haar tienerzoon de kerk in twijfel begon te trekken. Toen ze erover nadacht hoe ze het ouderschap beter had kunnen aanpakken, kreeg ze een ingeving: 'Hij is *niet* alleen jouw kind. Ik heb hem meer

ILLUSTRATIES IKER AYESTARAN

lief dan jij en Ik voel mij niet schuldig over hem of over mijn andere dwalende kinderen.' Vanaf dat moment was die moeder in staat om haar schuldgevoelens los te laten en zich te concentreren op het feit dat haar zoon een mooi kind van God was.

Onze aandacht op succes concentreren

Soms hebben ouders het moeilijk, omdat ze de lering 'geen enkel ander succes weegt op tegen falen in het gezin'[1] niet goed begrijpen. Succes en falen zijn moeilijk te definiëren. Ouderling John K. Carmack, voormalig lid van de Zeventig, heeft uitgelegd: 'Deze uitspraak was bedoeld om ouders te motiveren om bij hun kinderen betrokken te zijn of te blijven. Dat wil niet zeggen dat ouders die veel tijd, moeite en offers in de opvoeding van hun kinderen geïnvesteerd hebben en de gewenste beloning nog niet geoogst hebben, gefaald hebben.'[2] Laten we ons liever concentreren op de goede eigenschappen van onze kinderen en op de goede tijden die we met hen hadden. We dienen niet uit het oog te verliezen dat onze kinderen keuzevrijheid hebben, die ze naar eigen goeddunken kunnen gebruiken.

Onze verwachtingen bijstellen

Hoewel we hopen dat onze gezinsleden het pad zullen volgen dat wij hebben gekozen, moeten ze zelf voor de zegeningen van het evangelie kiezen. Ouderling Carmack zegt dat ouders, in plaats van zich tegen de harde waarheid te blijven verzetten, wellicht beter 'hun verwachtingen en benaderingswijze kunnen bijstellen en de feiten onder ogen kunnen zien dan in zak en as te blijven zitten.'[3]

Een zekere moeder was teleurgesteld en verdrietig toen ze besefte dat haar zoon niet op zending zou gaan. Uiteindelijk zag ze in dat ze de gedachte moest loslaten dat ze alleen gelukkig kon zijn als haar zoon op zending ging. 'Ik besefte uiteindelijk dat het niet om mij draaide', zei ze. 'Ieder kind heeft zijn *eigen* leven. Ik ben gewoon hun moeder. Ze zijn mijn bezit niet.'

Inzicht verwerven

Veel ouders putten troost uit en behouden hun perspectief door gebed, Schriftstudie en tempelbezoek. Een moeder zei dat haar ervaring met gebed haar leerde om te onthouden hoe waardevol haar kind voor onze hemelse Vader is. En dat verlichtte haar pijn. Gebed geeft ons inzicht in wat we moeten doen en zeggen. Het schenkt ons ook troost.

In de Schriften staan verhalen over mensen die verkeerde keuzes maken en over hoe hun ouders daarmee omgaan. 'Gelukkig staan de Schriften niet vol met verhalen over volmaakte gezinnen. Anders zouden we zo ontmoedigd raken dat we er niet eens aan zouden beginnen!' heeft een ouder gezegd. Het verhaal van Alma de jonge stelt ons gerust dat de rechtschapen gebeden van ouders gehoord worden (zie Mosiah 27:14). De gelijkenis van de verloren zoon leert ons de vreugde die we voelen als iemand die verloren was, terugkeert (Lukas 15:20–24).

Tempelbezoek kan ons ook nuttige inzichten geven in de problemen die in ons gezin spelen. 'Ik geloof dat iemand die het druk heeft […] problemen beter en sneller kan oplossen in het huis van de Heer dan waar dan ook', heeft ouderling John A. Widtsoe (1872–1952) van het Quorum der Twaalf Apostelen gezegd. 'Op de meest onverwachte momenten zullen we in of buiten de tempel […] een openbaring krijgen als oplossing [voor] de problemen die [ons] kwellen.'[4] Ouders die naar de tempel gaan, kunnen daar hun hart en verstand meer afstemmen op de gemoedsrust die ze zoeken.

Liefde blijven tonen

Lehi en Sariah hielden ongetwijfeld evenveel van Laman en Lemuël als van Sam, Nephi, Jakob en Jozef. Hoewel het eenvoudiger kan zijn om op te trekken met gezinsleden die dezelfde overtuigingen en levensstijl hebben, is het cruciaal dat we de anderen ook onze liefde tonen.

Een vrouw die op jonge leeftijd besloot niet meer naar de kerk te gaan, heeft het volgende verteld over hoe haar familieleden haar bleven liefhebben. In haar grote mormoonse familie werden de zendelingen zichtbaar geëerd. De foto's van alle zendelingen in de familie hingen in de woonkamer van haar grootmoeder aan de muur. Het was 'het epicentrum van het heelal van onze familie' zei ze. Ze wist dat ze nooit op zending zou gaan, en ze had het gevoel dat wat ze ook deed, ze nooit een plaatsje op haar grootmoeders muur zou krijgen.

Terwijl we onze dierbaren liefhebben zoals ze zijn, kunnen we blijven hopen dat ze eens naar een evangeliegericht leven zullen terugkeren.

Toen ze dertig was, besloot ze bij het Amerikaanse vredeskorps te gaan. Ze reisde naar Madagaskar en diende daar met hart en ziel. Halverwege haar tijd daar kwam ze te weten dat haar grootmoeder haar foto aan de muur gehangen had. Toen haar tijd in het vredeskorps erop zat, omhelsden grootmoeder en kleindochter elkaar met tranen in de ogen. 'Dienen is dienen', legde haar grootmoeder uit. Of we nu thuis een muur met zendelingen hebben of niet, er zijn vele manieren waarop we *al* onze familieleden kunnen tonen dat we ze liefhebben en waarderen.

Blijven hopen

Terwijl we onze dierbaren liefhebben zoals ze zijn, kunnen we blijven hopen dat ze eens naar een evangeliegericht leven zullen terugkeren. Vaak komen familieleden na een periode van ronddwalen terug. Net zoals de verloren zoon beseffen ze dat hun vroegere leven een goede boodschap in zich droeg en beginselen opleverde, en omarmen ze die waarden opnieuw. Profeten hebben zelfs beloofd dat gezinsleden die aan hun ouders verzegeld zijn de trekkracht van hun rechtschapen opvoeding zullen voelen en op een dag zullen terugkeren.[5] Zulke beloftes geven ons veel hoop voor onze eigen dierbaren.

Een eeuwig perspectief voor ogen houden

We moeten onthouden dat we niet weten wat er met onze dierbaren zal gebeuren. Een vader van rebelse tieners heeft gezegd dat hij geleerd heeft dat hoewel zijn zoons momenteel niet rechtschapen leven, hij niet moet denken dat er een ramp staat te gebeuren. President Dieter F. Uchtdorf, tweede raadgever in het Eerste Presidium, heeft gezegd dat we soms denken dat het einde van het verhaal al geschreven is, terwijl we eigenlijk nog maar in het midden van het boek zijn.[6] Gods tijdrekening is volkomen anders dan de onze en we weten niet hoe ieders verhaal zal aflopen.

Als we wisten dat onze gezinsleden uiteindelijk terug zouden keren, zou dat dan van invloed zijn op hoe we nu in ons verhaal handelen? Ik denk dat we met veel meer gemoedsrust, liefde en acceptatie zouden leven. Terwijl we aan een goede afloop van ons verhaal werken, doen we er goed aan te onthouden dat we ervoor kunnen kiezen om dierbaren met kalmte en liefde in plaats van met woede en angst te benaderen. Paulus heeft gezegd: 'Want God heeft ons niet gegeven een geest van vreesachtigheid, maar van kracht en liefde en bezonnenheid' (2 Timotheüs 1:7). En ouderling Carmack dringt aan: 'Geef het nooit op. Als u nu niet tot uw zoon of dochter lijkt door te dringen, kunt u het wel blijven proberen en hen liefhebben. […] Zwicht niet voor verlammende gevoelens van schuld en hopeloosheid. Zoek geestelijke hulp en gemoedsrust. Wees sterk en moedig. U komt er wel doorheen.'[7]

Mijn dochter is nog niet terug naar de kerk gekomen. Maar onze doelen zijn duidelijk; we werken beiden aan een goede band tussen ons. We praten regelmatig en ik weet dat haar mormoonse opvoeding haar ertoe gebracht heeft om vriendelijk, gedisciplineerd en attent te zijn. Hoewel ik het pad dat ze nu bewandelt nooit voor haar gewild heb, ben ik dankbaar voor de lessen die we onderweg leren. En ik heb gemoedsrust gekregen door te accepteren dat we op onze reis naar huis verschillende gezichtspunten hebben. ■

De auteur woont in Massachusetts (VS).

NOTEN

1. David O. McKay, in Conference Report, april 1964, 5; geciteerd in J. E. McCulloch, *Home: The Savior of Civilization* (1924), 42.
2. John K. Carmack, 'When Our Children Go Astray', *Ensign*, februari 1997, 9.
3. John K. Carmack, 'When Our Children Go Astray', 9.
4. John A. Widtsoe, 'Temple Worship', *The Utah Genealogical and Historical Magazine*, deel 22 (1921), 63–64, geciteerd in David B. Haight, 'Temples and Work Therein', *Ensign*, november 1990, 61.
5. Zie 'Hope for Parents of Wayward Children', *Ensign*, september 2002, 11.
6. Dieter F. Uchtdorf, 'Het einde vanaf het begin kennen', *Liahona*, mei 2006, 42–45.
7. John K. Carmack, 'When Our Children Go Astray', 10, 13.

EEN groepsdiscussie IN GOEDE BANEN LEIDEN

Dustin West
Seminaries en instituten

Als u een evangeliediscussie leidt, kan het nuttig zijn om uzelf als dirigent van een orkest te beschouwen. De mensen in uw klas zijn niet het publiek dat naar het concert luistert. Zij zijn orkestleden die hun partij in de muziek spelen. De dirigent coördineert de musici, brengt het beste in ieder naar boven en helpt ze om van hun muziek een inspirerend kunstwerk te maken.

Zinvolle evangeliediscussies kunnen op mooie muziek lijken. Een goede discussie leidt tot een beter begrip van de besproken leerstellingen van het evangelie en tot een oprecht verlangen om de evangeliewaarheden toe te passen.

Zinvolle evangeliediscussies leiden kan lijken op mooie muziek dirigeren. Een van de voornaamste taken van de leerkracht is de discussie in dusdanige banen te leiden dat de mensen in de klas de kans krijgen om zelf de Geest te voelen en waarheden te ontdekken.

Hier volgen enkele beginselen om de discussies die u leidt beter te maken:

Onderwijs mensen, geen lessen. De mensen in uw klas zullen veel meer bereid zijn om aan discussies deel te nemen als ze het gevoel krijgen dat u meer om hen geeft dan om het doornemen van de les. Ze willen het gevoel krijgen dat u zich hebt voorbereid om hun geloof in de Heer te versterken en te vergroten, en niet dat u alleen feiten wilt presenteren. Als ze het gevoel hebben dat hun leerkracht en de andere deelnemers hen liefhebben, dan zijn ze veel meer bereid om over hun inzichten en ervaringen te vertellen.

Schep een inspirerende sfeer. Als u samen tijd doorbrengt, is dat een gelegenheid voor u en voor de mensen in uw klas om openbaring te ontvangen, en niet alleen een kans om ze te vertellen wat u weet. Een van de voornaamste taken van de leerkracht is de discussie in dusdanige banen te leiden dat de mensen in de klas de kans krijgen om zelf de Geest te voelen en waarheden te ontdekken. Als er openbaring binnenstroomt, worden allen opgebouwd en verheugen ze zich samen (zie LV 50:22). Als u zowel leert

VOOR DE LEERKRACHT: 'KAN IK HET WEL ALLEMAAL BEHANDELEN?'

Het lesmateriaal, de hoofdstukken uit de Schriften, de inzichten die u tijdens het bestuderen hebt opgedaan — het is allemaal erg goed, maar uw uren van studie zijn niet in een bepaalde tijdsperiode weer te geven. Het is niet uw taak om alles te vertellen wat u hebt geleerd, maar om de lestijd zo te gebruiken dat de deelnemers aan de les zelf waarheden ontdekken — op een soortgelijke manier als u dat deed toen u zich voorbereidde. Bid om hulp, dan zal de Heilige Geest u leren waar u zich op moet concentreren. Richt u zich op enkele waarheden, dan kunt u een zinvoller discussie mogelijk maken die dieper tot in het hart van uw leerlingen doordringt.

van de Geest als onderwijst met de Geest, weet u dat uw discussies opbouwend zijn.

Nodig allen uit om deel te nemen. Deelnemen betekent niet noodzakelijkerwijs dat iedereen hardop een vraag stelt. Sommigen nemen liever deel door te luisteren of notities te maken. Anderen zijn bereid om te vertellen wat ze ergens van vinden, als ze maar de tijd krijgen om erover na te denken en zich op hun opmerkingen voor te bereiden. U kunt overwegen om enkele mensen uit de klas van tevoren te vragen om iets over een bepaald onderwerp te zeggen.

Er zijn verschillende andere manieren om deelnemers bij de discussie te betrekken. U kunt het bijvoorbeeld als volgt doen:

- Laat ze bedenken hoe ze een vraag zouden beantwoorden voordat u om antwoord vraagt.
- Laat ze hun antwoorden op een blaadje schrijven. Daarna kunt u enkelen van hen vragen om de anderen te vertellen wat hun antwoord is.
- Nodig ze uit om samen met degene die naast hen zit, of in een klein groepje, de vragen te beantwoorden.

Soms merkt u dat iemand in de groep de boventoon voert in de discussie. Als dit gebeurt, dan kunt u iets zeggen als: 'Laten we eens luisteren naar iemand die nog niets gezegd heeft.' In sommige gevallen kan het nodig zijn om deze persoon apart te nemen en hem of haar voor zijn inbreng te danken, maar uit te leggen dat het belangrijk is dat andere deelnemers ook de kans krijgen om iets te zeggen.

Wees niet bang voor stiltes. Stilte kan een pauze in de discussie lijken, maar het kan voor de klasleden van belang zijn om wat bedenktijd te krijgen.

Stel zinvolle vragen. Stel vragen die de aanwezigen aansporen om goed na te denken over de betekenis van Schriftteksten en evangeliebeginselen. Bedenk bij de voorbereiding van uw les vragen om de deelnemers aan de les begrip te geven en de geleerde waarheden toe te passen. Enkele goed geformuleerde vragen kunnen veel verschil uitmaken.

Luister goed. Leerkrachten maken zich vaak zo'n zorgen om wat ze moeten zeggen dat ze niet goed naar opmerkingen uit de klas luisteren. Als u oprecht naar de mensen in de klas luistert, voelen ze dat u ze waardeert en is het waarschijnlijker dat ze willen deelnemen. President Thomas S. Monson heeft gezegd: '[Ieder] heeft een verhaal te vertellen. Luisteren is een essentieel onderdeel van onderwijzen en leren.' ('Voorbeelden van goede leerkrachten', *Liahona,* juni 2007, 76.)

Als ze het gevoel hebben dat hun leerkracht en de andere deelnemers hen liefhebben, dan zijn ze veel meer bereid om over hun inzichten en ervaringen te vertellen.

Vervolgvragen stellen. Als de deelnemers aan de les over hun inzichten en ervaringen vertellen, kunt u aanvoelen dat ze nog meer te vertellen hebben. Overweeg vervolgvragen te stellen, zoals: Wat vindt u daar belangrijk aan? Wanneer hebt u dit zelf meegemaakt? Wat betekent dit voor ons, in deze tijd? Wie wil daar nog wat over zeggen? Wie heeft hier nog iets aan toe te voegen dat er verband mee houdt? In welke andere Schriftteksten vinden we deze waarheid?

Reageer op de antwoorden. Als iemand antwoord geeft, moet daar een of andere reactie op komen. Dat kunt u doen door uw waardering voor het antwoord te uiten, of door een vervolgvraag te stellen.

Houd de leer zuiver. Bedenk dat het voornaamste doel van evangelieonderricht niet alleen maar het voeren van een goede discussie is. Het is eerder om in de leer te onderwijzen, zodat ons hart een verandering door kan maken en we tot bekering kunnen komen. Tijdens de discussie is uw taak deels om ervoor te zorgen dat er in ware leer wordt onderwezen.

Als iemand iets zegt dat leerstellig onjuist is, dan is het uw taak om de juiste leer uiteen te zetten. U kunt verder ingaan op een correct onderdeel van een antwoord, een Schrifttekst of lering uit een conferentie aanhalen, of uw getuigenis geven.

Aan de hand van die ideeën kunt u hele goede evangeliediscussies voeren. U discussieert niet alleen maar om de tijd in te vullen. U kunt doeltreffende discussies voeren waardoor de deelnemers persoonlijke openbaring kunnen ontvangen, eensgezinder worden en hun begrip van het evangelie van Jezus Christus vergroten. ■

VOOR DE LEERLING: UW MENING TELT

Een goede discussie over het evangelie voeren is niet alleen een taak van de leerkracht, maar ook úw taak. Misschien hebt u zich afgevraagd wat u in de volgende situaties moet doen:

Ik heb iets te zeggen, maar mijn leerkracht heeft niet om antwoorden gevraagd. Zal ik de les onderbreken?

U kunt op een geschikt moment wachten om de aandacht van de leerkracht te trekken en aan te geven dat u iets wilt zeggen. Als u zich daartoe geïnspireerd voelt, doe dan uw best om naar die ingeving te handelen.

Ik weet niet zeker of mijn opmerkingen wel zinvol zijn, maar moet ik dan toch maar mijn hand opsteken?

U hebt een perspectief en ervaringen die anderen misschien niet hebben. Bij uw voorbereiding van de les krijgt u persoonlijke inzichten die andere deelnemers aan de les tot zegen zouden kunnen zijn.

Ouderling Richard G. Scott (1928–2015) van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft gezegd dat we bij het opsteken van onze hand tijdens een evangeliediscussie 'aan de Heilige Geest laten weten dat [we] bereid zijn iets te leren'. Dus als uw opmerkingen bij het onderwerp passen, en de tijd het toelaat, kunt u ze inbrengen. Ouderling Scott legt uit: 'Door deelname aan de les krijgt men de kans om te *ervaren* hoe het voelt om door de Geest geleid te worden.' ('To Learn and to Teach More Effectively' [Brigham Young University Education Week devotional, Aug. 21, 2007], 5, speeches.byu.edu.)

Ik ben bang om iets te zeggen in zo'n grote groep mensen. Wat moet ik daar aan doen?

Als u die angst wilt overwinnen, kunt u met iets kleins beginnen. Probeert u eens een Schrifttekst of een citaat voor te lezen als er om vrijwilligers wordt gevraagd. Kijk uit naar gelegenheden om ergens antwoord op te geven of een inzicht met de klas te delen. Geeft u blijk van uw bereidheid om aan de les deel te nemen, dan wordt u gezegend met de moed om iets te zeggen, en wordt wat u moet zeggen u ingegeven. Als we onze 'mond open' doen, merken we dat die 'gevuld [zal] worden' (LV 33:10).

Als u het makkelijk vindt om opmerkingen te maken, kunt u zich afvragen of u de anderen kunt aanmoedigen om opmerkingen te maken in plaats van dat zelf te doen.

Hertrouwen

een avontuur in geduld en liefde

Gezinnen samenvoegen vergt twee keer zoveel geduld. Maar het kan ook twee keer zoveel liefde opleveren.

Heidi Eljarbø Morrell Andersen

Scheiding kwam niet in mijn woordenboek voor tot ik er zelf mee te maken kreeg. Het woord heeft een tijd lang schaamte bij me opgeroepen wanneer iemand me naar mijn burgerlijke staat vroeg. 'Ik ben gescheiden.' Het leek wel alsof ik de woorden bijna niet hardop kon uitspreken — alsof ik iets ongepasts zei.

Toch was dat de realiteit, en ik voelde me een buitenbeentje. 'Je vindt wel iemand', zeiden mijn vriendinnen altijd. Maar hertrouwen was wel het laatste waar ik aan dacht. Ik had het druk genoeg met mijn vier kinderen.

Tot ik op een dag, zonder verwachtingen of plannen voor de toekomst, Arnfinn ontmoette en we zo goed met elkaar konden opschieten dat ik steeds meer van zijn gezelschap ging genieten. Hij was intelligent, knap en speels. Toen hij

me ten huwelijk vroeg, wist ik niet wat de toekomst in petto had, maar ik wist wel dat ik die toekomst samen met hem wilde doorbrengen. We namen onze tijd om 'de kreukels glad te strijken' zoals Arnfinn het noemde, en trouwden in het najaar van 1997 in de Stockholmtempel (Zweden).

Pasgehuwd zijn terwijl je bijna veertig bent, was niet hetzelfde als de eerste keer. Verliefd worden was wel hetzelfde heerlijke gevoel, en een nieuwe relatie aangaan was net zo spannend, maar nu hadden we twee ex-partners, een eigenzinnige hond, een rumoerige vogel en negen kinderen in de leeftijd van drie tot zeventien jaar. De nieuwe romantiek in ons huwelijk zou ons gelukkig door de moeilijke periode die vóór ons lag heen weten te loodsen.

FOTO VAN STOCKHOLMTEMPEL (ZWEDEN)

De sleutel tot begrip

'Het lijkt erop dat we niet altijd hetzelfde over dingen denken', merkte Arnfinn op een dag op. Veertig jaar gewoonten kweken en je eigen gang gaan zorgen daar wel voor. Ik was negentien toen ik de eerste keer trouwde, en gaandeweg zijn er bepaalde routines en tradities ontstaan. Arnfinn en ik kwamen erachter dat het oké en zelfs gezond was om er meer dan één opvatting op na te houden. Dat betekende niet per se dat de ene goed en de andere fout was. Opvattingen worden door vele zaken in het leven gevormd. Respect en luisteren werden dan ook sleutelwoorden om de ander te begrijpen.

We probeerden ook tot overeenstemming te komen over hoe we ons leven wilden laten samensmelten — waar we zouden gaan wonen, hoe we met de gezinsfinanciën zouden omgaan en welke tradities rondom feestdagen en vakanties we zouden handhaven. Er waren gaandeweg nog wat meer kreukels glad te strijken, maar die lijken achteraf gezien niet allemaal van wezenlijk belang te zijn geweest. Voor ons draaide het vooral om harmonie en liefde thuis.

Ik had er eerst grote moeite mee dat er nog een moeder bij ons gezin betrokken was. Arnfinns ex-vrouw is een goede moeder die zich om het welzijn van haar kinderen bekommert. Vakanties en weekenden werden met haar gepland. Daardoor voelde ik wel eens dat ik niets over mijn eigen leven te zeggen had.

Maar voor Arnfinn moet de overgang nog moeilijker geweest zijn. Hij verhuisde naar een huis met vier kinderen, met twee ervan in de tienerleeftijd — kinderen die drukker van aard waren dan wat hij gewend was en die een iets andere opvoeding hadden gehad dan waarvoor hij gekozen zou hebben.

Andere wegen, dezelfde antwoorden

Op een avond, zo laat dat ik niet meer helder kon denken, daagde Arnfinn me uit voor een IQ-test. Hij zat aan de ene kant van de eettafel en begon sommen en wiskundige formules te maken om de vragen te beantwoorden. Ik zat de vragen aan de andere kant van de tafel met behulp van

tekeningen op te lossen. Na afloop vergeleken we de resultaten van onze test. We bleken tot dezelfde antwoorden te zijn gekomen. Toen besefte ik dat de test op ons leven samen leek.

Ik zal uitleggen waarom. Hij doet dingen op de ene en ik op de andere manier. Maar we hebben hetzelfde doel, ook al verschilt de manier waarop we ernaar streven. Dat doel bereiken is als de IQ-test: hij bereikt met sommen en ik met tekeningen dezelfde resultaten.

Ik weet dat ik zijn werk als advocaat nooit zou kunnen doen. Ik ben er ook van overtuigd dat hij moeite met mijn werk als auteur en aquarellist zou hebben. Het gaat erom dat ik hem leuk in plaats van vervelend vindt als hij dingen anders aanpakt dan ik. Verschillen kunnen geweldige leermomenten zijn als we dat toelaten. Ik zei eens tegen Arnfinn: 'Als jij me iets kunt leren en ik jou misschien iets kan leren, komt het uiteindelijk wel goed met ons.' We moeten allebei bereid zijn om te leren, en dat is een voortdurend proces. Bewondering is een sleutelwoord geworden.

Als pa en ma al twee verschillende wezens zijn, kun je er zeker van zijn dat twee sets kinderen eveneens heel verschillend zijn. We stroopten onze mouwen op en pakten de alledaagse problemen aan van verschillende eetgewoonten, kledingstijlen, bedtijden en klusjes om er maar een paar te noemen. De kinderen werden lange tijd als 'die van mij' en 'die van jou' betiteld en vonden het feit dat ze met elkaar opgescheept waren niet altijd even leuk.

De oudste gaf me te kennen dat ze toch binnenkort het huis uit zou gaan en dat ze wilde dat ik gelukkig was; de twee meisjes daaronder leken elkaar niet eens te mogen; en een van de jongens stond om het weekend zijn slaapkamer af en sliep zelf op de bank wanneer zijn stiefbroertjes kwamen. Die lieve knul klaagde daar nooit over.

Plaats maken voor de mensen van wie we houden

Er is altijd genoeg plaats voor de mensen van wie je houdt. We maakten van de kamer naast de woonkamer een plek voor ons als ouders en lieten de kinderen boven slapen. Twee tv-toestellen en twee badkamers werden een noodzakelijke behoefte in plaats van een luxe. Eén keer per jaar een paar dagen alleen voor de pasgehuwde ouders was eveneens een essentiële investering in onze toekomst als gezin.

De weekenden en andere zaken werden van tevoren gepland; maaltijden, spelletjes en activiteiten moesten de meeste kinderen aanspreken. Arnfinns vijf kinderen woonden door de week bij hun moeder. Ik wilde aan hun wensen tegemoetkomen en er ook voor zorgen dat de kinderen van hun bezoek aan hun vader genoten. Dat betekende dat ik soms mijn mond moest houden over kleine ergernissen en me moest richten op wat belangrijker was, zodat zij een plezierig verblijf hadden. Ik paste geduld en liefde toe — en nog meer geduld, plus een flinke dosis humor.

Chaotische zondagochtenden waren een grote beproeving. We probeerden de sfeer te

Bellenblazen met drie van onze kleinkinderen. Onze kinderen zijn volwassen geworden en uit huis gegaan, maar ze weten dat ze altijd meer dan welkom zijn.

Een van onze tradities is om elke zomer met zoveel mogelijk kinderen naar de Stockholmtempel (Zweden) te gaan. Vorig jaar reden we tien uur zodat Arnfinns moeder van negentig met ons mee kon om aan haar ouders verzegeld te worden.

bevorderen met prachtige klassieke muziek, terwijl we het ene na het andere kind in en uit de twee badkamers begeleidden, voordat het tijd was voor een smakelijk ontbijt. Toch was het een hele toer om iedereen op tijd in het minibusje naar de kerk te krijgen en elke zondag de geest van de sabbat te bewaren. Tegen de tijd dat we thuiskwamen en van een lekkere maaltijd genoten, waren we genoeg gekalmeerd om samen spelletjes te doen.

Er schuilt veel wijsheid in de programma's en lessen die we in de kerk leren. Gezinsgebed, gezinsavond en het bespreken van evangeliebeginselen zijn de tijd en moeite waard. Het evangelie heeft ons vreugde gebracht en ons nog meer begrip van het belang en de waarde van het gezin gegeven.

We zijn veel nieuwe tradities begonnen, maar hebben er ook enkele uit ons eerdere leven behouden. Elke zomer gaan we met zoveel mogelijk kinderen naar de Stockholmtempel (Zweden). We verblijven dan op een camping ten zuiden van de tempel. Dat is een fijne traditie geworden, die zelfs onze getrouwde kinderen met hun eigen gezin voortzetten.

Als onze kinderen nu om advies over daten en trouwen bij me komen, vertel ik ze dat het niet uitmaakt of de één graag jogt en de ander ballet leuk vindt. Het belangrijkste is dat beiden hetzelfde enthousiasme hebben om onze Heiland te dienen en vastberaden naar het doel van een eeuwig gezin streven.

Twee keer zoveel geduld, twee keer zoveel zegeningen

Als ik stellen tegenkom die een tweede kans op een huwelijk krijgen, ben ik erg blij voor hen, blij dat ze een partner en beste vriend of vriendin hebben om tijd mee door te brengen. Maar ik denk er ook aan dat het de eerste paar jaar niet allemaal rozengeur en maneschijn was om twee gezinnen bij elkaar te brengen. Er zit een prijskaartje aan, en op sommige dagen vragen we ons af waarom het zo moeilijk moet zijn.

Onze dochters die elkaar als tiener niet echt mochten, zijn inmiddels zelf moeder. Ze wisselen onder familie-etentjes graag ervaringen uit en gaan zelfs samen in ons zomerhuisje op vakantie. De jongens op zending hebben bemoedigende e-mails gekregen en sommige kinderen hebben elkaar zelfs in het buitenland opgezocht terwijl ze daar woonden. Ze vermaken zich altijd samen als we met de feestdagen voor een grote maaltijd bijeenkomen. Ook zijn ze altijd blij met de geboorte van een nichtje of neefje.

Arnfinn en ik zijn nu nog met z'n tweeën thuis. We hebben een speelse hond en een nieuw vogeltje. De kinderen blijven tussen hun studie en het vinden van een eigen woonplek in van hun slaapkamers gebruikmaken. Ze weten dat ze altijd welkom zijn en op eten en liefde kunnen rekenen wanneer ze langskomen.

Twee gezinnen samenvoegen vergt twee keer zoveel liefde en twee keer zoveel geduld. Er is heel wat gekookt en er zijn ladingen wasgoed gedraaid, maar het is de moeite waard. We houden van onze grote familie. De zegeningen van twee keer zoveel mensen om van te houden zijn twee keer zo groot.

En onze familie groeit nog steeds. Er is een nieuwe generatie prachtige baby's die allemaal onze kleinkinderen zijn! ■

De auteur woont in Noorwegen.

ZE LAS MIJN GETUIGENIS

Ik nam de telefoon op en hoorde de enthousiaste stem van een van de plaatselijke voltijdzendelingen die me vertelde over de doopdienst die binnen enkele dagen gehouden werd. Doopdiensten zijn uiteraard altijd erg opwindend voor zendelingen, maar ik kende de zuster niet die zich zou laten dopen. De zendeling drong er echter op aan dat ik de doopdienst zou bijwonen, want er stond me een verrassing te wachten. Meer wilde hij niet zeggen.

Op de dag van de doop ging ik al vroeg naar de kerk om te ontdekken wat de verrassing was. Maar ik kende Alice, de jonge zuster die zich zou laten dopen, niet en ze liet ook niet blijken dat ze mij kende.

Na de fijne doop waarbij de Geest sterk aanwezig was, hield Alice een exemplaar van het Boek van Mormon vast terwijl ze getuigde dat het waar was en zei dat ze dankbaar was voor de leringen en vooral het getuigenis van de Heiland in het boek. Ze vertelde hoe het boek in haar bezit gekomen was. Ze werkte in een kiosk in een plaatselijk winkelcentrum. Op een dag kwam er een vrouw langs die het boek aan haar baas gaf. Haar baas was niet geïnteresseerd en zette het op de boekenplank.

Toen de zaak kort daarop verhuisde, droeg hij Alice op om het boek weg te gooien. Maar Alice was nieuwsgierig, bladerde het even door en vroeg of ze het mocht hebben.

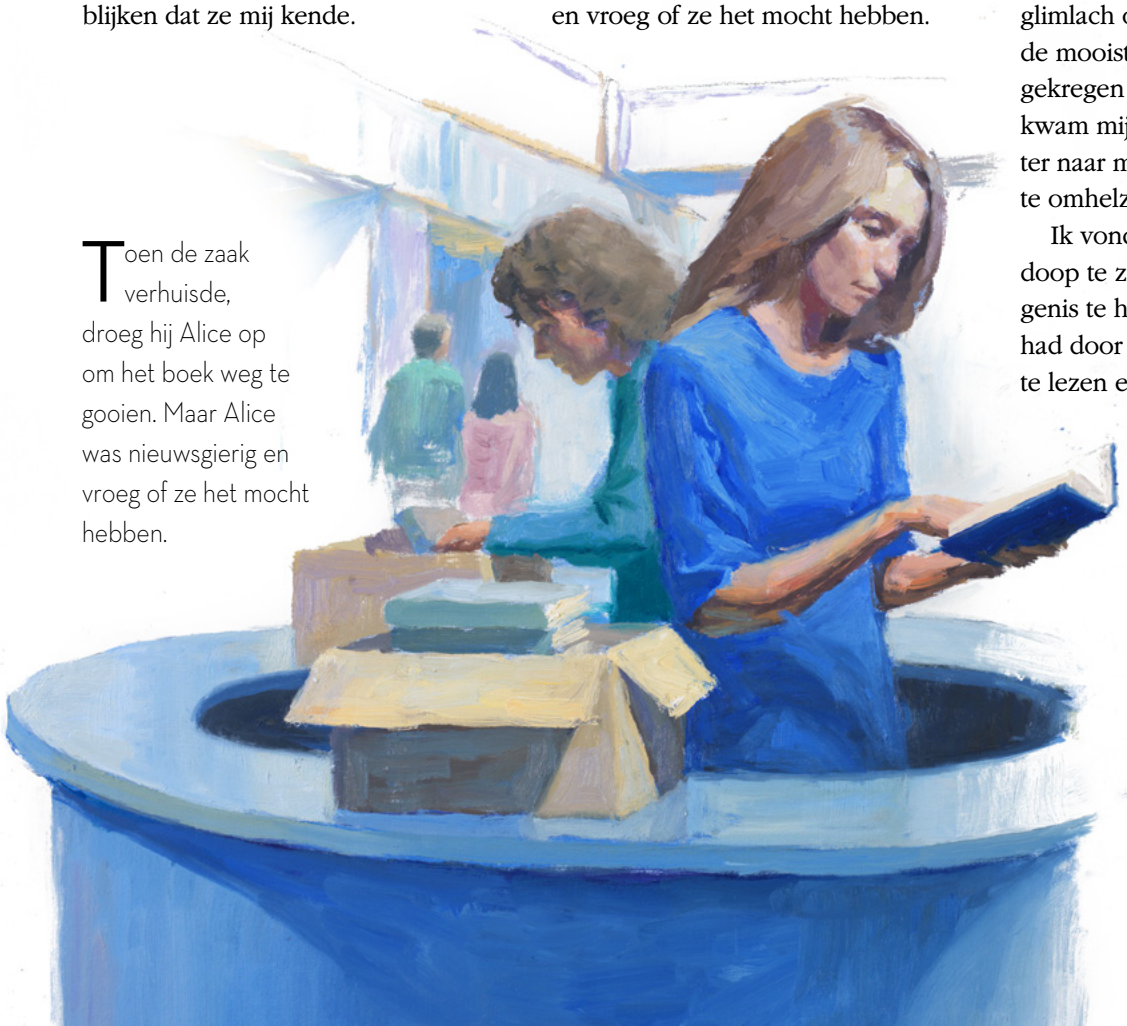

Toen de zaak verhuisde, droeg hij Alice op om het boek weg te gooien. Maar Alice was nieuwsgierig en vroeg of ze het mocht hebben.

Alice nam het boek mee naar huis, las het in een paar weken uit en wist dat het waar was. Maar ze wist niet wat ze moest doen. Een paar maanden later vond ze een nieuwe baan waarin ze een mormoonse collega had. Ze stelde hem vragen over het Boek van Mormon en de kerk, en hij en zijn vrouw nodigden haar uit om met de zendelingen te praten.

Toen zei deze zuster dat ze het getuigenis wilde voorlezen dat vooraan in haar exemplaar van het Boek van Mormon geschreven stond. Het was mijn getuigenis. Ik had het erin geschreven voordat ik het aan haar baas in de kiosk gegeven had.

De zendelingen hadden een brede glimlach op hun gezicht. Dat was de mooiste verrassing die ik ooit gekregen had! Na de doopdienst kwam mijn nieuwe evangeliezuster naar me toegelopen om me te omhelzen.

Ik vond het geweldig om Alice' doop te zien en haar nederige getuigenis te horen dat ze ontvangen had door in het Boek van Mormon te lezen en te bidden zoals Moroni zegt: 'Indien gij vraagt met een oprecht hart, met een eerlijke bedoeling en met geloof in Christus, zal Hij de waarheid ervan aan u openbaren' (Moroni 10:4).

Ik ben nog altijd heel dankbaar dat ik een van Gods kinderen mocht helpen om de zegeningen van het evangelie van Jezus Christus te ontvangen. ■

Faith Watson, Utah (VS)

ILLUSTRATIE ALLEN GARNS

Ik vroeg me bezorgd af hoe we hun zendingen ooit zouden kunnen betalen.

VOED GETROUWE ZONEN OP

Toen ik jaren geleden een alleenstaande moeder was en ik mijn handen meer dan vol had aan de opvoeding van mijn kinderen, stelde een gulle schenking van mijn moeder en broer me in staat om terug naar school te gaan. Tijdens de autorit naar school dacht ik steeds na over mijn kinderen en de verwachtingen die ik voor hen koesterde. Ik ben een bekeerling tot de kerk. Meer dan wat dan ook wilde ik dat ze de mogelijkheid zouden krijgen om anderen in het evangelie te onderwijzen en hun de vreugde te schenken die ik voelde.

Toen ik op een ochtend naar school reed, dacht ik aan mijn twee oudste zonen die bijna twee jaar in leeftijd verschillen. Als ze op zending gingen, zou de oudste thuiskomen wanneer zijn jongere broer vertrok. Ik zat er vreselijk mee in mijn maag. Ik vroeg me bezorgd af hoe we hun zendingen ooit zouden kunnen betalen. Ik wist niet of ik de eerste financieel kon steunen, laat staan de tweede.

Ik maakte me er vier dagen lang zorgen over en bad om een antwoord. Op de vijfde dag ontving ik het antwoord: 'Voed getrouwe zonen op. Geld is het punt niet; getrouwe zonen wel.'

Mijn hart stroomde over met gemoedsrust. Het antwoord had helemaal niets met mijn financiële zorgen te maken en verraste me. Ik moest getrouwe kinderen opvoeden. Ik kon gezinsavond houden, naar de kerk gaan, mijn kinderen naar het seminarie brengen en mijn zonen met jongemannenactiviteiten helpen. Ik kon bidden, vasten en Schriftstudie een belangrijke rol in ons gezinsleven laten spelen. Ik wist dat als ik mijn deel deed, mijn kinderen misschien de kans kregen om op zending te gaan.

Bovendien hadden we een fantastische huisonderwijzer die ons gezin liefhad. Hij en zijn vrouw bezochten ons elke maand. Hij gaf les aan mijn kinderen, gaf hun zegens en woonde hun sportwedstrijden bij. Vrienden namen mijn zonen mee naar priesterschapsbijeenkomsten van de ring en kampeeruitstapjes. Er waren leden in de ring die hun de gelegenheid gaven om te werken en geld te verdienen, buren die als ouders voor hen waren, en leerkrachten op school die hun discipline en systematiek leerden aan de hand van de leerstof, muziek en sport.

Toen mijn oudste zoon negentien werd, had hij genoeg geld om op zending te gaan. Later bleek dat er genoeg geld was om al mijn vier kinderen op zending te sturen. Ze gingen naar Mexico, Brazilië, South Carolina (VS) en Virginia (VS). De twee jongsten gingen zelfs tegelijkertijd op zending!

Die ervaring doet me vaak aan de woorden van de Heer in Jesaja denken: 'Want Mijn gedachten zijn niet uw gedachten, en uw wegen zijn niet Mijn wegen' (Jesaja 55:8).

Onze gebeden worden verhoord als we de raad opvolgen die we ontvangen, en vaak worden we dan gezegend. Ik weet dat de zending die mijn kinderen voor de Heer vervuld hebben, hun leven en dat van hun onderzoekers heeft veranderd. Hun zending is een zegen voor ons gezin en zal ook toekomende generaties tot zegen zijn. ■

Janness Johnson, Californië (VS)

ILLUSTRATIE STAN FELLOWS

SLECHTS TWEE DOPELINGEN?

Toen ik als president van het zendingsgebied Guatemala-Stad (Guatemala) werkzaam was, arriveerde er op een gegeven moment een groepje nieuwe voltijdzendelingen. Na mij aan die zendelingen te hebben voorgesteld, vertelde ik hun het verhaal van mijn bekering en doop.

Ik vertelde dat ik, toen ik negen jaar was en in Glendive (Montana, VS) woonde, door twee zendelingen, David Tree en Wayne Matthews, in het evangelie was onderwezen. Deze twee zendelingen en een lid van de gemeente Glendive reden op een koude winterdag in 1957 met mij naar Williston (North Dakota, VS), waar ik me in de vont van de kerk aldaar liet dopen.

Toen ik mijn verhaal had gedaan en met ieder van de nieuwe zendelingen een gesprek voerde, vertelde een van hen, ouderling Benjamin Pixton, dat David Tree zijn grootvader was. Wat een leuke verrassing! Ouderling Tree had een negenjarige jongen in Glendive (Montana) gedoopt en bijna vijftig jaar later was die jongen de zendingspresident van zijn kleinzoon.

Toen ouderling Pixtons ouders en grootouders hem aan het eind van zijn zending kwamen ophalen, had ik het genoegen om David Tree weer te zien. Tijdens het gesprek liet ik hem het boek-van-mormon zien — met voorin de door hem gepende boodschap en belofte — dat hij mij op de dag van mijn doop had gegeven.

De moeder van ouderling Pixton vertelde hem dat haar vader nooit veel over zijn zending te zeggen had gehad. Hij had het gevoel gehad dat hij nou niet bepaald een glanzende zending had vervuld, omdat hij slechts twee mensen had gedoopt: een alleenstaande vrouw en een negenjarige jongen.

Dankbaar vertelde ik hem dat de rest van mijn familie, dankzij zijn inspanningen, uiteindelijk tot de kerk was toegetreden; en dat mijn broer

De twee zendelingen en een lid van de gemeente reden mij op een koude winterdag naar North Dakota waar ik me in de doopvont van de kerk aldaar kon laten dopen.

ILLUSTRATIE ALLEN GARNS

en ik, maar ook onze negen zoons, allemaal een voltijdzending hadden vervuld. Dankzij zijn zendingsarbeid, zo zei ik, waren heel veel mensen in het evangelie onderwezen en lid van de kerk geworden.

Er hebben zich in mijn kinder- en tienertijd vele goede en toegewijde priesterschapsdragers over mij ontfermd, te beginnen bij ouderling Tree en zijn collega, ouderling Matthews. Ik zal altijd dankbaar blijven dat ze mij het evangelie van Jezus Christus hebben bijgebracht en Gods koninkrijk hebben binnengeleid, waar de Heer mij bovenmate heeft gezegend. ■

Thomas R. Coleman (Kansas, VS)

MET EEN EERLIJKE BEDOELING BIDDEN

In 1960 ontmoette ik op een feestje een jonge man die me vertelde dat Jezus Christus na zijn opstanding in Amerika verschenen was. Ik vond dat fascinerend en wilde er meer over weten, dus begon ik in bibliotheken opzoekwerk te doen en bij de verschillende kerken in mijn stad, San Miguel (El Salvador), navraag te doen.

Ik zocht bijna drie jaar, maar kon niets vinden. Toen ik de leiders van de verschillende godsdiensten vertelde dat ik gehoord had dat Christus in Amerika verschenen was, zeiden ze dat ik misleid was. Aangezien ik geen informatie kon vinden, begon ik hen te geloven.

Op een dag kwamen twee zendelingen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen bij ons thuis en zeiden dat ze een belangrijke boodschap voor ons gezin hadden. Ik vroeg ze meteen: 'Weten jullie of Jezus Christus in Amerika verschenen is?'

Een van hen zei: 'Daarvan getuigen we.'

Op dat ogenblik voelde ik een sensatie in mijn verstand en hart en vroeg: 'Hoe weet u dat?'

Hij haalde een boek uit zijn tas en zei: 'Dankzij dit boek, het Boek van Mormon, weten we dat Christus hier geweest is.'

Hetgeen de zendelingen me tijdens die eerste les vertelden, baarde me zorgen en ik twijfelde aan het verhaal van Joseph Smiths visioen van de Vader en de Zoon.

Maar het Boek van Mormon intrigeerde me en de zendelingen bleven me onderwijzen. Op zekere middag vroegen ze me: 'Hebt u gebeden om te weten te komen of hetgeen waarin we onderwijzen waar is?'

Ik zei dat ik dat had gedaan, maar nog geen antwoord ontvangen had.

'U moet met een eerlijke bedoeling bidden', zeiden ze.

Ik had al een aantal avonden in het Boek van Mormon gelezen. Ik had over het bezoek van Christus aan de Nephieten gelezen en geloofde daarin. Maar ik had nog steeds moeite met het visioen van Joseph Smith. Ik had het er maar moeilijk mee.

Op een avond knielde ik alleen neer en stortte ik mijn hart voor God uit. Ik zei dat ik moest weten of Hij echt aan Joseph Smith verschenen was. Als dat echt gebeurd was, dan beloofde ik dat ik me in de kerk zou laten dopen en Hem mijn hele leven zou dienen.

Toen ik de volgende ochtend opstond, ontving ik het antwoord door de Heilige Geest. Mijn verstand werd verlicht en mijn hart van gemoedsrust vervuld. Sindsdien heb ik er niet meer aan getwijfeld dat Joseph Smith echt een profeet van God was, dat het Boek van Mormon eveneens een testament aangaande Jezus Christus is en dat Jezus Christus onze Heiland en Verlosser is. Ik weet dat Christus na zijn opstanding in Amerika verschenen is. Mijn ziel verheugt zich in die wonderbare kennis die me door de Heilige Geest bekendgemaakt is. ■

Carlos Rene Romero, El Salvador

Wat leert het Boek van Mormon ons over geluk?

Hank R. Smith
Docent godsdienstonderwijs,
Brigham Young University

Lehi zei tegen zijn zoon Jakob: 'De mensen zijn, opdat zij vreugde zullen hebben' (2 Nephi 2:25).

We willen allemaal gelukkig zijn. Vaak hunkeren we naar de opgewektheid, gemoedsrust en voldoening die we in onze familieleden en vrienden zien die dolgelukkig lijken. Iedereen heeft wel eens een gebrek aan geluk ervaren. Sommigen hebben zich zelfs al eens afgevraagd of ze ooit gelukkig zullen zijn.

President Henry B. Eyring, eerste raadgever in het Eerste Presidium, heeft gezegd: 'De Heer [heeft] voor u een boodschap in [het Boek van Mormon] opgenomen. Nephi, Mormon en Moroni wisten dat, en de samenstellers hebben er voor u boodschappen in gezet.'[1] Omdat God wil dat al zijn kinderen in dit leven gelukkig zijn, heeft hij eeuwige beginselen van geluk in het Boek van Mormon opgenomen. Hoewel die beginselen in heel het boek staan, bevatten voornamelijk twee hoofdstukken — 2 Nephi 5 en 4 Nephi 1 — duidelijke richtlijnen die ons tot meer geluk leiden als we bereid zijn ze te volgen.

Zeven beginselen in twee hoofdstukken van het Boek van Mormon leren ons wat we moeten doen om echt gelukkig te zijn.

2 Nephi 5

Kort na de dood van Lehi waarschuwde de Heer Nephi dat Laman en Lemuel hem wilden doden. De Heer zei tegen Nephi dat hij met de mensen die hem wilden volgen de wildernis in moest vluchten. Hoewel deze uittocht en het vestigen van een nieuwe woonplaats ongetwijfeld moeilijk waren, zegt Nephi in 2 Nephi 5:27: 'En het geschiedde dat wij een leven van geluk leidden.' Dit hoofdstuk bevat een patroon van geluk dat wij in ons leven kunnen volgen.

In opbouwend gezelschap vertoeven

Nephi vertelt ons dat de mensen die met hem de wildernis introkken 'in de waarschuwingen en

ILLUSTRATIES KAYLEIGH JOLLEY

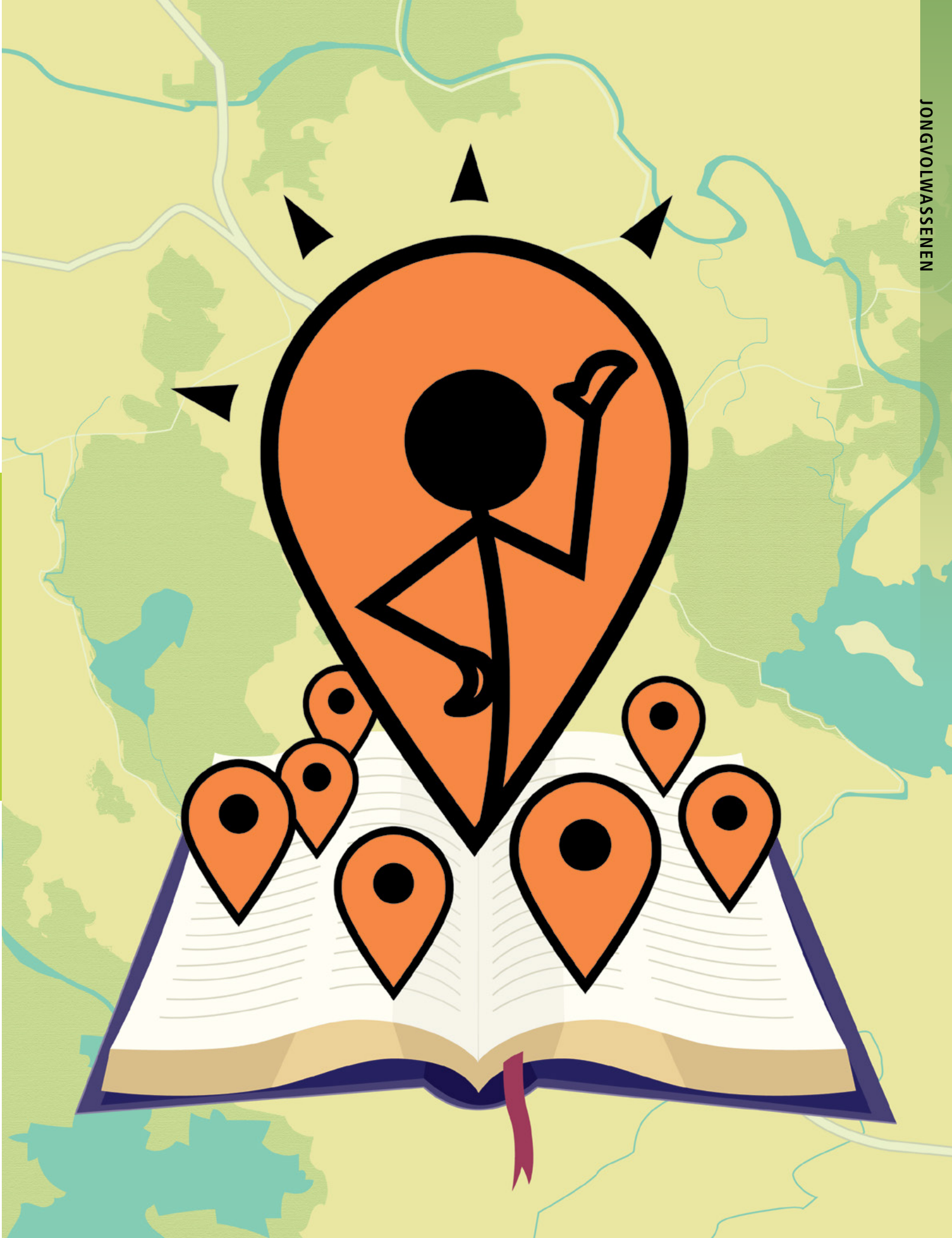

De voldoening die vaak met hard werken gepaard gaat, maakt ons gelukkig.

openbaringen van God' geloofden (vers 6). Onze sociale kring is een belangrijke bron van geluk. Het is belangrijk dat we tijd doorbrengen met anderen die dezelfde overtuiging hebben en ons opbouwen. Naast de tijd die we met onze familieleden doorbrengen, kunnen we omgaan met vrienden die ons geloof sterken. Die interactie en omgang hebben een grote uitwerking op ons geluk. Christine Carter, sociologe aan de University of California, Berkeley, heeft gezegd: 'De kwantiteit en kwaliteit van iemands sociale connecties — vriendschappen, banden met familieleden en vrienden enzovoort — is zo nauw verwant met persoonlijk welzijn en geluk dat we die twee zaken vrijwel kunnen gelijkstellen.'[2]

Onze daden en ons geloof in overeenstemming brengen

In vers 10 schrijft Nephi dat zijn volk 'de geboden des Heren' onderhield. Gehoorzaamheid aan de geboden is een belangrijk onderdeel van een gelukkig leven. Koning Benjamin moedigde zijn volk aan om na te denken 'over de gezegende en gelukkige toestand van hen die de geboden Gods onderhouden' (Mosiah 2:41). Het is moeilijk om gelukkig te zijn als je in de geboden van God gelooft, maar ze niet onderhoudt. Gehoorzaamheid brengt gemoedsrust en gewetensrust. De Indische geestelijk en politiek leider Mahatma Gandhi zou gezegd hebben: 'Je bent gelukkig als wat je denkt, wat je zegt en wat je doet, met elkaar in overeenstemming zijn.' Als ons geloof en onze daden niet overeenstemmen, kunnen we dankzij bekering weer harmonie in ons leven brengen.

Hard werken

In 2 Nephi 5:11 en 15 schrijft Nephi dat zijn volk gewassen zaaide en oogstte, dieren teelde, gebouwen bouwde en verschillende ertsen bewerkte. Hij zei: 'En het geschiedde dat ik, Nephi, mijn volk ertoe aanzette nijver te zijn en met hun handen te arbeiden' (vers 17). In die verzen zien we duidelijk dat werken een essentiële factor in het ontwikkelen van geluk is. Dagelijks krijgen we de gelegenheid om thuis, in onze omgeving, onze gemeenschap en op ons werk te werken. President Thomas S. Monson heeft gezegd: 'God heeft de wereld niet afgewerkt, zodat de mens zijn vaardigheden zou gebruiken. Hij heeft de elektriciteit in de wolken gelaten en de olie in de grond. Hij heeft geen bruggen

over rivieren gezet, geen bossen omgehakt en geen steden gebouwd. God geeft de mens de uitdaging van ruwe materialen, niet het gemak van afgewerkte voorwerpen. Hij heeft geen schilderijen geschilderd, muziek gecomponeerd of problemen opgelost, zodat de mens de vreugde en heerlijkheid van zelf iets scheppen zou ervaren.'[3] Met andere woorden, de vreugde van creatief zijn en de voldoening die vaak met hard werken gepaard gaat, maken ons gelukkig.

Zich op de tempel concentreren

Nephi vertelt ons ook dat hij en zijn volk de tijd namen om bij het vestigen van hun nieuwe gemeenschap een tempel te bouwen (vers 16). Tempelzegeningen en geluk zijn onafscheidelijk met elkaar verbonden. In de tempel komen we meer over het heilsplan te weten en worden we aan ons doel op aarde herinnerd. We leren er dat we kinderen van een liefdevolle hemelse Vader zijn en dat ons leven in zijn plan een belangrijk doel heeft. In de tempel voelen we ons dichter bij Hem; we voelen zijn aanwezigheid, macht en goedkeuring. Zelfs als we niet regelmatig naar de tempel kunnen gaan, kunnen een geldige tempelaanbeveling en een afbeelding van de tempel thuis ons herinneren aan de ervaringen die we in de tempel gehad hebben en de waarheden die we er geleerd hebben.

4 Nephi 1

In 4 Nephi vertelt de profeet en geschiedschrijver Mormon ons wat er met het volk van Nephi gebeurde nadat de Heiland hen bezocht had. Hij beschreef deze mensen als volgt: 'Er kon stellig geen gelukkiger volk zijn onder alle volken die door de hand Gods waren geschapen' (4 Nephi 1:16).

Anderen laten delen in wat we hebben

In vers 3 schrijft Mormon dat deze mensen 'alle dingen gemeenschappelijk onder zich' hadden en dat 'er geen armen en rijken' waren. Als we gelukkig willen zijn, is het belangrijk dat we leren om anderen te laten delen in wat we hebben.

Verschillende studies hebben uitgewezen dat de tijd en het geld die we in anderen investeren een rechtstreekse uitwerking op ons geluk hebben.[4] Het is dan ook niet verwonderlijk dat koning Benjamin tegen zijn volk zei: 'Ik [zou] willen dat gij van uw bezit aan de armen geeft, ieder naar hetgeen hij heeft, en wel door de hongerigen te voeden, de naakten te kleden, de zieken te bezoeken en in hun behoeften te voorzien, zowel de geestelijke als de stoffelijke, naar hun noden' (Mosiah 4:26). Er zijn veel manieren waarop we de hulpbehoevenden kunnen helpen,

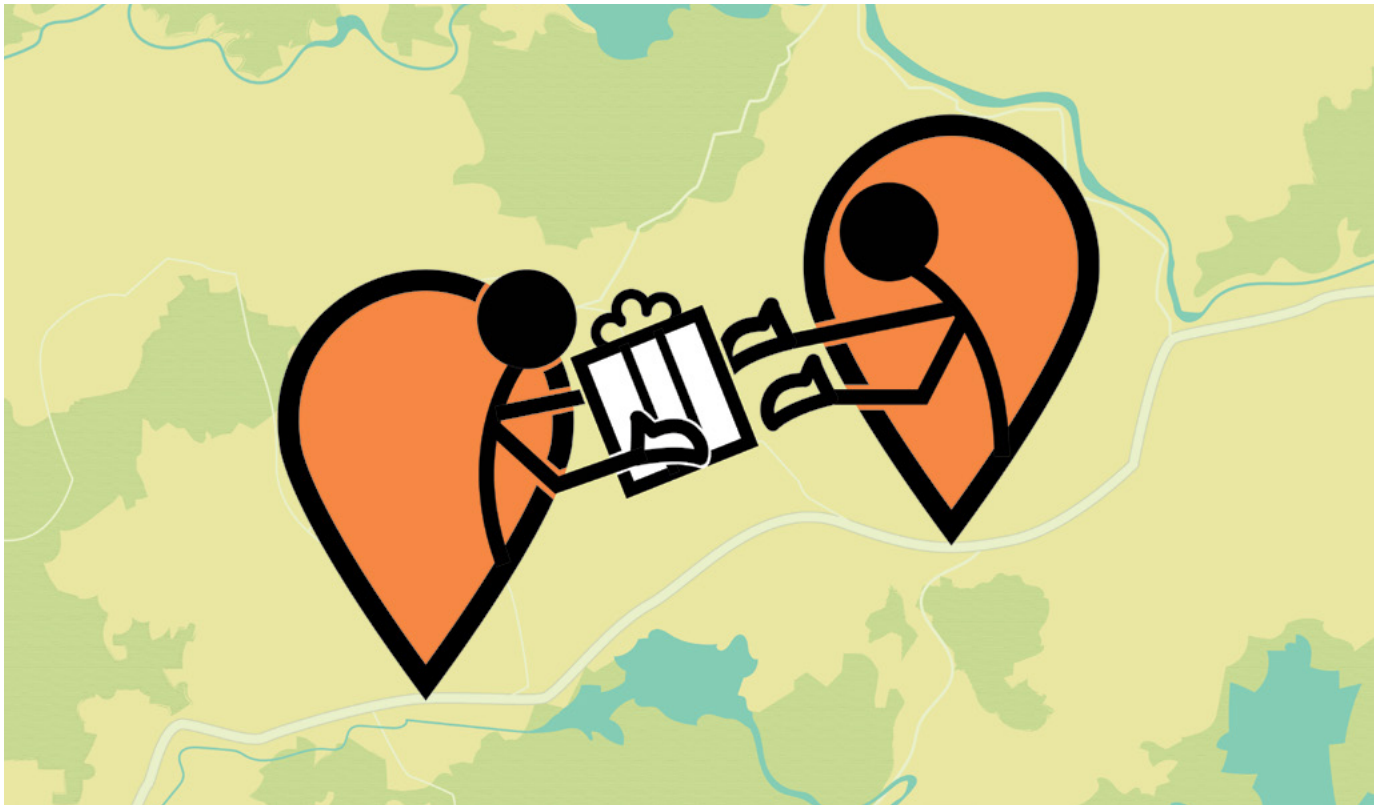

zoals door dienstbetoon, vastengaven en andere bijdragen die de kerk beheert.

Ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft gezegd: 'Door de geschiedenis heen is armoede altijd als een van de grootste en meest wijdverspreide problemen van de mensheid beschouwd. De zichtbare gevolgen zijn vaak van stoffelijke aard, maar de geestelijke en emotionele kanten ervan kunnen nog funester zijn. Hoe dan ook, de grote Verlosser heeft ons steevast opgeroepen om net als Hij deze last bij de mensen te verlichten.'[5] Als we ons meer inzetten voor anderen en meer van onze tijd en middelen in hen investeren, zullen we zelf gelukkiger worden.

Van een gezin deel uitmaken

Mormon vertelt: 'Zij huwden en werden ten huwelijk gegeven' (4 Nephi 1:11). Getrouwd zijn en kinderen opvoeden (zie vers 10) kunnen een grote bron van geluk zijn voor wie die mogelijkheid heeft. President James E. Faust (1920–2007), tweede raadgever in het Eerste Presidium heeft gezegd: 'Huwelijksgeluk en ouderlijk geluk kunnen duizendmaal groter zijn dan enige andere vorm van geluk.'[6]

Maar we hoeven niet getrouwd te zijn of zelf kinderen te hebben om familiebanden te hebben die ons gelukkig maken. Alleenstaanden, jongeren en kinderen kunnen die zegeningen ook ontvangen. Om in het gezin gelukkig te zijn, moeten we proberen om elk gezinslid onze vriendschap, ons begrip en onze liefde te schenken. Het gezin kan ons emotionele en lichamelijke veiligheid bieden en ons het gevoel geven dat we erbij horen, wat essentiele aspecten van ons geluk zijn.

Een vredestichter zijn

In 4 Nephi zegt Mormon vier keer dat er 'geen twist' onder het volk was (zie de verzen 2, 13, 15 en 18) 'wegens de liefde voor God die de mensen in hun hart koesterden' (vers 15). Twist en geluk zijn tegenpolen — het ene drijft het andere weg. De Heiland waarschuwde de Nephieten voor twist toen Hij zei: 'Hij die de geest van twisten heeft, is niet van Mij, maar van de duivel, die de vader van twisten is' (3 Nephi 11:29). We moeten ons inspannen om ervoor te zorgen dat de geest van twisten op geen enkele manier op ons werk, op school of thuis binnenkomt. We moeten daarentegen ons uiterste best doen om in ons hart liefde voor God te koesteren.

Twist vloeit vaak uit ongeduld voort. Met de hulp van de Geest kunnen we ons karakter veranderen en geduldiger worden. President Dieter F. Uchtdorf, tweede raadgever in het Eerste Presidium, heeft gezegd: 'Ongeduld [is] een symptoom van

egoïsme. Het is een eigenschap van iemand die egocentrisch is. Het komt voort uit de al te veel voorkomende toestand die we het "middelpunt van het heelal"-syndroom noemen, dat mensen ertoe brengt om te geloven dat de wereld om hen draait en dat alle anderen slechts bijrollen spelen op het grote toneel van het sterfelijk leven, waarin zij alleen de hoofdrol spelen.'[7]

Er is een betere manier. President Gordon B. Hinckley (1910–2008) heeft ons uitgenodigd om 'de kunst van het zachte antwoord te beoefenen. Het zal uw gezin en leven tot zegen zijn.'[8]

Een uitnodiging om geluk na te streven

Het Boek van Mormon bevat beginselen van geluk. Ik heb maar een deel behandeld van wat er in die twee hoofdstukken staat. Wat zouden we in de rest van het boek kunnen vinden? We doen er goed aan om zelf in het Boek van Mormon nog meer richtlijnen voor een gelukkig leven te zoeken. President Ezra Taft Benson (1899–1994) heeft de heiligen beloofd: 'Zodra u het [Boek van Mormon] ernstig begint te bestuderen […] zult u in toenemende mate een overvloedig leven krijgen.'[9] De Heer heeft ons dit geweldige hulpmiddel gegeven. We kunnen leren hoe we het moeten gebruiken om ons eigen leven en dat van onze dierbaren tot zegen te zijn. ■

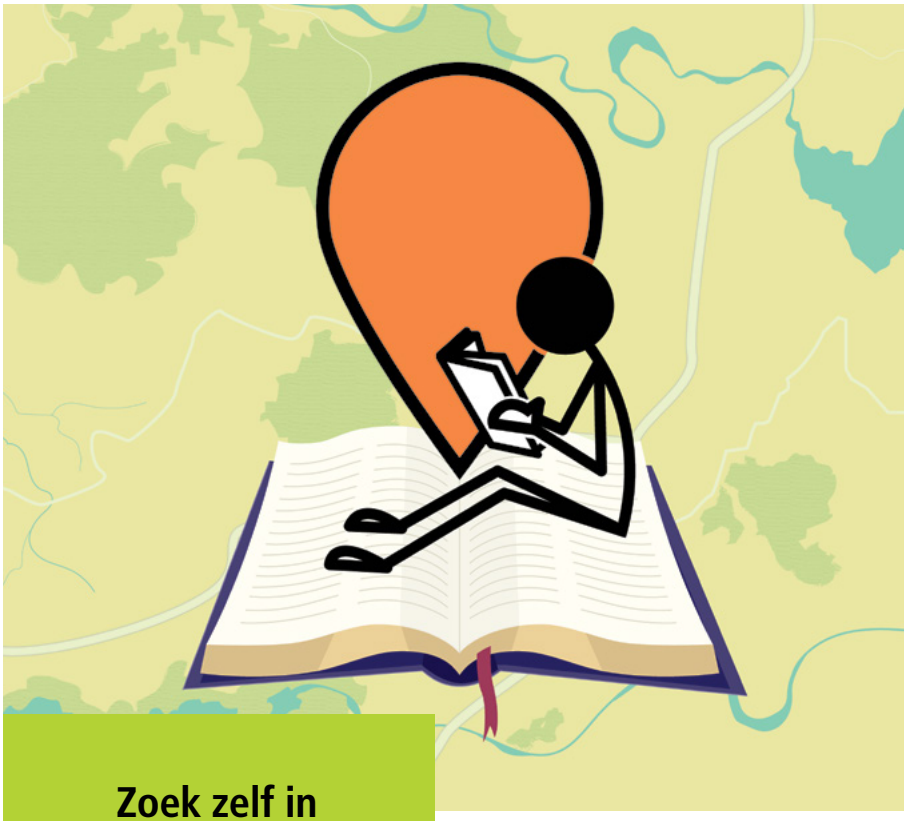

Zoek zelf in het Boek van Mormon nog meer richtlijnen voor een gelukkig leven.

NOTEN

1. Henry B. Eyring, 'Het Boek van Mormon zal uw leven veranderen', *Liahona*, februari 2004, 15.
2. Christine Carter, 'Happiness Is Being Socially Connected', 31 oktober 2008, greatergood.berkeley.edu.
3. Thomas S. Monson, 'In Quest of the Abundant Life', *Ensign*, maart 1988, 2.
4. Zie bijvoorbeeld Dunn et al., 'Spending Money on Others Promotes Happiness', *Science*, deel 319 (2008), 1687–1688; Netta Weinstein en Richard M. Ryan, 'When helping helps: Autonomous motivation for prosocial behavior and its influence on well-being for the helper and recipient', *Journal of Personality and Social Psychology*, deel 98 (2010), 222–224; en Aknin et al., 'Prosocial spending and well-being: Cross-cultural evidence for a psychological universal', *Journal of Personality and Social Psychology*, deel 104 (2013), 635–652.
5. Jeffrey R. Holland, 'Zijn wij niet allen bedelaars?' *Liahona*, november 2014, 40.
6. James E. Faust, 'The Enriching of Marriage', *Ensign*, november 1977, 11.
7. Dieter F. Uchtdorf, 'Ga voort in geduld', *Liahona*, mei 2010, 57.
8. Gordon B. Hinckley, 'Cornerstones of a Happy Home' (toespraak gehouden tijdens een satellietuitzending voor echtparen, 29 januari 1984), 8.
9. Ezra Taft Benson, 'The Book of Mormon—Keystone of Our Religion', *Ensign*, november 1986, 7.

Waarom **afstuderen aan het instituut** ertoe doet

Je kunt je evangeliestudie naar een hoger plan tillen door de vier nieuwe hoeksteencursussen van het instituut te volgen.

Matthew Porter Wilcox
Seminaries en instituten

'Wat wij nu nodig hebben, is de beste generatie jongvolwassenen in de geschiedenis van de kerk', was de oproep van ouderling M. Russell Ballard van het Quorum der Twaalf Apostelen aan de jongvolwassenen in de aprilconferentie van 2015. 'Jongvolwassenen dienen zich voor het instituut in te schrijven. [De instituutscursussen] zullen je evenwicht geven en aan je seculier onderwijs bijdragen door je een extra mogelijkheid te geven om de Schriften en leringen van de profeten en apostelen te bestuderen.'[1]

Teneinde jongvolwassenen meer begrip van het evangelie te geven, hun getuigenis en hun toewijding aan Jezus Christus te versterken, en hen meer leiding in hun leven te laten ervaren, wordt in het instituut momenteel nadruk gelegd op het naar een hoger plan tillen van de leerervaring van iedere jongvolwassene. Dit hogere plan weerspiegelt zich in drie belangrijke wijzigingen: de vier nieuwe hoeksteencursussen, meer nadruk op het behalen van het instituutsdiploma, en het verzoek aan alle cursisten om door middel van de leesopdrachten en de leertoetsen meer met hun geestelijke vorming bezig te zijn..

Wat houden de vier nieuwe hoeksteencursussen in?

Behalve de bestaande cursussen over het Oude Testament, Nieuwe Testament, Boek van Mormon, en Leer en Verbonden, zullen vanaf nu de vier nieuwe hoeksteencursussen deel van het leerplan van het instituut uitmaken. Dat zijn 'Jezus Christus en het eeuwige evangelie', 'Fundamenten van de herstelling', 'Het eeuwige gezin' en 'De leringen in het Boek van Mormon'. Zoals de naam al aangeeft, wordt in de hoeksteencursussen de basis van het evangelie — leringen en geschiedenis — behandeld, zoals die in de Schriften en de woorden van de levende profeten is vervat.

'[Deze nieuwe hoeksteencursussen] kunnen tot een diepere studie van de Schriften leiden, dieper in elk geval dan met de chronologisch opgezette cursussen van weleer', verklaarde Brent L.Top, decaan godsdienstonderwijs aan de Brigham Young University. Chad Webb, bestuurder

De hoeksteencursussen zijn in ongeveer dertig talen beschikbaar.

seminarie en instituut, voegde daaraan toe: 'De Schriften zijn nauw met elkaar verweven, en naarmate ze zich aan elkaar optrekken, zullen ze inzicht, begrip en kracht opdoen, die het gevolg zijn van een studie die zich over alle standaardwerken uitstrekt.'[2]

Deze jonge vrouw is het daarmee eens: 'Ik vroeg mij werkelijk af hoeveel ik nog over de herstelling zou kunnen leren dat ik al niet wist, maar toen bleek dat ik verbanden begon te zien die ik eerder niet had opgemerkt. In de cursus kwamen onderwerpen aan de orde zoals het meervoudig huwelijk, het priesterschap voor alle waardige mannelijke leden, en het bloedbad bij Mountain Meadows. Door de discussies in de lessen kreeg ik informatie die op geloof was gestoeld in plaats van op twijfel. De cursus legde ook verbanden tussen de herstelling en actuele gebeurtenissen. Daardoor zag ik in dat ik deel van de herstelling uitmaak. Het draait niet alleen om de profeet Joseph Smith, president Brigham Young en andere pioniers. Het draait ook om mij!'

Waarom zou ik mij ten doel moeten stellen om het instituutsdiploma te behalen?

Dit is wat andere cursisten erover te zeggen hebben:

'Ik stelde mij ten doel om het instituutsdiploma te behalen, en hoewel ik er nogal wat voor moest opofferen, werd ik beloond met meer begrip, kennis en een groter getuigenis.'

'Na het behalen van het diploma stond ik een stuk steviger in mijn schoenen en was ik klaar voor nieuwe ervaringen. Ik ga anderen aanraden om ook het diploma te behalen.'

'Afstuderen aan het instituut was een prestatie met spirituele betekenis. Mijn doel van eeuwig heil is er dichterbij door gekomen.'

Als jij ook je studie naar een hoger plan tilt door serieus naar je diploma toe te werken, zul je leren om evangeliestudie prioriteit te geven en je begrip van het evangelie op een hoger peil brengen. Je zult zien dat deze dooreengevlochten waarheden samen tot een prachtig geweven getuigenis zullen leiden. Want een instituutsdiploma heeft per slot van rekening maar één doel: dat jij geestelijk sterker wordt. ■

NOTEN

1. M. Russell Ballard, 'De beste generatie zendelingen,' *Liahona*, mei 2015, 68.
2. In Marianne Holman Prescott, 'Four New Classes Added to Curriculum for Church Schools' *Church News*, 11 november 2014.

WAT MOET IK DOEN OM AF TE STUDEREN?

Er wordt van je gevraagd dat je initiatief neemt en het instituutsdiploma prioriteit geeft, en dat het deel van je evangelisch fundament wordt. Dat zal ertoe leiden dat je meer kennis krijgt en tot een diepe bekering komt. Voor het instituutsdiploma hebt je 14 studiepunten nodig.* Die studiepunten verdien je door:

- Elke hierna vermelde hoeksteencursus te volgen (twee studiepunten per cursus).
  1. Jezus Christus en het eeuwige evangelie
  2. Fundamenten van de herstelling
  3. Het eeuwige gezin
  4. De leringen in het Boek van Mormon
- Nog zes studiepunten te verdienen met het volgen van andere cursussen naar keuze.
- Een akkoordverklaring van je bisschop of gemeentepresident te ontvangen.

* Je krijgt studiepunten als je ten minste 75 procent van de lessen bijwoont, de leesopdrachten uitvoert en voor de cursusgebonden leertoets slaagt.

FOTO-ILLUSTRATIE DAVID STOKER

SPRING ERUIT

‘Laat je niet door anderen overtuigen dat je beperkt bent in wat je kunt bereiken. Geloof in jezelf en leef zo dat je je potentieel kunt bereiken.’

President Thomas S. Monson (‘Denk aan de zegeningen’, *Liahona*, januari 2012, 5)

UW GELOOF GROEIT *niet door toeval, maar door* UW KEUZES.

Ouderling Neil L. Andersen
Quorum der Twaalf Apostelen
Algemene oktoberconferentie 2015

ZONDAGSE LESSEN

Het onderwerp van deze maand:

Het heilsplan

Sara N. Hall

Toen ik zeventien was, ontdekte mijn moeder dat ze borstkanker had. Dat bericht overdonderde mijn familie en bracht mij ertoe in diep gebed neer te knielen. Ik huilde bijna een uur en vroeg God waarom Hij dit liet gebeuren en of Hij mijn moeder wilde genezen. Een paar dagen later begon er verlichting te komen, toen de leden van onze wijk, verre familieleden, vrienden en buren het nieuws vernamen. Ze snelden ons te hulp. Ze brachten ons maaltijden, zeiden lieve dingen, hielpen ons en spraken hun bezorgdheid en medeleven uit. We ontvingen veel liefde van hen.

Maar hoewel we veel hulp ontvingen, werd ik door een zware depressie overvallen. Het kon me niet meer schelen wat er met me gebeurde. Ik deed niets meer wat ik leuk vond. Ik werd lui en verwaarloosde mijn karweitjes, huiswerk en kerkroeping. Ik zag mijn situatie en de bijkomende taken die ik kreeg als een zware last. Ik dacht dat ik alles alleen kon en dat ik niemands hulp nodig had.

ACHTERGRONDFOTO HXDBZYXY/ISTOCK/THINKSTOCK

MIJN VERKOEVERKAMER

Mijn moeder was ziek, maar ik moest ook genezen.

Satan werkte heel hard op me in en vertelde me dat ik me zwaar belast moest voelen, dat God wilde dat ik ongelukkig was en dat ik helemaal niet bijzonder was. Helaas geloofde ik dat een tijdje. Ik kon nergens het positieve van inzien. Ik zag mezelf niet als dochter van God. De verwarring verblindde me en ik zag mijn vele zegeningen niet. Ik kon zelfs niet in de spiegel kijken. Ik had pijn en verdriet.

Gelukkig bracht een goede vriend veel tijd met me door en ook mijn broers en zussen steunden me. Ik stelde me meer open voor mijn ouders en zij deden hetzelfde naar mij toe. Maar ik had het nog steeds moeilijk.

Mijn moeder troostte me vaak als ik neerslachtig was. Als ik geen hoop meer had, was het fijn dat ze met me praatte en me hielp. Ze kwam vaak tussen twee behandelingen door naar huis om te strijken, maaltijden te bereiden, en troost en raad te geven. Het verbaasde me dat ze ondanks zulke beproevingen toch zo onzelfzuchtig was.

Toen ik op een dag met haar over mijn neerslachtigheid praatte, zei ze dat ik niet zwak was, omdat ik huilde en toegaf dat ik hulp nodig had. Zij zorgde voor mij, terwijl ik voor haar had moeten zorgen.

Na een van haar vele operaties lag mijn moeder in de verkoeverkamer. Ik had toen sterk het gevoel dat ik zelf een verkoeverkamer nodig had. Ik had geen idee hoe ik aan het genezingsproces moest beginnen, maar ik moest iets doen.

Dus nam ik mijn talenten en vaardigheden weer ter hand en ontwikkelde ook nieuwe. Ik kookte en deed de was. Ik ging vaker wandelen om na te denken. Ik zong solo's. Ik bespeelde de klarinet en piano vaker en begon ook beter te spelen. Ik las meer boeken. Ik begon meer naar opbouwende muziek te luisteren. Ik dompelde mezelf onder in advies van kerkleiders en andere waardevolle bronnen. Ik kwam dankzij persoonlijk gebed, vasten en Schriftstudie dichter tot God.

En toch had ik het gevoel dat mijn gemoedsrust vluchtig was. Het was moeilijk als ik op sommige dagen alleen maar gemoedsrust wilde en in de plaats daarvan verdriet had. De stemmingswisselingen werden erger. Het leek erop dat mijn zoektocht naar gemoedsrust nog maar net begonnen was.

En toen ging ik met mijn jongevrouwenklas naar de tempel om dopen voor de doden te verrichten. In de tempel dacht ik na over mijn problemen terwijl ik door mijn Schriften bladerde. Ik las in Jesaja 53:4 het volgende over de Heiland: 'Onze ziekten heeft Hij op Zich genomen, ons leed heeft Hij gedragen.'

Een paar minuten later was de verwarring die me verblind had en zoveel pijn veroorzaakt had volledig verdwenen. De Heer doorbrak de duisternis en de wanhoop van mijn hart en verving die door de vrede van de Geest. Ik voelde een klaarheid en een geluk die ik een hele tijd niet meer gevoeld had. Ik besefte dat ik vele zegeningen had en hoeveel iedereen voor mij en ons gezin gedaan had. Ik zag dat de band tussen mij en mijn familie en vrienden heel hecht geworden was. Ik zag mezelf als een prachtige dochter van God.

Daar in de tempel was mijn verkoeverkamer.

Als ik nu terugkijk, besef ik dat ik nu meer empathie en medeleven heb met mensen die er slechter aan toe zijn dan ik. Ik weet waar ik kan genezen. Het moeilijkste jaar van mijn leven werd het beste. ■

De auteur woont in Utah (VS).

ILLUSTRATIES ADAM RECORD

JE TOEKOMST
een geweldig ontwerp

Nú kiezen om je dromen in de toekomst te verwezenlijken kan moeilijk lijken, maar je zult er echt wat aan hebben als je in je tienerjaren goede keuzes maakt. Die aanpak komt uit deze raad van een profeet: 'Ons dagelijks leven en onze keuzes moeten met onze doelen overeenstemmen.' (Quentin L. Cook, 'Verstandig kiezen' *Liahona,* november 2014, 49.)

Deze vier verhalen tonen aan dat je, wat je concrete persoonlijke doelen ook zijn, sowieso in de toekomst succes kunt behalen door je er nu al vol toewijding op voor te bereiden.

Superhelden illustreren: Clint Taylor

Clint is opgegroeid in Utah en werkt momenteel als storyboardontwerper bij Nickelodeon Studios in de Amerikaanse staat Californië.

Op welke prestaties ben je trots?

Ik ben regisseur geweest bij Warner Brothers Animation, en ik heb gewerkt voor Disney, Warner Bros., DreamWorks Studios, Marvel Comics en Sony Pictures Entertainment. Ik heb aan animatieprogramma's gewerkt zoals *Teenage Mutant Ninja Turtles*, *X-Men* en *Dora the Explorer.*

Hoe ben je zo goed geworden in je werk?

Als jongen vond ik het al leuk om tekeningen te maken van dingen die me interesseerden. Ik was urenlang soldaten, superhelden of dieren aan het tekenen, of wat me die dag verder nog interesseerde. Hoe meer ik oefende, hoe beter ik werd. Ik ondervond dat mijn talent groeide als ik ijverig was, observeerde en volhield. Ik had het gevoel dat God me een geweldige gave had gegeven, en ik wilde er in uitblinken.

Hoe heeft je zending je op een geslaagde loopbaan voorbereid?

Mijn zending naar Korea was cruciaal, want daardoor leerde ik geloof en zelfdiscipline, en nam ik me vast voor om uit te blinken. Ik kwam van zending terug met meer zelfvertrouwen. Ik had iets moeilijks gedaan en was erin geslaagd. Het hielp me beslist om een betere student te worden.

Welke rol speelde je opleiding bij je succes?

Na mijn zending studeerde ik kunstschilderen en tekenen aan de University of Utah College of Fine Arts. Daarna studeerde ik een semester Europese kunst en cultuur in Frankrijk, waardoor mijn ogen en oren opengingen voor meer kunstuitingen.

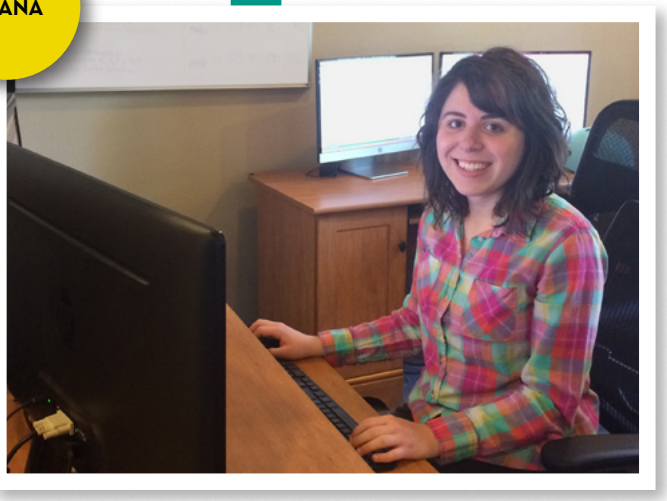

Door die ervaringen kreeg ik een vrij uitgebreid eigen portfolio. Onmiddellijk na te zijn afgestudeerd, werd ik in dienst genomen door een man die kunstenaars zocht om aan Marvels *Spider-Man and His Amazing Friends* te werken.

Een whizzkid worden: Ioana Schifirnet

Ioana uit Roemenië heeft bij haar studie aan de Brigham Young University als hoofdvak informatica.

Wat deed je in je jeugd dat je op dit werk heeft voorbereid?

Het is echt niet zo dat ik op een dag wakker werd en ineens goed was in programmeren of ontwerpen, iets wat ik tegenwoordig veel doe. Ik weet dat ik dit werk kan doen, omdat ik in de loop van de tijd een groot aantal kleine beslissingen heb genomen.

Ik aarzelde niet om lessen te volgen, en ik trok tijd uit om verschillende terreinen en mensen te onderzoeken. Ik nam contact op met vakmensen en kreeg advies van ze. Zij weten wat de voor- en de nadelen van het werk zijn, en zij kunnen je tips geven.

Welke andere vakken waren nuttig?

In mijn ervaring hadden de nuttigste vakken aan de middelbare school, en vooral in het hoger onderwijs, iets te maken met technologie. Een vreemde taal leren (voor mij was dat Engels) heeft me ook geholpen, omdat het me heeft geleerd om meer begrip en respect voor andere volken en culturen op te brengen. Een vreemde taal beheersen, leidt niet meteen tot een loopbaan, maar werkgevers zien graag dat je je blik op de wereld richt.

Was er iets waar je bang voor was?

Toen ik jonger was, was ik bang dat ik nooit iets zou vinden dat ik leuk zou vinden. Toen ik iets gevonden had, was ik bang dat ik het niet in me had om erin te slagen.

Het is normaal om je geïntimideerd te voelen als je probeert te bedenken wat je leuk vindt, maar laat je niet door dat gevoel verlammen.

Hoe heb je je angsten overwonnen?

Wat me het meest heeft geholpen, was aan zinvolle activiteiten mee te doen, zoals online lessen en lid worden van clubs. Zo krijg je duidelijkheid, kennis en zelfvertrouwen. Een groep vrienden of een club met leden die dezelfde interesses hebben, kan heel veel voor je betekenen. De wereld verandert voortdurend, en er is altijd wel wat nieuws te leren. Maar als je voldoende steun en goede vaardigheden hebt, kan het leuk zijn om de ontwikkelingen bij te houden.

Liefde voor het evangelie ontwikkelen: Jess McSweeney

Jess, een jongvolwassene uit Engeland, vertelt wat ze als tiener deed om sterk in het evangelie te blijven.

Hoe heb je je getuigenis versterkt?

Als tiener bestudeerde ik de Schriften, omdat leiders me dat aanraadden. Toen ik vol geloof studeerde, en hoopte dat mijn getuigenis zou groeien, was dat precies wat er gebeurde.

En nu heb ik als jongvolwassene ondervonden dat mijn verlangen om in het evangelie te leren en te groeien komt door de manier waarop ik er een goede invloed mee kan uitoefenen op anderen. Ik weet dat ik met alles wat ik leer andere mensen en mijzelf kan helpen.

Heb je doelen gesteld die je hebben geholpen?

Toen ik het seminarie volgde, stelde ik een doel om dagelijks in de Schriften te lezen. Maar toen mijn dagelijkse Schriftstudie een gewoonte werd, veranderde mijn motivatie. Ik begon niet alleen te lezen om een doel te bereiken, maar ook omdat ik van de Schriften hield en ik mijn getuigenis wilde versterken. Dat is geen tastbare beloning, maar het is iets wat ik altijd kan vasthouden.

Wat heb je aan je liefde voor het evangelie gehad?

Evangeliestudie fijn gaan vinden, draait niet alleen om het krijgen van kennis. Het draait om het begrijpen en toepassen van evangeliebeginselen. Maak ik er een gewoonte van

om vragen te stellen en de antwoorden in de Schriften op te zoeken, dan krijg ik een getuigenis én het zelfvertrouwen om anderen te vertellen wat ik heb geleerd.

Hoe belangrijk is het om ijverig te zijn en hard te werken?

Het vergt tijd en inspanning om kennis op te doen, op wat voor gebied dan ook. Maar ik vind het evangelie van Jezus Christus een van de belangrijkste dingen om hard aan te werken. Je moet Christus leren kennen om een getuigenis van Hem te krijgen.

Kleine kinderen opvoeden: Han Lin

Han Lin is geboren en getogen in Taiwan. Hij is in de Laietempel (Hawaï, VS) aan zijn vrouw verzegeld, en ze wonen nu met hun twee kinderen in Hawaï.

Wat is jouw definitie van een goede vader?

Een goede vader is niet iemand die volmaakt is, maar die nederig genoeg is om raad van anderen aan te nemen en zich voortdurend te verbeteren. Een goede vader zet de behoeften van zijn gezin voorop. Hij is bereid zijn tijd, interesses en al het andere op te offeren om de situatie van zijn gezin te verbeteren. Hij probeert te weten te komen hoe hij ieder gezinslid kan helpen om te groeien en een christelijker mens te worden.

Wat deed je in je jeugd dat je op je huidige situatie heeft voorbereid?

Ik deed mijn best om alle geboden te onderhouden en goede beslissingen te nemen. Naar het seminarie gaan, heeft ook beslist geholpen. Het was zwaar om rond vijf uur 's ochtends op te staan. Maar ik denk dat vrienden met hetzelfde doel hebben nuttig was, want we beurden elkaar op. Ik denk dat we veel gehad hebben aan alle activiteiten waar we als jongeren en als goede vrienden in de kerk aan meededen.

Welke boodschappen van de maatschappij heb je moeten doorzien om een goede vader te worden?

De wereld zegt dat je meer plezier moeten hebben en minder verantwoordelijkheid op je moet nemen, maar hard werken is van wezenlijk belang om te slagen in wat je doet. Een goede vader zijn, vergt alles wat je kunt geven; naar volmaking toe groeien is een levenslang proces — ik groei samen met mijn gezin.

Wat zou je tegen je jezelf in je tienerjaren en tegen andere tieners willen zeggen?

Iedereen heeft vrienden nodig, dus zorg dat je goede vrienden krijgt. Sluit vriendschap met mensen die 'gedreven voor een goede zaak werkzaam zijn' (LV 58:27). Leer van die goede vrienden, dan word je beïnvloed door hun voorbeeld en krijg je het verlangen om net zo te worden als zij en je te verbeteren.

Doe je uiterste best met alles wat je wilt doen — geef het alles wat je hebt. Dan hoef je nooit ergens spijt van te hebben als je op je leven terugkijkt. ■

JESS

HAN

Ouderling Chi Hong (Sam) Wong
van de Zeventig

Hulp van de **Heilige Geest**

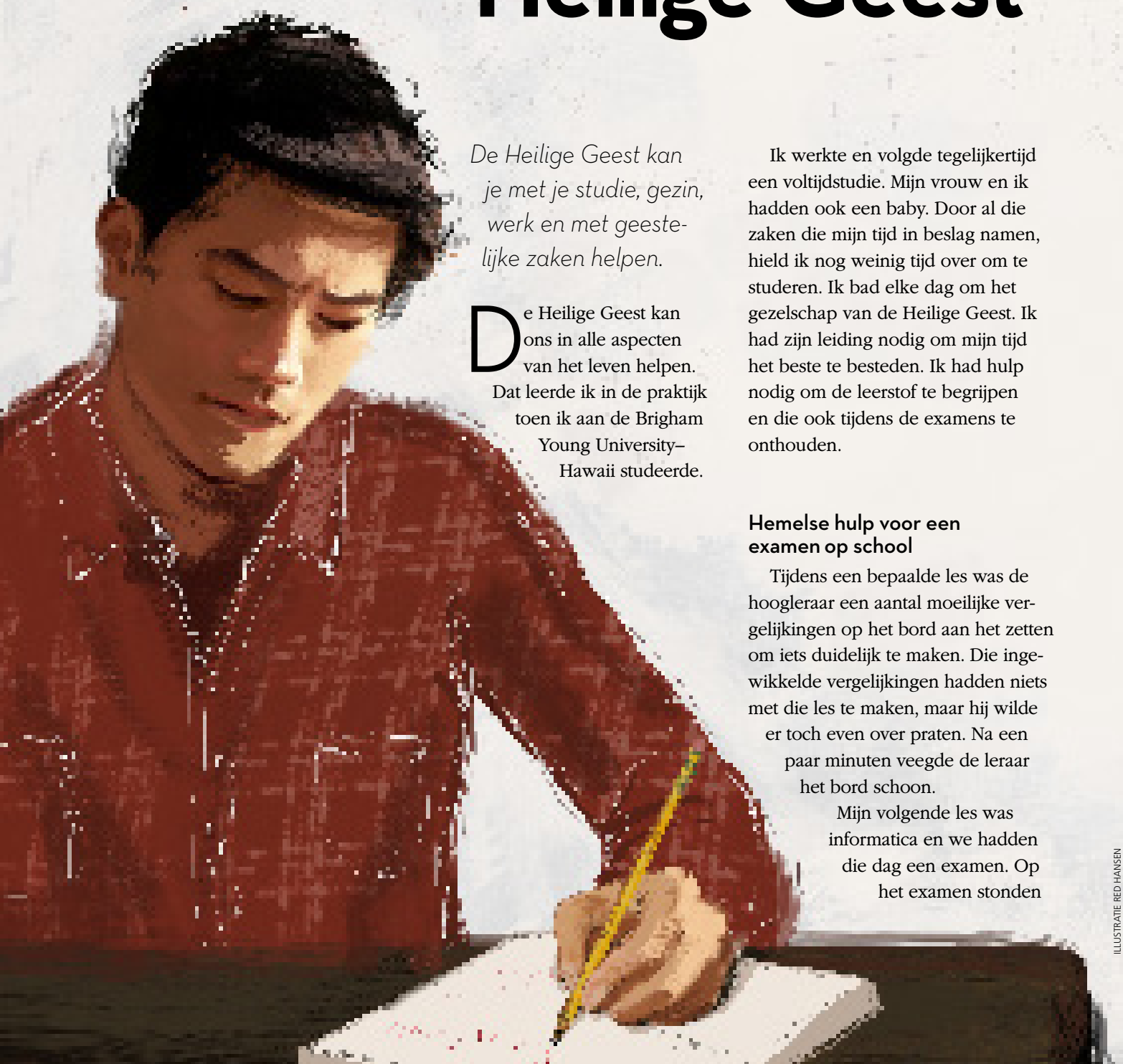

De Heilige Geest kan je met je studie, gezin, werk en met geestelijke zaken helpen.

De Heilige Geest kan ons in alle aspecten van het leven helpen. Dat leerde ik in de praktijk toen ik aan de Brigham Young University–Hawaii studeerde.

Ik werkte en volgde tegelijkertijd een voltijdstudie. Mijn vrouw en ik hadden ook een baby. Door al die zaken die mijn tijd in beslag namen, hield ik nog weinig tijd over om te studeren. Ik bad elke dag om het gezelschap van de Heilige Geest. Ik had zijn leiding nodig om mijn tijd het beste te besteden. Ik had hulp nodig om de leerstof te begrijpen en die ook tijdens de examens te onthouden.

Hemelse hulp voor een examen op school

Tijdens een bepaalde les was de hoogleraar een aantal moeilijke vergelijkingen op het bord aan het zetten om iets duidelijk te maken. Die ingewikkelde vergelijkingen hadden niets met die les te maken, maar hij wilde er toch even over praten. Na een paar minuten veegde de leraar het bord schoon.

Mijn volgende les was informatica en we hadden die dag een examen. Op het examen stonden

ILLUSTRATIE RED HANSEN

exact dezelfde vergelijkingen als die op het bord in de vorige les! Wat echt bijzonder was, was dat we die vergelijkingen niet in de lessen informatica behandeld hadden. Ik kon me de dingen uit de vorige les herinneren en de vraag beantwoorden.

Bij het verbeteren van de examens was de hoogleraar informatica zo zeker dat niemand die vraag correct beantwoord had, dat hij haar automatisch voor iedere student fout had gerekend. Maar toen ik mijn examen terugkreeg, maakte ik hem duidelijk dat ik de vraag correct beantwoord had. Het was geweldig.

Dankzij de Heilige Geest heb ik tijdens mijn studietijd het meeste uit mijn studies kunnen halen. Ik heb hoge cijfers en studiebeurzen behaald, waarmee ik mijn studie kon betalen.

Leiding in mijn leven

Tegen het eind van mijn studie waren veel van mijn vrienden van plan om verder te studeren en een masterdiploma te behalen. Ik hield van studeren en wilde dat ook doen, maar de Geest maakte me duidelijk dat mijn opdracht in Hawaï volbracht was. Het was tijd om naar Hongkong terug te keren.

Mijn vrouw en ik gaven gehoor aan de ingeving. Ik begreep op dat ogenblik niet waarom ik mijn opleiding niet moest voortzetten. Maar soms moeten we de Geest volgen zonder het hele plaatje te zien. Hoewel mijn vrouw en ik niet wisten wat te verwachten terwijl we naar werk en een flat zochten, werden we gezegend en slaagden we er al snel in.

Als ik nu terugkijk, begrijp ik waarom de Geest ons er zo duidelijk toe bewoog om naar Hongkong terug te keren. Het was voor ons gezin en mezelf erg belangrijk om daar bij de leden van de kerk gesterkt te worden. Ik was er bisschop, raadgever in het ringpresidium en ringpresident, waarna ik als gebiedszeventiger geroepen werd. Nadat ik met pensioen gegaan was, behaalde ik mijn masterdiploma. Al die ervaringen hebben me voor mijn huidige roeping klaargestoomd.

Ik getuig dat naar de leiding van de Heilige Geest streven en die volgen altijd de beste manier is om je leven te plannen en te leiden. Je hebt de gave van de Heilige Geest gekregen toen je als lid van de kerk bevestigd werd, en als je die gave gebruikt, zal dat je enorm helpen bij alles wat je doet. ■

TWEE MANIEREN OM AFGESTEMD TE BLIJVEN

Voor onze hemelse Vader is alles geestelijk – elk aspect van ons leven. Hij weet wat het beste is en wil ons heel ons leven onderwijzen en leiden. Het is dus belangrijk dat we op de geestelijke leiding van de Heilige Geest afgestemd blijven, zodat we die leiding kunnen krijgen. Deze twee manieren hebben mij geholpen om op de Heilige Geest af te stemmen.

1. Lees elke dag in het Boek van Mormon. Toen ik jong was, zei de president van de kerk, Ezra Taft Benson (1899–1994), dat het belangrijk was om dagelijks in het Boek van Mormon te lezen. Ik begon dat te doen en heb dat zo lang als ik me kan herinneren, gedaan. Ik neem dagelijks de tijd om wat te lezen en erover na te denken. Vaak leert de Heilige Geest me iets nieuws als ik aan het lezen ben.

2. Mijd wereldse afleidingen. Je hebt zoveel talenten. Je bent slim en kunt jezelf heel goed op de Geest afstemmen. Maar de wereld doet haar best om je af te leiden. Als je bereid bent om op te letten en afleidingen te mijden, zul je de nodige leiding van de Heilige Geest ontvangen.

‘Sommige vrienden van mij vinden het zonde van hun tijd om naar de kerk te gaan. Hoe kan ik ze laten inzien dat het een grote zegen kan zijn?’

Je kunt je vrienden misschien aan de hand van een vergelijking helpen. Je kunt uitleggen dat net zoals je lichaam moet eten, drinken en slapen en je hersenen moeten leren, je geest ook gevoed moet worden. Je voedt je geest onder andere door naar de kerk te gaan.

Dat doe je door het evangelie te leren en aan het avondmaal deel te nemen waarbij je de heilige verbonden vernieuwt die je met onze hemelse Vader gesloten hebt. Door je te bezinnen en je weer toe te wijden, ontvang je de belofte dat je ‘zijn Geest altijd bij [je mag] hebben’ (LV 20:77). Als zijn Geest bij je is, wordt je geloof gesterkt en kun je meer zoals Christus worden.

Je kunt je vrienden ook vertellen over andere zegeningen die je ontvangt. Je kunt ze vertellen over de vrede die je in de kerk voelt, over wat je in de kerk geleerd hebt, over de kans die je gekregen hebt om te dienen, of tot ze te getuigen dat je door naar de kerk te gaan van de sabbat een verlustiging maakt (zie Jesaja 58:13–14).

Misschien is de krachtigste manier om je vrienden te helpen wel om ze uit te nodigen om zelf te komen kijken. Door samen met jou de avondmaalsdienst en andere bijeenkomsten bij te wonen, kunnen ze de macht van de Heilige Geest voelen, meer over het evangelie leren en de zegeningen ervan in het leven van de leden zien.

Laat de Geest je leiden

Je kunt getuigen over naar de kerk gaan. Je kunt uitleggen dat je je daardoor goed voelt en dat de dingen die je leert heel bijzonder zijn. Als je getuigt, zal de Geest je laten weten wat je moet zeggen, en zullen je vrienden weten dat je de waarheid vertelt. Hoe meer ze weten, hoe meer interesse ze misschien krijgen. Je kunt ze zelfs uitnodigen om met je mee naar de kerk te gaan.

Mikelle M. (13), Utah (VS)

Nodig ze uit voor de kerk

Het is moeilijk om vrienden te hebben die denken dat je je tijd verdoet door naar de kerk te gaan, maar we kunnen ons over hen verheugen als we ze meer vertellen over wat onze Vader in de hemel voor hen in petto heeft. We kunnen ze helpen door ze voor de kerk uit te nodigen, zodat ze de vreugdevolle sfeer van een ingewijd kerkgebouw voelen, en door geloof te hebben dat ze liefde voor onze hemelse Vader kunnen ontwikkelen en inzien dat we zegeningen ontvangen door naar de kerk te gaan.

Oscar Y. (19), Monagas (Venezuela)

Concentreer je op het avondmaal

Naar de kerk gaan is belangrijk omdat we daar dankzij het avondmaal ons doopverbond en alle andere verbonden kunnen hernieuwen. De Heer belooft

De antwoorden gelden als leidraad en niet als officiële uitspraak over de leerstellingen van de kerk.

dat zijn Geest altijd bij ons zal zijn als we waardig aan het avondmaal deelnemen en ons deel van het verbond nakomen. De bescherming, leiding en troost van de Geest zijn essentieel in ons dagelijks leven. Die unieke zegeningen kunnen we alleen ontvangen door naar de kerk te gaan en aan het avondmaal deel te nemen.
Diana R. (16), Oregon (VS)

Zeg het zoals het is

Je kunt ze meer begrip laten ontwikkelen door gewoon met hen te praten, hen uit te nodigen, hun Schriften te geven of zelfs voor te stellen dat de zendelingen bij hen thuis langskomen. Wees niet verlegen. Wees blij, want misschien worden ze wel lid van de kerk.
David H. (12), New Mexico (VS)

Doe jouw deel

Naar de kerk gaan is geen tijdverlies als je actief deelneemt en probeert om te leren en te begrijpen wat er gezegd wordt. Je kunt er de Geest voelen en soms leer je er nieuwe mensen kennen.
Ethan H. (15), Utah (VS)

Laat je licht schijnen

Als lid van de kerk tonen we de dingen die we in het evangelie van Jezus Christus leren. Door het goede voorbeeld te geven en je vrienden te tonen dat je gelukkig bent dankzij de zegeningen die je ontvangt door naar de kerk te gaan, kun je ze laten inzien dat naar de kerk gaan de moeite waard is.
Johanna R. (20) Surigao del Sur (Filipijnen)

Hou een eeuwig perspectief voor ogen

De kerk is het koninkrijk van God op aarde. Daarom gaan we elke zondag naar de kerk om een stap naar volmaaktheid en het celestiale koninkrijk te zetten. Gaan we 's zondags naar de kerk, dan komen we dichter tot onze hemelse Vader door onze verbonden te hernieuwen (aan het avondmaal deel te nemen) en evalueren we onszelf om te zien hoe het geestelijk met ons gesteld is.
Esther M. (17), Oost-Kasaï (Democratische Republiek Congo)

A DAY OF DELIGHT

'De wijken en gemeenten van de kerk bieden ook een wekelijkse bijeenkomst om rust en hernieuwde kracht op te doen, een tijd en plek om de wereld achter te laten – de sabbat. Het is een dag om "vreugde [te] scheppen in de Heere", [Jesaja 58:14] om de geestelijke genezing te ervaren die met het avondmaal gepaard gaat, en om de hernieuwde belofte te ontvangen dat we zijn Geest bij ons zullen hebben.'

Ouderling D. Todd Christofferson van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'Waarom de kerk er is', *Liahona*, november 2015, 109.

VOLGENDE VRAAG

'Hoe kan ik tijd vrijmaken voor de wekelijkse jongerenactiviteiten, de gezinsavond en persoonlijke en gezinsschriftstudie, als ik al zoveel tijd aan school en huiswerk moet besteden?'

Stuur je antwoord, eventueel vergezeld van een foto met hoge resolutie, vóór dinsdag 1 maart 2016 naar liahona.lds.org, per e-mail naar liahona@ldschurch.org, of per post (zie het adres op pagina 3).

Vermeld de volgende informatie en toestemming in je e-mail of brief: (1) volledige naam, (2) geboortedatum, (3) wijk of gemeente, (4) ring of district, (5) je schriftelijke toestemming en, als je jonger dan achttien bent, de schriftelijke toestemming van je ouders (dat mag per e-mail) om je reactie en foto te plaatsen.

De redactie kan reacties inkorten of duidelijker formuleren.

Ouderling
Dallin H. Oaks
van het Quorum der
Twaalf Apostelen

VREUGDE VINDEN

Broeders en zusters, jong en oud, ik smeek u: onthoud dat goddeloosheid nooit geluk betekend heeft en dat zonde tot ellende lijdt. Jongelui, zoek geen geluk in de schitterende, maar oppervlakkige dingen van de wereld. We kunnen geen blijvend geluk bereiken door de verkeerde zaken na te streven. Iemand heeft ooit gezegd: 'Je kunt nooit genoeg krijgen van wat je niet nodig hebt, want wat je niet nodig hebt, zal je geen voldoening schenken.'

Jong en oud, wend uw ogen en uw hart van de misleidende boodschappen van de media af. Er schuilt geen geluk in alcohol of drugs, alleen maar verslaving. Er schuilt geen geluk in geweld, alleen maar pijn en verdriet. Er schuilt geen geluk in seksuele relaties en lichamelijke intimiteiten buiten de grenzen van het huwelijk, alleen maar verwording en meer vaart op het pad naar de geestelijke dood.

Er schuilt geen blijvend geluk in materiële bezittingen. Geluk en vreugde zijn het gevolg van wat iemand *is*, niet van wat hij of zij *bezit* of *lijkt te zijn*. Jongelui, blijf bij je normen. Bestudeer en gebruik dat heilbrengende boekje, *Voor de kracht van de jeugd*.

Rechtschapenheid cultiveert rechtschapenheid. De uitwerking van een rechtschapen voorbeeld strekt zich uit over toekomende generaties. Goede ouders voeden jongeren op die goede ouders worden. Net zoals velen van ons in vele landen door het edele voorbeeld van onze baanbrekende voorouders gesterkt zijn, zullen de rechtschapen keuzes en offers van deze tijd onze gezinnen, vrienden en landen nog jaren tot zegen zijn.

Ik getuig tot u van het blijvende geluk en de uiteindelijke vreugde van wie in God geloven en zijn geboden onderhouden. Ik smeek u de vreugde na te streven die voortvloeit uit het onderhouden van Gods geboden en het uitoefenen van een rechtschapen invloed voor het welzijn van onze dierbaren. ■

Uit een toespraak gehouden tijdens de algemene oktoberconferentie van 1991.

HOE JONGEREN DIT HEBBEN TOEGEPAST

Het afgelopen jaar probeerde ik op school meer met mijn vrienden op te trekken. Maar nu besef ik dat ik eigenlijk werelds begon te worden en mezelf van mijn familie en echte vrienden begon af te zonderen. Dat bracht heel wat onnodig verdriet met zich mee dat ik had kunnen vermijden. Dit jaar concentreerde ik me veel meer op de kerk. Ik probeerde om goede, christelijke eigenschappen te ontwikkelen en heb daardoor waar geluk en vreugde ervaren. Ik weet dat iedereen die daar ijverig naar streeft, die zegen kan ontvangen.

Ephream James O. (17), Australië

Mijn bijna gemiste **ZENDINGSERVARING**

In het kader van een van mijn doelen voor Persoonlijke vooruitgang begon ik om een zendingservaring te bidden. Ik zocht uit wie van mijn vriendinnen logischerwijs het meest bereid zou zijn om lid van de kerk te worden.

Er gingen maanden voorbij. Ik begon er al rekening mee te houden dat ik mijn doel niet zou halen toen ik met Brenda kennismaakte. Ze was nieuw op school.

We werden in de loop van het schooljaar goede vriendinnen, maar het kwam niet bij mij op om haar voor de kerk uit te nodigen, totdat een van onze vrienden haar uitnodigde voor haar kerk. Ik dacht: hoe is het mogelijk! Dat ik daar niet aan gedacht heb.

De daaropvolgende week zei Brenda dat ze het naar haar zin had gehad in de kerk van onze gezamenlijke vriendin en dat ze weer wilde gaan. Ik dacht: ai, een pijnlijke nederlaag. Niet dat het een soort wedstrijd voor me was, maar ik wilde wel het evangelie aan de kinderen van onze hemelse Vader uitdragen.

In die tijd werd ons kerkgebouw gerenoveerd en zou het binnen een paar maanden opnieuw worden ingewijd. De bisschop deelde uitnodigingen voor een open dag en de inwijding uit. Ik nodigde al mijn vrienden uit die bij de kerk in de buurt woonden. De enige die de uitnodiging aannam, was Brenda. Ik was superblij.

Een paar dagen vóór de open dag zei Brenda dat ze misschien niet zou komen, omdat haar moeder niet wilde dat ze ging. Ik was teleurgesteld, maar ik begreep het en zei tegen haar dat er zich nog wel andere gelegenheden zouden voordoen om haar met de kerk kennis te laten maken.

Ik was dan ook echt verrast toen ik Brenda op de open dag zag. Ze had met haar moeder gepraat en die had haar uiteindelijk laten gaan. Ik stelde haar aan de zendelingen voor. We gingen naar elke kamer van het kerkgebouw en hoorden daar een korte uitleg over elke kerkorganisatie. Ten slotte gingen we naar de recreatiezaal en pakten daar wat brochures over de herstelling, familiegeschiedenis, het eeuwig huwelijk en andere evangelieonderwerpen. Brenda zei: 'Hier geloof ik in.'

Op zondag bezocht ze de kerk. Op maandag deed ze mee aan een dienstbetoonproject van Mormoonse Helpende Handen.

Het zaad dat in Brenda's hart was gezaaid, groeide met de dag. Ze begon de geboden na te leven en liet zich al snel dopen.

Nu, een paar jaar later, zegt ze hoe blij ze is dat ze het ware evangelie heeft gevonden en hoe dankbaar ze is dat ik daar een rol bij heb gespeeld.

Vaak is het moeilijk om met anderen over het evangelie te praten, maar als we bidden, de Schriften bestuderen, naar de Heilige Geest luisteren en bereid zijn om met iemand te praten, zal de Heer ons helpen. ■

De auteur woont in Sergipe (Brazilië).

Anne Laleska

Ik wilde het evangelie in iemands leven brengen, maar wie van mijn vriendinnen zou ervoor openstaan?

ILLUSTRATIE MICHAEL MULLAN

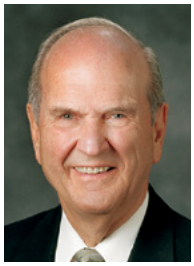

President Russell M. Nelson
President van het Quorum der Twaalf Apostelen

Hoe kan ik van de ZONDAG een bijzondere dag maken?

God heeft ons deze bijzondere dag gegeven om van ons werk uit te rusten en dichter tot Hem te komen.

We zullen gelukkiger zijn als we op zondag naar de kerk gaan en aan het avondmaal deelnemen.

Zondag is een uitstekende dag om tijd met je familie door te brengen.

Maak van de zondag een verlustiging door anderen te dienen, vooral hen die ziek of eenzaam zijn.

Je toont de Heer dat je van Hem houdt door de dingen die je op zijn dag doet.

Uit 'De sabbat is een verlustiging', Liahona, *mei 2015, 129–132.*

ILLUSTRATIE DILLEEN MARSH

Als ik luister met mijn hart

(Vereenvoudigd)

Tekst: naar Sally DeFord
Muziek: Sally DeFord

Rustig ♩ = 88–104
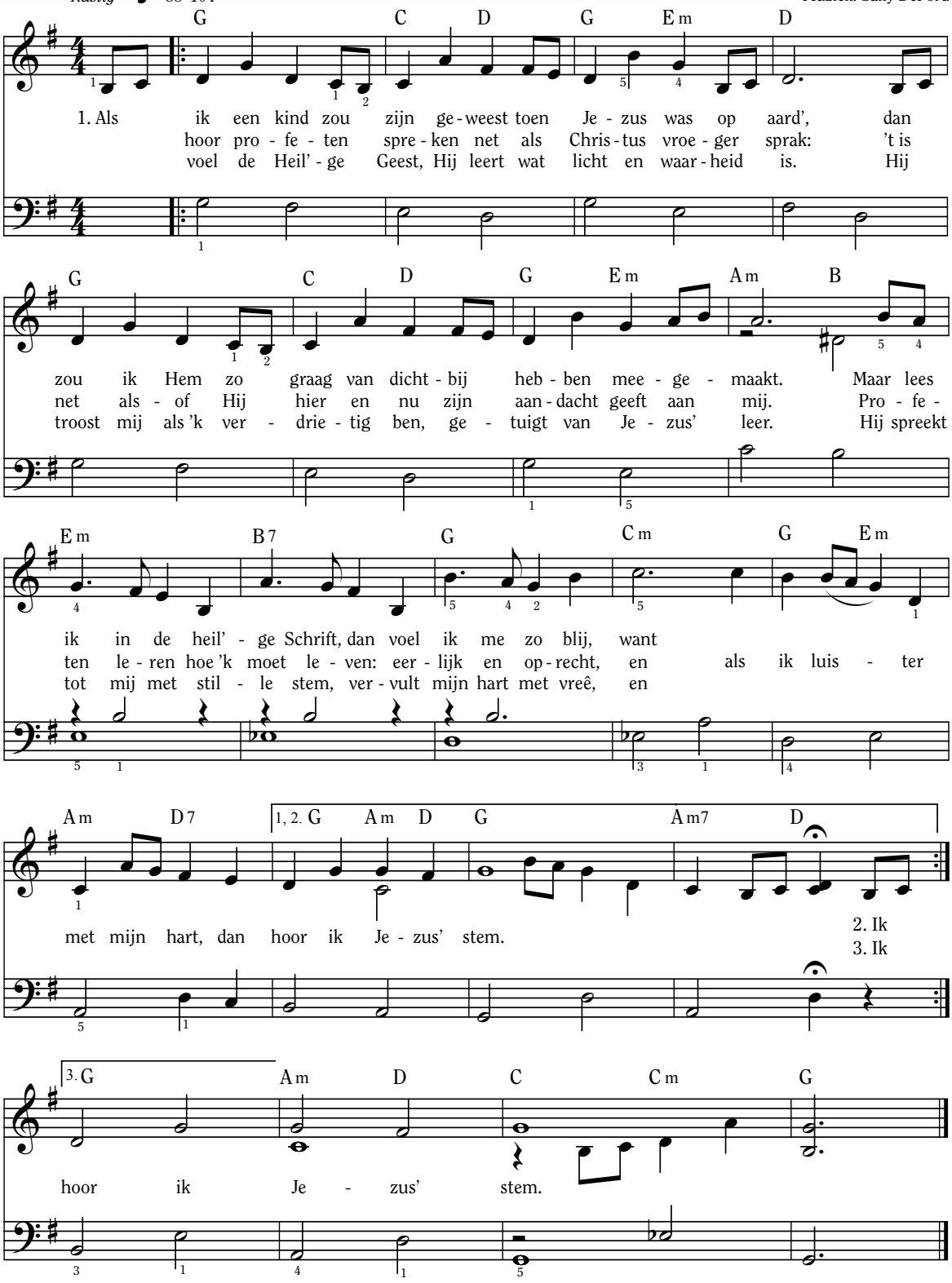
2007 Sally DeFord. Arr. © 2016 Intellectual Reserve, Inc. Alle rechten voorbehouden.
Het maken van kopieën voor eenmalig, niet-commercieel gebruik thuis of in de kerk is toegestaan.
Deze mededeling moet op elke kopie verschijnen.

Anderen over normen vertellen

Hilary Watkins Lemon

Hoi! Ik heet Isaac.

Ik woon in Genève (Zwitserland). Later wil ik paleontoloog of dierenarts worden. Ik hou van hardlopen en speel graag met mijn hond, Happy.

Mijn broer en zus en ik zijn de enige leden van de kerk op onze school. We hebben veel goede vrienden, maar sommigen van hen hebben niet dezelfde normen. Ik heb besloten om altijd op te komen voor de dingen waarin ik geloof, zelfs als dat me niet erg populair maakt.

'NEE' TEGEN THEE

IJsthee is in Zwitserland heel populair. Op mijn verjaardagsfeestje vroeg één van mijn vriendjes om een glas ijsthee. Ik zei dat we dat niet hadden. Hij vroeg waarom niet. Ik legde vriendelijk uit dat ons gezin geen thee drinkt.

FOTO'S FRANK HELMRICH

MIJN ZUS DIENEN

Mijn zus, Mayla, heeft hersenverlamming. Ze zit in een rolstoel en heeft soms hulp nodig om rechtop te gaan zitten of thuis rond te rijden. Ik help haar graag. Na schooltijd brengen mijn broer, Samuel, en ik haar naar buiten, zodat ze met papa mee naar huis kan.

EEN MOEDIGE ZENDELING

Mijn zus is niet bang om te vertellen waarin ze gelooft. Mayla is haar doop al aan het plannen en wil haar vrienden en vriendinnen uitnodigen!

GOEDE WOORDEN

Ik vraag mijn vrienden om geen slechte woorden te gebruiken als ik in de buurt ben, maar sommigen doen dat toch. Eén jongen wilde mij overhalen om een slecht woord te zeggen. Ik zei: 'Nee, dat doe ik niet.' Daar had hij niet van terug en sindsdien probeert hij het niet meer.

EEN AARDIGE VRIEND

Mijn broer, Samuel, is een goed voorbeeld. Op een dag kwam er een nieuwe jongen die Max heet naar school. Hij sprak Koreaans en Engels, maar geen Frans. Samuel liet Max zich thuis voelen en hielp hem met zijn Frans. Nu spelen ze samen na school en op een keer heeft Max een kerkactiviteit bijgewoond.

ISAACS TIPS OM PAL TE STAAN

Gehoorzaam je ouders en de Heiland.

Ga naar activiteiten in de kerk.

Ga op zondag naar de kerk en neem aan het avondmaal deel.

Respecteer anderen. ■

Getuigenisschat

Leonardo Rodrigues
Gebaseerd op een waargebeurd verhaal

'En nu weet ik inderdaad voor mijzelf […] want de Here God heeft ze mij door zijn Heilige Geest geopenbaard' (Alma 5:46).

Sabrina keek toe hoe mama met de buren naar de deur toe ging. 'Bedankt voor dit boek', zei de vader. Hij hield een exemplaar van het Boek van Mormon vast.

'Mama, waarom vertelt u iedereen over de kerk?' vroeg Sabrina toen ze wat later aan het afwassen waren.

'Omdat mijn getuigenis van de kerk als een schat is', zei mama. 'Mijn getuigenis maakt me gelukkig. En ik wil anderen erover vertellen, zodat zij ook gelukkig kunnen zijn!'

Sabrina dacht aan mama's schitterende halsketting in haar juwelenkistje. 'Hoe bedoelt u dat uw getuigenis als een schat is?'

'Een getuigenis is heel kostbaar', zei mama. 'Het is een geschenk van onze hemelse Vader dat ons vertelt wat waar is.'

'Hoe hebt u het gekregen?' wilde Sabrina weten.

Mama gaf Sabrina een stralend schoon bord om af te drogen. 'Ik heb het beetje bij beetje gekregen. Als ik bid of in de Schriften lees, voel ik me rustig en warm vanbinnen. Het is alsof ik iets aan mijn getuigenisschat toevoeg.'

Sabrina knikte langzaam. Kon *zij* een getuigenisschat krijgen?

Op zondag vertelde Sabrina's jeugdwerkleerkracht een verhaaltje over Jezus Christus. Sabrina luisterde aandachtig. Zuster Lopez zei dat Jezus alle kleine kinderen

Welke schat wordt groter als je erover vertelt?

ILLUSTRATIES ANDREW BOSLEY

‘Nu is de tijd en vandaag is de dag om voor jezelf te weten te komen […] dat het evangelie waar is.’

Ouderling Craig C. Christensen, ‘Ik weet deze dingen voor mijzelf’, *Liahona*, november 2014, 52.

uitnodigde om bij Hem te komen. Hij zegende en onderwees hen. Toen Sabrina aan Jezus dacht, kreeg ze een warm gevoel in haar hart.

Na het jeugdwerk haastte Sabrina zich naar mama toe. ‘Mama, weet je wat?’ Ze vertelde mama over het warme gevoel.

‘Wat fijn’, zei mama. ‘Dat gevoel is de Heilige Geest die ons hart raakt en ons laat weten dat het evangelie waar is.’

Sabrina glimlachte naar mama. ‘Dat heb ik gevoeld! Het maakte me vanbinnen gelukkig.’ De Heilige Geest was zo stil geweest dat Sabrina wist dat ze Hem niet gemerkt zou hebben als ze niet eerbiedig geweest was.

Mama gaf haar een dikke knuffel. ‘Nu krijg je je eigen getuigenisschat.’ Sabrina gaf mama ook een knuffel. Ze wilde net als mama iedereen over haar schat vertellen! Maar hoe moest ze dat doen?

Die avond vond Sabrina een uitdeelkaartje met een afbeelding van Jezus op de voorkant. Ze stopte het kaartje in haar rugzak.

De volgende dag tijdens het speelkwartier moest Sabrina aan het kaartje denken. Ze haalde het tevoorschijn en ging op zoek naar haar vriendin Carla. ‘Hier, Carla, dit is voor jou’, zei Sabrina.

Carla hield het kaartje dicht tegen zich aan. ‘Bedankt! Ik kijk graag naar afbeeldingen van Jezus.’

Sabrina toonde Carla de website op de achterkant. ‘Daar kun je meer over de kerk van Jezus leren.’

‘Welke kerk is dat?’ vroeg Carla.

‘De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen’, zei Sabrina. ‘Naar de kerk gaan en over Jezus leren, maken me gelukkig.’

Carla stopte het kaartje in haar zak. ‘Ik ga dit kaartje aan mijn mama laten zien.’

Een paar weken later kwam Carla vóór de les naar Sabrina toegelopen. ‘Ik moet je iets vertellen!’ zei ze. Ze had een grote glimlach op haar gezicht.

Sabrina was heel enthousiast. Wat zou het zijn? Carla glimlachte. ‘We zijn met zijn allen naar jouw kerk gegaan! En het was net zoals je gezegd had — ik voelde me er gelukkig.’

‘Ik wist wel dat je de Heilige Geest zou voelen!’ zei Sabrina.

‘En ik denk dat we ons binnenkort gaan laten dopen!’

Sabrina sprong op en gaf Carla een knuffel. Nu konden ze samen over hun getuigenisschat vertellen! ■

De auteur woont in Amazonas (Brazilië).

Schriften uit de oude en nieuwe wereld

Toen Nephi en zijn familie van Jeruzalem (de 'oude wereld') naar het beloofde land (de 'nieuwe wereld') reisden, namen ze Schriften mee. Dat waren de koperen platen. In de oude wereld maakten die Schriften deel uit van de Bijbel.

In het beloofde land schreef Nephi de dingen op waarin zijn vader onderwees, wat er met zijn familie gebeurde, wat hij van onze hemelse Vader leerde, en wat hij op de koperen platen las. De dingen die Nephi opschreef, werden in het Boek van Mormon opgenomen. ■

ILLUSTRATIES MARK JARMAN

PROFETEN IN VERSCHILLENDE WERELDEN

Lees deze Schriftteksten en zoek de bijbehorende profeet op de kaart.

1. Exodus 19:20
2. 2 Koningen 20:14
3. 1 Nephi 2:1–2
4. 1 Nephi 18:22
5. Mosiah 18:7
6. Woorden van Mormon 1:9
7. Mormon 8:1, 4

Antwoorden: 1. Mozes; 2. Jesaja; 3. Lehi; 4. Nephi; 5. Alma; 6. Mormon; 7. Moroni

Enos BAD VEEL

Enos bad over datgene wat hem dwars zat. Hij bad ook voor anderen. Hij bad zelfs voor zijn vijanden! Hoe kun jij deze maand zoals Enos zijn?

Toen we op vakantie waren, verloren we mijn vader en broertje uit het oog. Het werd donker. We wisten niet wat we moesten doen. Ik zei tegen de anderen dat we moesten bidden. We spraken een gebed uit en liepen daarna naar een paar andere winkels. We keken de straat in en zagen mijn vader en mijn broertje in de verte! Ik was blij. Ik wist dat God van ons hield en ons hielp om papa te vinden.

Oliver P. (8), São Paulo (Brazilië)

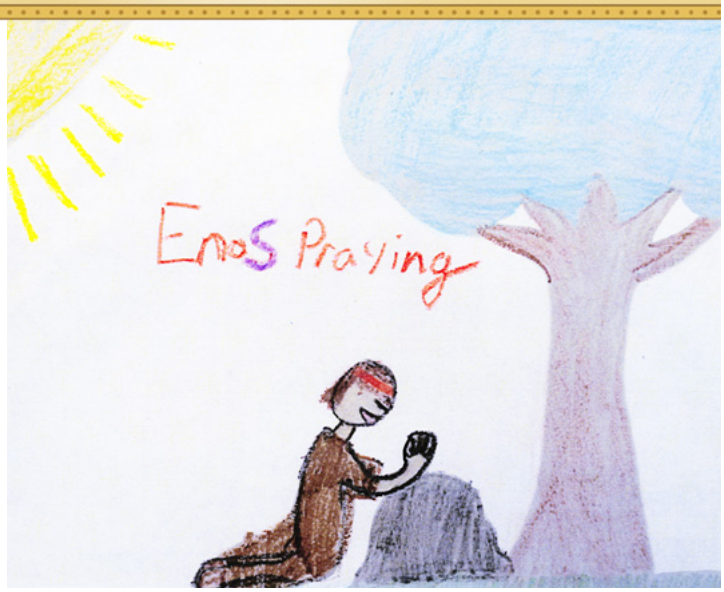

'Enos bidt', Adriana F. (11), Arizona (VS)

ILLUSTRATIE JARED BECKSTRAND

Knip, vouw en bewaar deze kaart met uitdagingen!

Ik kan bidden!

- ☐ Leer Enos 1:4 uit het hoofd.
- ☐ Schrijf in je dagboek hoe je hemelse Vader jouw gebed een keer verhoord heeft.
- ☐ Bekijk de tekenfilm over hoofdstuk 11 uit Verhalen uit het Boek van Mormon op scripturestories.lds.org
- ☐ Ik neem de uitdaging aan om …

_____

Teksten van deze maand

Kleur de overeenkomstige genummerde delen op het schip als je een Schrifttekst gelezen hebt!

1 1 Nephi 17:7–10, 17–18
2 1 Nephi 18:4–12, 20–23
3 1 Nephi 19:1–6, 18
4 2 Nephi 2:25–28
5 2 Nephi 5:5–8, 12–16
6 Jakob 5:3, 58–62
7 Jakob 7:1–2, 13–20
8 Enos 1:4–8, 15–17

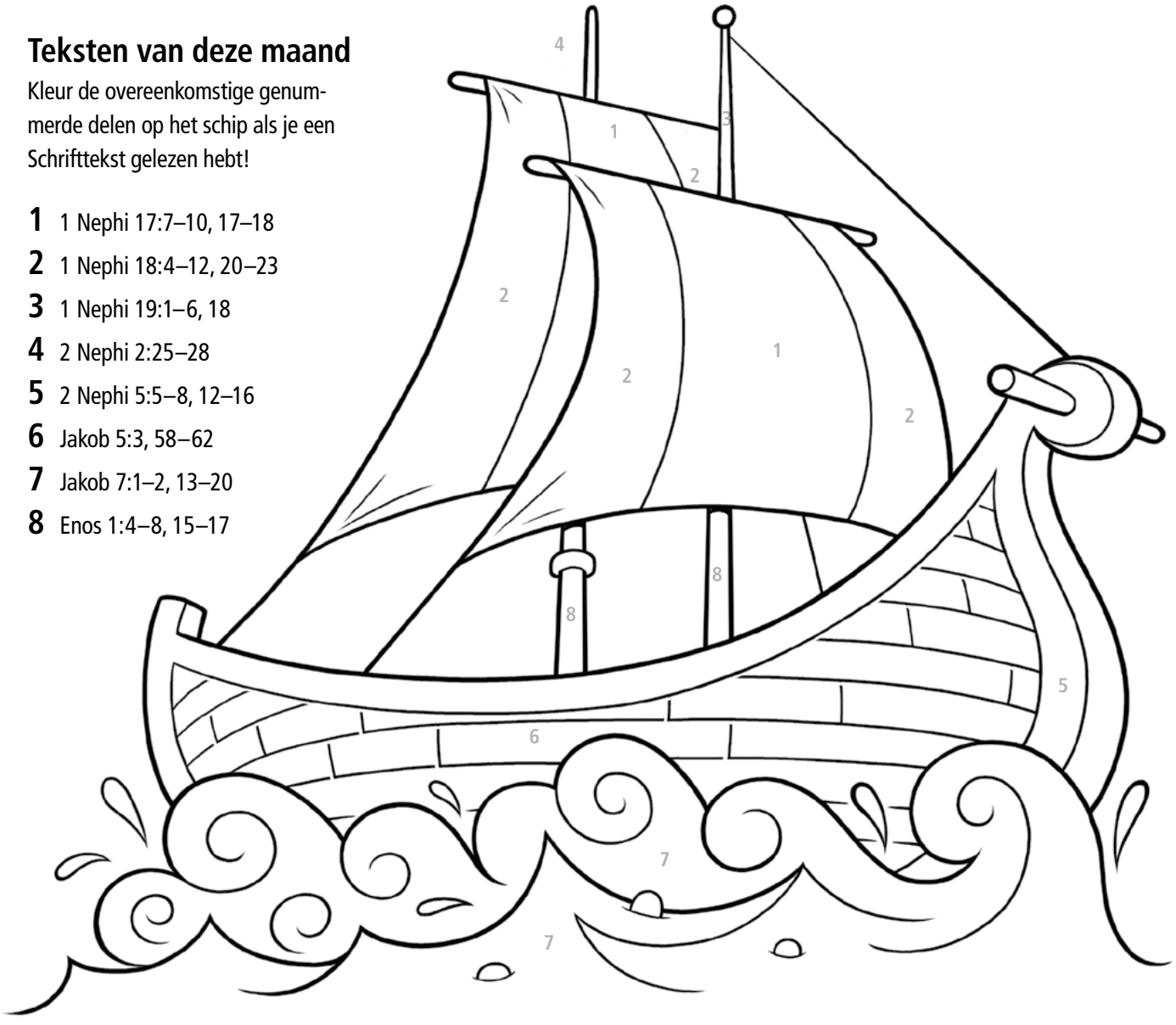

Naar het beloofde land varen

Nephi bouwde een schip, zodat zijn familie naar het beloofde land kon reizen. Lees meer over hun reis op pp. 76–78. In het beloofde land werden de rechtschapen mensen Nephieten genoemd. De goddeloze mensen werden Lamanieten genoemd. In deze hoofdstukken leren we van Nephi's broer Jakob en Jakobs zoon, Enos. Kijk in de volgende uitgave uit naar een nieuwe opdracht. ■

DETAIL, *NEPHI EN LEHI ZIEN TOE OP DE BOUW VAN HET SCHIP*, JERRY THOMPSON; ILLUSTRATIE JARED BECKSTRAND

Nephi's familie steekt de oceaan over

Nephi's familie reisde maar liefst acht jaar door de wildernis. Uiteindelijk kwamen ze bij een mooie plek. Een plek aan de kust, waar genoeg vruchten en honing te eten waren. Iedereen was heel blij!

Maar de reis was nog niet voorbij. Onze hemelse Vader droeg Nephi op om een schip te bouwen. Hij liet Nephi zien hoe het eruit moest zien. Hij beloofde Nephi dat ze met het schip naar een mooi nieuw land zouden gaan.

ILLUSTRATIES APRYL STOTT

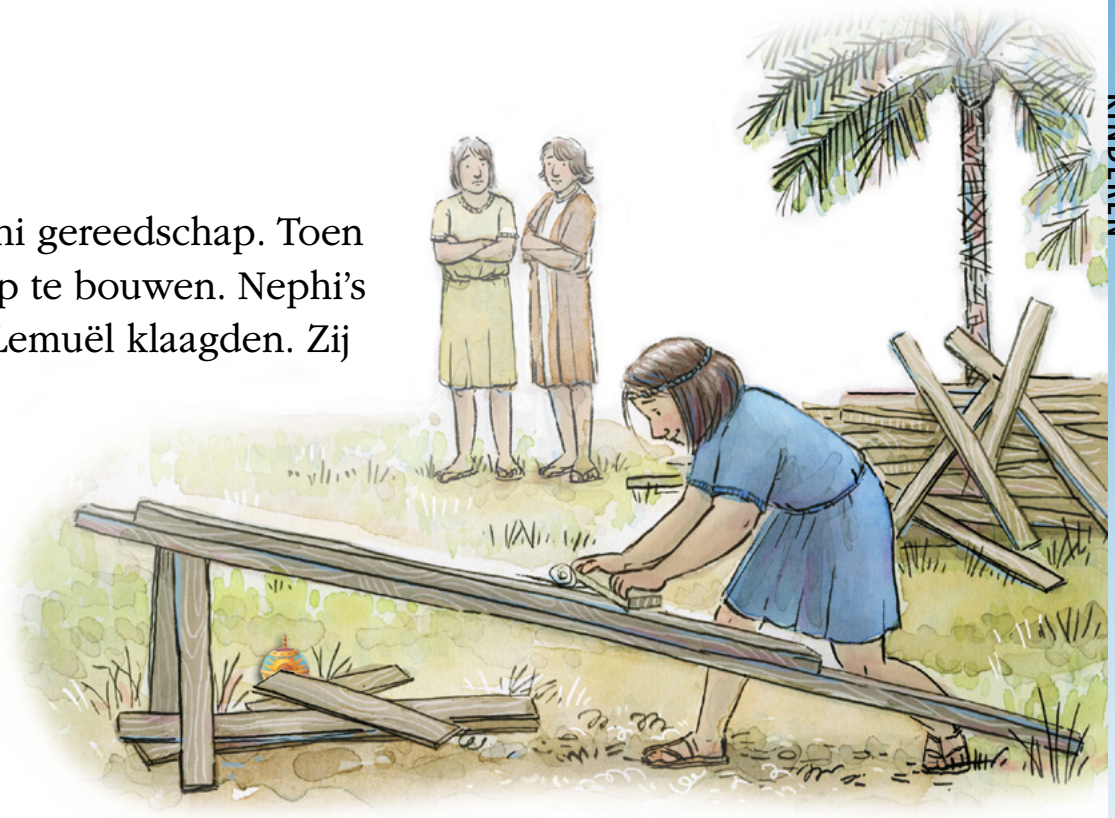

Eerst maakte Nephi gereedschap. Toen begon hij het schip te bouwen. Nephi's broers Laman en Lemuël klaagden. Zij geloofden niet dat hij een schip kon bouwen.

Nephi wist dat de familie op Vader in de hemel kon vertrouwen.

Toen het schip af was, begon Nephi's familie aan de zeereis. Na lange tijd werden Laman en Lemuël boos op Nephi en bonden hem vast. Er stak een zware storm op, die het schip terugblies. De broers bekeerden zich. Nephi bracht het schip weer op de juiste koers.

Ten slotte bereikte Nephi's familie de kust van een nieuw land. Nephi en zijn familie waren blij, omdat ze wisten dat ze er door Vader in de hemel heen waren geleid.

Vader in de hemel houdt Zich altijd aan zijn beloften! ■

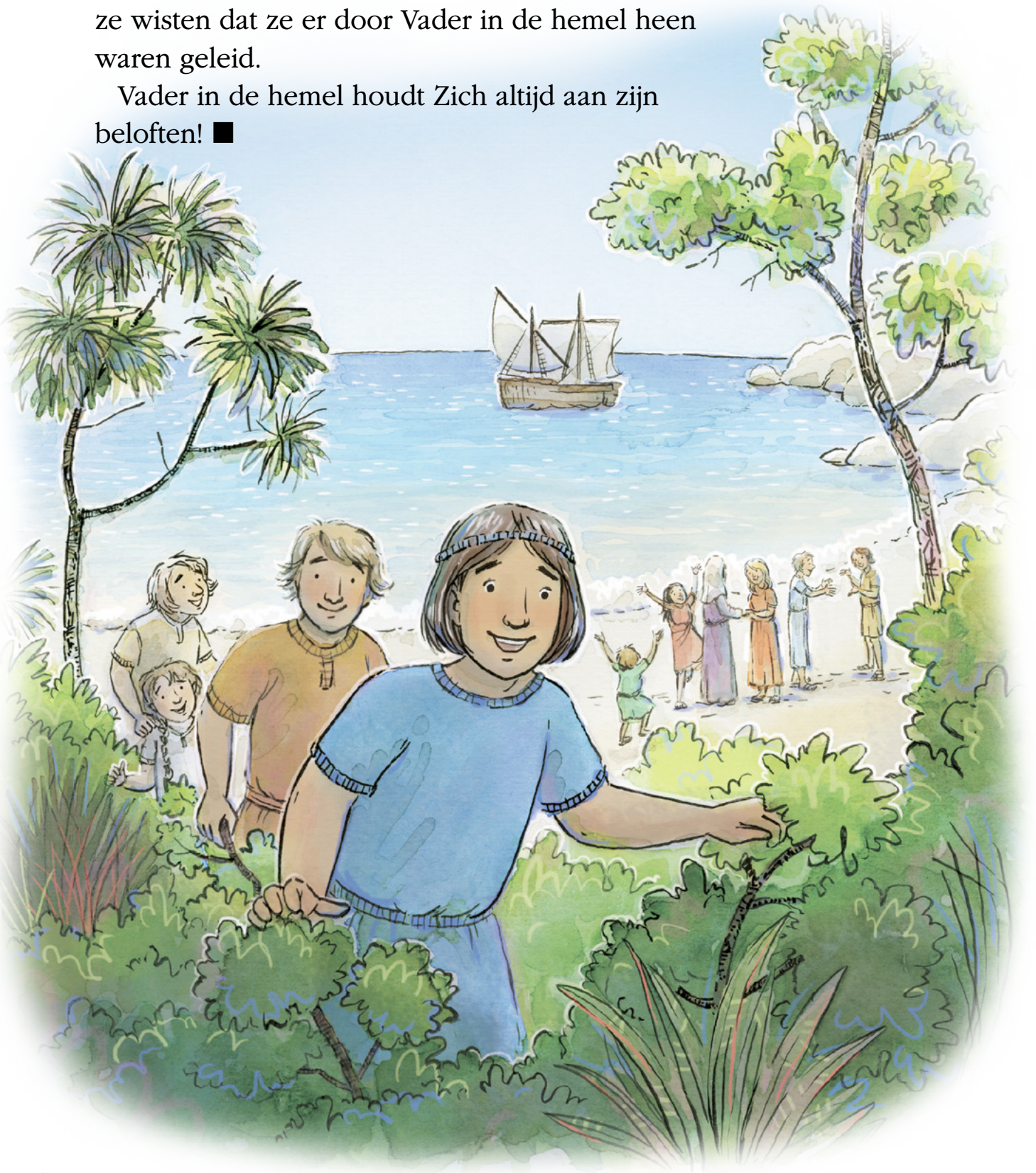

Ons gezin is bijzonder

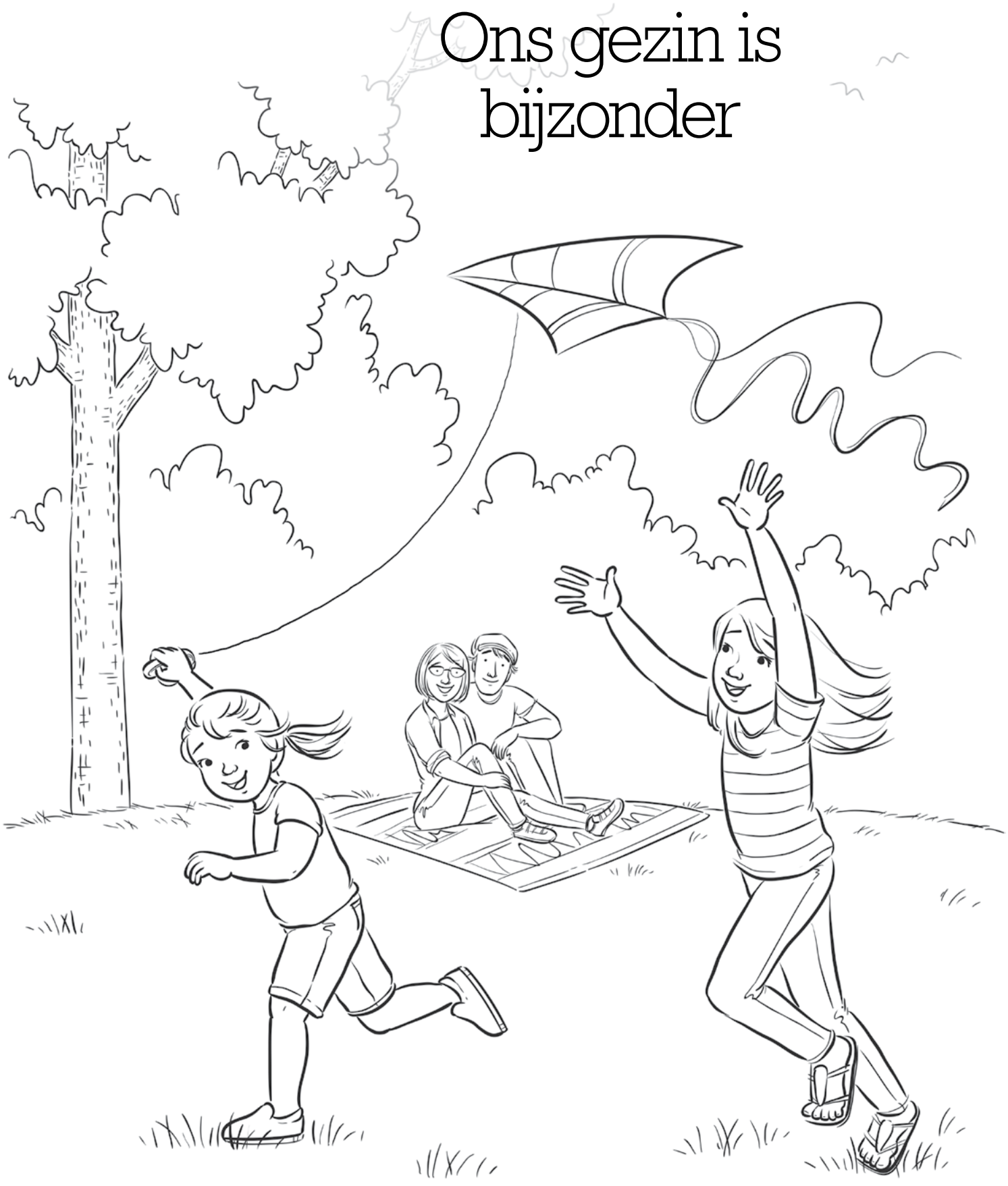

ILLUSTRATIE APRYL STOTT

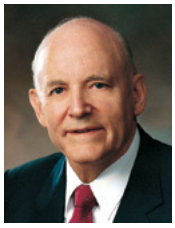

President Howard W. Hunter (1907–1995)
Veertiende president van de kerk

WARE GROOTHEID

We hoeven beslist niet ver te zoeken naar de onopgemerkte en vergeten helden en heldinnen van het dagelijks leven.

We worden voortdurend aan de wereldse definitie van grootheid blootgesteld. Dus is het niet verwonderlijk dat we een vergelijking maken tussen wie wij zijn en wie anderen zijn — of lijken te zijn — en ook tussen wat wij hebben en wat anderen hebben. […] Onredelijke en onjuiste vergelijkingen verknoeien vaak ons leven als we ons er onvervuld, onbekwaam of onsuccesvol door voelen. Soms zetten die gevoelens ons aan tot het maken van fouten en blijven onze mislukkingen ons bezighouden terwijl we aspecten van ons leven negeren die blijk van ware grootheid geven. […]

[…] Daaronder valt ongetwijfeld wat we moeten doen om een goede vader of moeder te zijn, maar ook de duizenden kleine goede daden en offers die samen inhouden dat je je leven geeft of verliest voor anderen en voor de Heer. Het houdt onder meer in dat we kennis van onze Vader in de hemel en zijn evangelie krijgen. Ook betekent het dat we anderen tot het geloof en het koninkrijk van God brengen. Die zaken genieten meestal geen wereldse aandacht of lof. […]

'We hoeven beslist niet ver te zoeken naar de onopgemerkte en vergeten helden en heldinnen van het dagelijks leven. Ik heb het over de mensen die u kent en ik ken die in alle stilte consequent de dingen doen die ze behoren te doen. Ik heb het over de mensen die altijd klaar staan en bereid zijn. Ik heb het over de zeldzame moed van de moeder die uur na uur, dag na dag bij een ziek kind blijft en het verzorgt, of de gehandicapte die zonder te klagen, worstelt en lijdt. Ik denk ook aan diegenen die altijd bloed geven. […] Ik denk aan hen die misschien geen moeder zijn, maar toch als een moeder voor de kinderen van de wereld zijn. Ik heb het over hen die er altijd zijn om lief te hebben en te verzorgen.

Ik heb het ook over leerkrachten en verpleegkundigen, boeren en anderen die het goede werk van de wereld doen, die onderwijzen, voeden en kleden, maar die bovendien ook het werk van de Heer doen — zij die opbouwen en liefhebben. Ik heb het over de mensen die eerlijk, aardig en ijverig in hun alledaagse werkzaamheden zijn, maar die ook dienstknechten van de Meester en herders van zijn schapen zijn. […]

We willen onze bewondering uitspreken voor de mensen die in de wereld alledaags werk verrichten, maar zich afvragen wat ze eigenlijk bereiken; voor hen die de werkpaarden in deze kerk zijn, die het werk van de Heer op zoveel rustige, belangrijke manieren bevorderen; voor hen die het zout der aarde, de kracht van de wereld en de ruggengraat van hun land zijn. Als u tot het einde toe volhardt, en als u kloekmoedig in het getuigenis van Jezus bent, zult u ware grootheid bereiken en in de tegenwoordigheid van onze Vader in de hemel terugkeren. ■

Uit 'True Greatness', Ensign, *mei 1982, 19–20.*

INZICHT

Hoe zien we onze huwelijkspartner?

'Niemand trouwt […] met *perfectie,* we trouwen met *potentieel.* Een goed huwelijk draait niet alleen om wat ik wil; het draait ook om wat zij — mijn levensgezellin — wil en van me verlangt.'

Ouderling Robert D. Hales van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'Met de moeilijkheden van deze tijd omgaan', *Liahona,* november 2015, 46.

Ook in deze uitgave

VOOR JONGVOLWASSENEN

p. 44

Wat leert het Boek van Mormon ons over

geluk?

We willen allemaal gelukkig zijn. Deze zeven beginselen uit het Boek van Mormon tonen hoe dat mogelijk is.

VOOR JONGEREN

p. 56

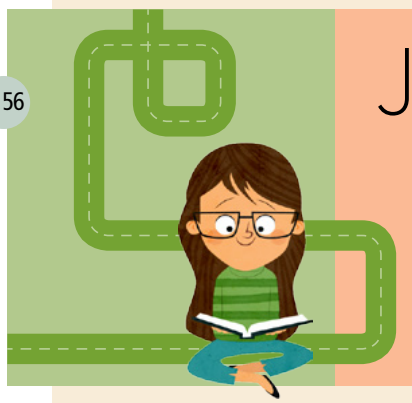

JE TOEKOMST

een geweldig ontwerp

Verhalen zo uit het leven, die laten zien hoe jij je toekomst zo geweldig kunt maken als je zelf wilt door er nu hard voor te werken.

VOOR KINDEREN

Getuigenisschat

p. 70

Sabrina's mama zei dat haar getuigenis als een schat was. Kon Sabrina die schat ook vinden?

4 021328212 0 9
DUTCH

DE KERK VAN
JEZUS CHRISTUS
VAN DE HEILIGEN
DER LAATSTE DAGEN